PAMIĘTNIK

TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

ROK 1899.

WYDAWNICTW TOWARZYSTWA

XVI.

TOM ~~XX.~~

KRAKÓW.

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO.

DRUK W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI.

1899.

PAMIĘTNIK

TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

ROK 1899.

WYDAWNICTW TOWARZYSTWA

TOM XX.

KRAKÓW.

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO.

DRUK W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI.

1899.

SPIS RZECZY

zawartych w tomie XX.

I. DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

II. DZIAŁ TURYSTYCZNY I NAUKOWY.

DOKOŃCZENIE SPISU CZŁONKÓW TOW.:

Foerster Józef, przedsiębiorca w Radomsku.
Sochanik Ignacy, wł. dóbr w Iwaszkowcach.

PROTOKÓŁ

z XXV. zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Towarzystwa Tatrzańskiego, odbytego dn. 27 lutego 1898 r. w sali posiedzeń Rady miejskiej w Krakowie.

Liczba obecnych członków 29. Początek posiedzenia o godz. 4½ pop.

Prezes hr. Stefan Zamoyski powitał w zagajeniu posiedzenia p. Edwarda Heppego, delegata lwowskiego. Poczem przystąpiono do porządku dziennego i załatwiono następujące sprawy:

I. Odczytany przez sekretarza prof. Świerza protokół z XXIV. zwyczajnego walnego Zgromadzenia z d. 21 lutego 1897 przyjęto bez zmiany.

II. Odczytane przez sekretarza sprawozdanie z czynności Wydziału Tow. za rok ubiegły przyjmuje Zgromadzenie do wiadomości.

III. Zgromadzenie oddaje cześć przez powstanie zmarłym członkom.

IV. Na wniosek Dra Zgorzalewicza, przemawiającego imieniem Komisyi kontrolującej udzielono Wydziałowi absolutoryum.

V. Dr. Wierzbicki przedstawił imieniem Wydziału preliminarz budżetu na r. 1898. Na wniosek p. Heppego uwolniono podskarbiego Towarz. od czytania przedłożonego sprawozdania z przychodów i rozchodów Tow. za r. 1897. W dyskusyi nad preliminarzem budżetu przemawiał p. Świerz, aby Oddziałowi Czarnohorskiemu udzielić 200 złr. subwencyi zamiast preliminowanej kwoty 100 złr., wniosek ten jednak nie uzyskał większości.

Resztę pozycyi przyjęto bez dyskusyi. Ogółem preliminowano w dochodach 9856 złr. 49 ct., a w rozchodach 9853 złr.

VI. Przystąpiono do wyborów. Na 29 głosujących wybrano hr. Stefana Zamoyskiego jednogłośnie prezesem Tow. na dalsze 3 lata.

Członkami Wydziału na lat trzy wybrano pp.: Wiktora Ciechomskiego (29 gł.), Józefa Jawornickiego (29 gł.), Dr. Michała Koya (29 gł.), Aleksandra Mroczkowskiego (28 gł.) i Franciszka Bieniasza (27 gł.); na rok jeden p. Wacława Anczyca.

Na wniosek ks. Chromeckiego wybrano przez aklamacyę komisyę kontrolującą na rok 1898, złożoną z pp. Władysława Fischera, Piotra Prysaka i Dra Juliana Zgorzalewicza.

VII. P. Edward Heppe zapytuje się prezesa Tow., czy jest jaki związek między Towarzystwem Tatrzańskiem a stacyą klimatyczną w Zakopanem. Prezes Tow. odpowiada, że komisya klimatyczna jest odrębną instytucyą, że Tow. Tatrzańskie nie bierze żadnej odpowiedzialności za działalność komisyi klimatycznej, a nawet b. r. przeznacza czytelnię wyłącznie dla członków Tow. Tatrz.

VIII. Dyskusyę nad rezolucyami wiecu zakopiańskiego z d. 14 sierpnia 1897 r. odroczono do następnego zgromadzenia, które wkrótce zostanie zwołane.

Koniec posiedzenia o godz. 5½.

W Krakowie, 12 marca 1899 r.

Leopold Świerz,
sekretarz.

Fr. Kasparek,
I. wiceprezes.

PROTOKÓŁ

z nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Towarzystwa Tatrzańskiego, odbytego d. 3 kwietnia 1898 r. w sali posiedzeń Rady miejskiej w Krakowie.

Liczba członków obecnych 25. Początek o godz. 4½.

Prezes Tow. udziela głosu sekretarzowi w celu przedstawienia rezolucyj wiecu zakopiańskiego z d. 14 sierpnia 1897 r.

i uchwał Wydziału Tow. z dn. 7 lutego 1898 r. w powyższym przedmiocie.

I. rezolucya: Wydział Tow. oświadcza się przeciw rezolucyi, aby zwyczajne Walne Zgromadzenia Tow. odbywały się w Zakopanem podczas pory letniej, gdyż

a) w Zakopanem prawie co roku zbiera się inna publiczność;

b) delegaci tak krajowi, jak i pozakrajowi, których o zdanie pytano, oświadczyli się za odbywaniem zwyczajnych Walnych Zgromadzeń w Krakowie:

c) znaczny zastęp członków Tow. w Krakowie, którzy od pierwszych chwil zawiązania Tow. biorą udział w obradach tegoż w Krakowie, nie zamierza wcale udawać się na Walne Zgromadzenia do Zakopanego.

Po ożywionej dyskusyi, w której X. Dr. Pechnik przemawiał za Zakopanem, a pp. Anczyc, Dr. Koy, Dr. Wierzbicki i Dr. Ponikło za Krakowem, Zgromadzenie wszystkimi głosami przeciw jednemu oświadczyło się za Krakowem.

II. W dyskusyi nad rezolucyą uchwaloną w myśl wniosku Dra Baranowskiego Ignacego: «aby Towarzystwo Tatrzańskie większy położyło nacisk na badania meteorologiczne przez założenie osobnej stacyi meteorologicznej w Zakopanem z przyrządami samopiszącymi niezależnie od niewystarczającej na potrzeby obecne stacyi meteorologicznej przy Muzeum tatrzańskiem im. Chałubińskiego i klimatyce, dalej aby w Krakowie wybrano komisyę, którąby łącznie z Muzeum Chałubińskiego zachęcała przyrodników do dalszego badania przyrody tatrzańskiej» dawał bliższe wyjaśnienia Dr. Wierzbicki, poczem przyjęto następujący wniosek:

«Wydział Tow. będzie się najchętniej starał przychylić się do wniosku Dra Baranowskiego o ile na to fundusze starczą i o ile się znajdą odpowiednie siły».

III. Stósownie do wniosku Wydziału przyjmuje Zgromadzenie następującą rezolucyę, uchwaloną z inicyatywy Dra Jordana:

«Pożądanem jest ograniczenie wydatków administracyjnych, a natomiast bardziej ekstenzywne działanie w kierunku naukowym i robót w górach».

IV. Dalszy punkt przedłożenia Wydziału opiewał:

«Wydział przyjmuje wniosek X. Dra Pechnika, aby dla ułatwienia oryentowania się turystów pomnożyć liczbę tablic i znaków przydrożnych. Co do budowy kaplicy przy Morskiem Oku — stósownie do wniosku X. Dra Pechnika, jakoteż pisma Tow. domu zdrowia dla kapłanów z d. 10 lipca 1897 r. — oświadcza Wydział Tow., że ze względu na spór współwłaścicieli przy Morskiem Oku dotąd sądownie niezałatwiony, jak niemniej na szczupły jeszcze fundusz zebrany przez Tow. Tatrz. (274 złr. 27 ct.), nie może Towarzystwo Tatrzańskie przystąpić obecnie do budowy kaplicy przy Morskiem Oku».

Przeciw zażaleniom X. Dra Pechnika na grubiańskie postępowaniu służby leśnej p. Uznańskiego w Jaszczurówce z turystami, o którem w ubiegłym sezonie letnim była wzmianka w korespondencyi do «Czasu» z Zakopanego, bronił się właściciel obszaru leśnego, że i turyści nie są bez winy, nie szanując młodych sadzonek w zalesionych częściach Tatr, a w dyalogach ze służbą leśną bardzo często nieparlamentarnych używając wyrazów.

Co do interpelacyi X. Dra Pechnika w sprawie zakazu sprzedaży wódki i piwa w schroniskach na hali Gąsienicowej przez dwór Poroniński, przyznać należy, że dzierżawcy nie postarali się o uzyskanie prawa wyszynku, za co przez starostwo nowotarskie na karę pieniężną (po 10 złr.) skazani zostali. Sumę tym sposobom uzyskaną rozdano na rzecz biednych miasta Nowego Targu.

W dyskusyi nad sprawą budowy kaplicy domagał się X. Dr. Pechnik, aby Tow. na powyższy cel przeznaczyło 1000 złr., Dr. Koy czyni następujący wniosek: «Poleca się Wydziałowi, aby zajął się energiczniej sprawą budowy kaplicy przy Morskiem Oku». W głosowaniu przyjęto wniosek Dra Koya.

Resztę rezolucyj (V—VIII) przyjmuje Zgromadzenie do wiadomości, a mianowicie:

V. Na objawione życzenie p. Cięglewicza względem zmiany dzierżawcy w dworcu tatrzańskim rozpisał Wydział konkurs na wymienioną dzierżawę i d. 22 grudnia 1897 r. uchwalił wydzierżawić dworzec tatrzański pp. Waleryanowi Płonce i Józefowi Delebińskiemu.

VI. Co do sposobu budowy bitych dróg w dolinie Kościeliskiej, za Bramką i w Strążyskach oświadcza Wydział, że udzie-

lając znacznej subwencyi dworowi zakopiańskiemu na te drogi dąży do tego samego celu, co i dwór zakopiański, i nie może temuż przepisywać kierunku drogi.

VII. W sprawie wniosku p. Cięglewicza względem urządzenia apteczki opatrunkowej przy Morskiem Oku i zakupna kilku pochodni do schronisk przy Morskiem Oku i w Roztoce, oznajmia Wydział, że d. 16 sierpnia 1897 r. przesłał do wymienionych schronisk kilka pochodni, latarki, bandaże gipsowe, karbol, watę, jodoform; zresztą znajduje się w schronisku przy Morskiem Oku apteczka domowa sprowadzona jeszcze r. 1891 na wniosek Dra Wierzbickiego z d. 2 czerwca 1891 r., dotąd nienaruszona dla braku potrzeby.

VIII. Życzeniu p. Mogilnickiego, aby w starem schronisku przy Morskiem Oku zaprowadzić większe wygody, będzie się starał Wydział zadosyć uczynić; zaprowadzi niemniej w myśl wniosku p. Stopczyka większy porządek w schronisku Pola w Roztoce, jednakowoż dla braku funduszu nie może przystąpić do budowy osobnego schroniska tamże dla górali. Koniec pos. o godz. 5½.

W Krakowie, d. 12 marca 1899 r.

Leopold Świerz, sekretarz.

Fr. Kasparek, I. wiceprezes.

SPRAWOZDANIE

z czynności Wydziału Tow. Tatrz. za czas od 28 lutego 1898 r. do 12 marca 1899 r.

Podobnie jak dawniej prowadzono i w roku zeszłym w dolinach północnych Tatr wspólnym kosztem dworu zakopiańskiego i Tow. Tatrzańskiego budowę dróg bitych. «Za Bramką» ukończono drogę do altany Tow., w dolinie Kościeliskiej doprowadzono do mostu przed krzyżem Pola, tak że powozem można tam dojechać.

Z nowych ścieżek górskich wykonanych wyłącznym kosztem Tow., zrobiono ścieżkę z doliny «za Bramką» na Ły-

sanki (1457 m.), a stamtąd do Strążysk i do Małołąki i oznaczono farbą białą; ścieżkę na Kozi Wierch od Zmarzłego Stawu wykończono, a od strony doliny Pięciu Stawów doprowadzono do dawnej ścieżki koło Wielkiego Stawu i oznaczono z obu stron Koziego Wierchu farbą czerwoną, również i w dolinie Walentkowej pod kolebą i nad kolebą skończono ścieżkę i oznaczono farbą zieloną. Z dawnych dróg wozowych pod reglami poprawiono należycie drogę pod Spadowcem od Białego ku Adasiówce, podobnież drogę od Roztoki ku Morskiemu Oku.

Skutkiem deszczów ulewnych, nierzadkich w Tatrach, okazuje się potrzeba konserwowania prawie corocznie niektórych ścieżek dawniej zrobionych lub ulepszonych: w roku zeszłym poprawiono ścieżkę z Opalonego do Morskiego Oka, dalej około schroniska pod Miedzianem; na Mięguszowieckich turniach utwierdzono 3 klamry oznaczywszy ścieżkę od Czarnego Stawu ponad Morskiem Okiem aż do «Chłopka» barwą czerwoną.

Mostki nowe, kładki, ławy i poręcze dano nad Białym Potokiem, nad Białą Wodą, przy wodospadzie Mickiewicza, nad potokiem od Koszystej, na Suchej Wodzie, za Bramką (pod bukiem) i pod Pisaną.

Ponieważ w wielu miejscach niecna ręka zdarła i zniszczyła przybite drogoskazy, musiano zastąpić takowe nowymi, a nadto stosownie do potrzeby zwiększyć liczbę tychże, jak np. na drodze do Stawu Smreczyńskiego, przy ścieżce do Smoczej Jamy, a przy nowych ścieżkach umieścić nowe, jak np. za altaną w dolinie «za Bramką», na Łysankach i innych miejscach. Dzika, rozległa i wysoko położona dolina Pięciu Stawów Polskich, do której wiedzie kilka szlaków, jak np. przez Kozi Wierch, Miedziane, Zawrat, Świnnicę, Krzyżne, z doliny Ciemnych Smreczyn, od Siklawy w dol. Roztoki, doczekała się w r. z. w tej «pustyni skał» obok dawnego granitowego schroniska Zejsznera nowego schroniska z drzewa, na razie o jednej izbie z piecem. Przy tej sposobności nie można pominąć wielkiego trudu sprowadzenia materyału drzewnego z dawnej altany przy Czerwonych Brzeżkach, cegieł z Kościeliska, a wapna z Opalonego. W schronieniu tem mieszczą się prycze na 4 osoby, stół i ławki; na zewnątrz ganek od południa podmurowany. Przyległe dawne schronisko pobito na nowo gontami. Do schroniska Nowickiego na Krzyżnem przyprawiono nowe drzwi i dano nowe

słupy; schronisko pod Miedzianem nieco nadpsute zrestaurowano. W altanie za Bramką skradziony stół i ławki zastąpiono nowymi. Przy schronisku Pola w Roztoce poprawiono szopę.

Niestety oba schroniska przy Morskiem Oku, zarówno I. im. Staszica, zbudowane w r. 1874, jakoteż drugie zbudowane w r. 1891, uległy zupełnemu zniszczeniu skutkiem pożaru, powstałego d. 2 października 1898 r. Ze względu na nieukończoną jeszcze trasę nowej drogi do Morskiego Oka, dalej ze względu na obecną trudność sprowadzenia materyału prawdopodobnie ogniotrwałego, wreszcie ze względu na konieczną potrzebę zniwelowania zwału (moreny), na którym były zbudowane dawne schroniska, celem uzyskania obszernego terenu na nowy budynek, nie może Wydział dzisiaj wystąpić z projektem i kosztorysem budowy nowego hotelu przy Morskiem Oku, natomiast postanowił już w r. b. z istniejącej tamże szopy utworzyć stałe prowizoryczne schronisko, w któremby się mieściło na dole w 4 pokojach 16 łóżek, a na poddaszu 4 łóżka i mieszkanie dla restauratora i przewodników, z drugiej strony na dole ma być pokój restauracyjny, kuchnia i magazyn na sprzęty. Weranda będzie oszkloną.

Wydział Tow. Tatrz. za szybkie, sumienne i życzliwe dla naszej instytucyi załatwienie sprawy asekuracyjnej t. j. wypłacenie 6889 złr., uchwalił złożyć serdeczne podziękowanie tutejszemu Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń.

Dworzec tatrzański, przy którym jeszcze w r. 1897 zbudowano nową lodownię, a koszta poniesione wypłacono r. z., nie wymagał znaczniejszych wydatków. Podczas pory letniej odbywały się tamże liczne zabawy, koncerty a nawet przedstawienia teatralne na rozmaitego rodzaju cele. Wielkiem powodzeniem cieszyły się koncerty pp. Henryka Melcera i Henryka Opieńskiego, oraz występ w teatrze monologisty p. K. Fiszera. Zabaw z tańcami było 8, przedstawień teatralnych p. Adama Müllera 9. Łączny dochód z sali wynosił na cele Tow. 741 złr. 98 ct. Z biblioteki Tow. w Zakopanem, która dosięgła liczby 2440 tomów, korzystało przeszło 100 prenumeratorów. Biblioteka ta oprócz zakupna ze strony Tow. wzbogaciła się darami p. Erazma Majewskiego, Dra Zygmunta Uranowicza, Dra Zygmunta Kramsztyka i p. Wybranowskiego, którym tutaj należne składamy podziękowanie.

Do rozpoczętego w r. 1889 wydawnictwa albumu widoków górskich w heliograwurach przybyło 5 nowych: *A)* z Tatr: 1) widok z Czerwonego Wierchu, 2) Polana Huciska w dolinie Chochołowskiej, 3) Zakopane, 4) Lubownia na Spiżu; *B)* z Karpat wschodnich: 5) wodospad Prutu w Jaremczu.

Stacyj meteorologicznych w okolicach górskich posiada Tow. 20. Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych są umieszczone w Pamiętniku przeznaczonym prócz członków Tow. centralnemu zakładowi meteorologicznemu w Wiedniu, c. k. krajowemu oddziałowi hygrograficznemu we Lwowie, c. k. centralnemu Zarządowi hydrograficznemu w ministerstwie spraw wewnętrznych w Wiedniu, wreszcie tym Towarzystwom górskim i alpejskim, które w przyjaznych zostają stosunkach z naszem Tow. Liczba ostatnich wzmogła się o cztery: 1) Česky odbor slovanského alpskeho družstva v Praze, 2) Redakcya Hrvatskoga Planinara w Zagrzebiu, 3) oddział morawsko-szląskiego Tow. górskiego w Freiwaldau, 4) oddział Tow. Beskidzkiego w Bielsku.

W doniosłej sprawie połączenia naszego kraju i Węgier koleją żelazną w okolicy Tatr, wydelegowało Towarzystwo ze swego ramienia tutejszego adwokata Dra Tadeusza Bednarskiego do Komisyi mieszanej, która się odbyła w listopadzie r. z., a nadto przesłał Wydział petycyę do ministerstwa kolei żelaznych w Wiedniu, w której się oświadczył za bezpośredniem połączeniem Zakopanego z Suchą Horą i korzyściami stąd wynikającemi. W tymże samym duchu wniósł Wydział pismo do Wysokiego Koła polskiego i JE. Dra Adama Jędrzejowicza, ministra dla Galicyi, a ponieważ w ostatnich dniach otrzymano wiadomość, że c. k. ministerstwo kolei żelaznych przychyla się do wybudowania wymienionej linii, jeżeli kraj, ewentualnie interesanci popłacą 200.000 złr., tudzież że interesanci gotowi z tego połowę, t. j. 100.000 złr. zagwarantować, wniosło Tow. d. 1 marca r. b. prośbę do W. Sejmu krajowego we Lwowie o poparcie powyższej linii i pokrycie reszty żądanej kwoty.

Dyrekcya kolei państwowych w Stanisławowie uznając pożyteczną działalność Tow., przesłała temuż 500 egzemplarzy mapek Galicyi i Bukowiny do rozdania tychże bezpłatnie Członkom; Wydział Tow. za otrzymany dar złożył Dyrekcyi serdeczne podziękowanie.

Założona w r. 1876 przez Tow. Tatrz. szkoła snycerstwa

w Zakopanem, następnie przeistoczona na szkołę rządową pod nazwą: «c. k. szkoła przemysłu drzewnego w Zakopanem», liczyła z końcem dwudziestego roku szk. 1897/8 15 nauczycieli, 84 uczniów zawodowych, 3 hospitantów i 14 uczniów szkoły uzupełniającej. Z uczniów, którzy w r. 1897 ukończyli wymienioną szkołę, pracowało w r. s. 12 jako rzeźbiarze, stolarze, tokarze, cieśle samodzielnie lub też jako czeladnicy, nadto uczęszczał 1 do c. k. Szkoły przemysłu artystycznego w Wiedniu, 1 do c. k. technologicznego Muzeum przemysłowego w temże mieście. Zapomogi dla uczniów wynosiły 4834 złr. 62 ct. (t. j. z c. k. ministerstwa wyznań i oświecenia 500 złr., z Wydziału Krajowego 1147 złr., z Wydziałów Rad powiatowych 2738 złr., z Tow. pomocy naukowej w Zakopanem na obiady 399 złr. 6 ct.), oprócz tego zakupiło Tow. pomocy naukowej grunt wartości około 2000 złr. pod budynek na przyszły internat dla uczniów tejże szkoły.

Od ostatniego walnego Zgromadzenia przybyło 185 członków (z tych 38 do oddziału Czarnohorskiego, a 3 do Pienińskiego).

Grono Towarzystwa składa się obecnie:
z 20 członków honorowych,
23 « założycieli,
6 « dożywotnich,
1831 « zwycz., z których za r. z. złożyło wkł. 1478,
196 « « oddziału Czarnohorskiego,
24 « « « Pienińskiego, razem przeto wynosi liczba członków 2100.

Dochód Towarzystwa wynosił w roku ubiegłym 15.850 złr. 74 ct. (w tej liczbie mieści się premia asekuracyjna za spalone schroniska przy Morskiem Oku w kwocie 6.889 złr.). Zebranie — jak na nasze stosunki i liczne towarzystwa powstałe w ostatnich czasach — dosyć znacznej kwoty należy głównie przypisać gorliwości Szanownych Delegatów w rozmaitych zakątkach kraju, którym tutaj za ich niestrudzoną pracę winne składamy podziękowanie.

Z głębokim żalem przychodzi nam wspomnieć na tem miejscu o dotkliwych stratach, jakie w roku ubiegłym poniosło Towarzystwo przez śmierć znacznego zastępu członków.

Przedewszystkiem wyrażamy w imieniu wszystkich członków naszego Tow., a szczegółowo w imieniu członków z powiatu

Krobskiego i Gostyńskiego w W. Ks. Poznańskiem głęboki smutek z powodu śmierci hr. Stefana Zamoyskiego, który jako Prezes Tow. od 14 marca 1893 r. brał żywy udział w pracach naszego Towarzystwa, zwłaszcza na walnych Zgromadzeniach, jak niemniej podczas posiedzeń wydziałowych, odbywanych w Krakowie i Zakopanem. Dzięki jego obecności na posiedzeniu odbytem d. 25 lipca 1895 r. w Zakopanem przyszła do skutku dobudowa Szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem w bardzo krótkim stosunkowo czasie, bo w przeciągu 2 miesięcy. Z powodu tego dotkliwego i niespodziewanego ciosu uchwalił Wydział na posiedzeniu nadzwyczajnem przesłać telegram kondolencyjny na ręce wdowy i złożyć wieniec na grobie zmarłego.

Również i nieliczny poczet członków założycieli uszczuplał przez śmierć Emilii z hr. Bnińskich hr. Józefowej Mielżyńskiej w Iwnie.

Z pośród członków zwyczajnych zmarli:

1) Baranowski Teodor, prezes Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie.
2) Bieniasz Franciszek, prof. gimn., b. członek Wydziału, zaszczytnie znany geolog polski, który w I. zeszycie Atlasu geologicznego Galicyi na 2 kartach tegoż przeprowadził badania geologiczne.
3) X. Burzyński w Szamotułach.
4) Chwalibogowski Zygmunt, obywatel w Krakowie.
5) Dr. Dziorobek Leon, adwokat w Śremie i poseł do Sejmu pruskiego.
6) Ekert Edward, aptekarz w Aleksandrowie.
7) Gabryszewski Antoni, radca Sądu obw. w Rzeszowie.
8) Jasiński Józef, em. prezes Sądu kraj. w Krakowie.
9) Dr. Jeleń Jan, naczelnik banku austr.-węg. w Wiedniu.
10) Kłosowski Władysław, radca rządu, em. dyrektor kolei państwowych w Krakowie.
11) Knap Klemens, poborca urzędu podatkowego w Horodence.
12) Dr. Koźmiński Leon, adwokat i burmistrz w Tarnopolu.
13) Langner Edmund, kupiec w Warszawie.
14) Launer Jan, kupiec w Krakowie.
15) Maas Adolf, przemysłowiec w Warszawie.
16) Matłaszyńska Sabina w Warszawie.
17) Morgenstern Roman, rotmistrz w Monasterzyskach.

18) Neużil Franciszek, pierwszy dyrektor szkoły przemysłu drzewnego w Zakapanem, wielce zasłużony około rozwoju tej szkoły, założyciel Tow. pomocy naukowej w Zakopanem.
19) Niedźwiedzki Józef, budowniczy w Krakowie.
20) Dr. Nowak Gustaw, adwokat w Oświęcimiu.
21) Dr. Obaliński Alfred, prof. uniw. w Krakowie.
22) Pfeiffer Władysław, wł. fabryki w Warszawie.
23) Pieczyński Stanisław, obywatel w Czepowie.
24) Dr. hr. Rey Stanisław, obyw. w Psarach.
25) Runge Aleksander, notaryusz w Wiśniczu.
26) Dr. Szułdrzyński Władysław, obyw. w Siernikach.
27) Dr. Trybulec Józef, adwokat w Bochni.
28. Wierzbicki Władysław, kupiec w Gnieźnie.
29) Dr. Wiszniewski Ludwik, lekarz i radca m. w Krakowie.
30) Dr. Zajączkowski Władysław, prof. szkoły politechniczej we Lwowie. członek krak. Akad. Umiej.
31) Znatowicz Witold w Piotrkowie.

Cześć Ich pamięci!

W Krakowie, 12 marca 1899 r.

I. wiceprezes: *Dr. Franciszek Kasparek.*

Sekretarz: *Leopold Świerz.*

SPRAWOZDANIE PORÓWNAWCZE
Z PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO
za czas od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 1898 roku.

PRZYCHÓD	Przychód w r. 1898 Złr.	ct.	Preliminowano Złr.	ct.
I. Wpisowe od 112 nowych członków	112	—	100	—
II. Wkładki roczne od 1478 członków	4434	—	4050	—
III. Zapomoga Wys. Sejmu na cele Towarzystwa .	400	—	400	—
IV. $^1/_3$ część wkładek z oddziałów Towarzystwa:				
a) czarnohorskiego	—	—	180	—
b) pienińskiego	27	—	25	—
V. Dochód ze schronisk	971	—	950	—
VI. Dochód z fortepianu, czytelni, kręgielni itd. .	362	73	550	—
VII. Dochód z kasyna *a)* ze zabaw	741	98	500	—
b) ze sali i z najmu in. ubik.	600	—	1800	—
VIII. Dochody nieprzewidziane i procenta od funduszów Towarzystwa	443	14	300	—
IX. Czynsz za lokal szkolny	599	40	600	—
X. Zwrot części długu od oddziału Czarnohorskiego	100	—	231	—
XI. Dług z dzierżawy schron. przy M. Oku	100	—	100	—
XII. Premia assekuracyjna za spalone schronisko przy M. Oku	6889	—	—	—
XIII. Pozostałość kasowa z r. 1897	70	49	70	49
Dochody razem	15850	74		

Komisya kontrolująca rachunkowa sprawdziła księgi kasowe, porównała z dowodami kasowymi i znalazła wszystko zgodne i w porządku.

Kraków, dnia 4 lutego 1899.

Członkowie komisyi kontrolującej:

Władysław Fischer. ***Piotr Prysak.*** ***Dr Julian Zgorzalewicz.***
Prof. Dr Stan. Ponikło, jako del. Wydziału.

ROZCHÓD	Rozchód w r. 1898 Złr.	ct.	Preliminowano Złr.	ct.
I. Roboty w Tatrach: *a)* schroniska	985	22	765	—
b) assek. schron. i inwent.	36	38	60	—
c) drogi, ścieżki, mostki .	768	75	760	—
II. Cele naukowe i subwencya dla Muzeum tatrz. im. Chałubińskiego	172	01	200	—
III. Subwencya i nadzór szkoły przem. drzewn. .	140	—	140	—
IV. Wydawnictwa Towarzystwa	1384	90	1450	—
V. Utrzymanie straży *a)* tatrzańskiej	120	—	120	—
b) przy M. Oku	55	30	48	—
VI. Biblioteka w Krakowie i w Zakopanem . . .	156	55	120	—
VII. Utrzymanie dworu tatrz. w Zakopanem:				
A) Wydatki zwyczajne i muzyka	1529	94	1530	—
B) Wydatki nadzwyczajne	553	29	650	—
VIII. Wydatki z fund. dyspozycyjnego Wydziału:				
a) wydatki nieprzewidziane	114	42	300	—
b) koszta prawne	202	23	—	—
IX. Koszta zarządu: *A)* W Krakowie				
a) lokal biura, opał, światło i obsługa .	200	—	200	—
b) porto od koresp. i dyplomów	37	70	45	—
c) » i cło od wydawnictw Tow. . .	146	64	180	—
d) kursor	47	—	50	—
e) koszta ściągania wkładek	50	61	45	—
f) potrzeby kancelaryjne	74	60	60	—
B) Wydatki delegatów na prowincyi i zagran.	157	88	150	—
X. Wynagrodzenie *a)* sekretarza	300	—	300	—
b) podskarbiego	250	—	250	—
XI. Druki (dyplomy, karty legit., administr.) . .	75	60	70	—
XII. Wpisowe do funduszu zapasowego	112	—	100	—
XIII. Amortyzacya pożyczek i procentów od tychże .	1535	56	1535	—
XIV. Podatek ekwiwalentowy za r. 1898	25	02	25	—
XV. Subwencya dla oddziału Czarnohorskiego . .	100	—	100	—
XVI. Dworowi w Zakop. czynsz z budynku szkoły stolarskiej	601	30	600	—
XVII. Wkładka do Kasy Oszcz. z premii assekur. za spalone schronisko	5689	—	—	—
Wydatki razem . . .	15621	90	—	—
Nadwyżka dochodów z końcem r. 1898 . . .	228	84	—	—
	15850	74		

Kraków, dnia 4 lutego 1899.

Podskarbi Towarzystwa:

Dr. Wierzbicki.

PRELIMINARZ BUDŻETU TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO NA ROK 1899

uchwalony na XXVI zwyczajnem walnem Zgromadzeniu dnia 12 marca 1899 roku.

PRZYCHÓD		złr.	ct.
I. Wpisowe od 100 nowych członków		100	—
II. Wkładki roczne od 1350 członków		4050	—
III. Zapomoga Wys. Sejmu na cele Towarzystwa . .		400	—
IV. 1/3 część wkładek z oddziałów Towarzystwa:			
a) czarnohorskiego	196		
b) pienińskiego	25	221	—
V. Dochód ze schronisk		500	—
VI. Dochód z kasyna *a)* ze zabaw	600		
b) ze sali i z najmu innych ubikacyj	1800	2400	—
VII. Dochód z biblioteki, fortepianu, siodeł, czytelni, etc.		300	—
VIII. Dochody nieprzewidziane i procenta od fund. Towarzystwa		450	—
IX. Czynsz za lokal szkolny		600	—
X. Dług oddziału Czarnohorskiego z r. 1897 i 1898 .		327	—
XI. Premia assekuracyjna za spalone schroniska przy M. Oku		6889	—
XII. Dług z dzierżawy dworca tatrz. za r. 1898 . . .		1200	—
XIII. Pozostałość kasowa z r. 1898		228	84
		17665	84

ROZCHÓD		złr.	ct.
I. Roboty w Tatrach: *a)* schroniska	880		
b) assekuracya schronisk i inwentarza	30		
c) drogi, ścieżki, mostki . .	720	1630	
II. Cele naukowe i subwencya dla muzeum tatrz. im. Chałubińskiego		200	
III. Subwencya i nadzór szkoły przemysłu drzewn.		140	
IV. Wydawnictwa Towarzystwa		1450	
V. Utrzymanie straży tatrzańskiej		140	
VI. Biblioteka w Krakowie i w Zakopanem		120	
VII. Utrzymanie dworu tatrzańskiego w Zakopanem:			
A) Wydatki zwycz.: *a)* sprzęty	30		
b) podatki	410		
c) assekuracya	135		
d) usługa	90		
e) oświetlenie	80		
f) gazety	170		
g) muzyka	240		
h) utrzymanie biura przez 4 miesiące	160		
i) różne	225		
B) Wydatki nadzw.: (naprawa dachu, ogrodzenie)	330	1870	
VIII. Do dyspozycyi Wydziału na wydatki nadzw. .		300	
IX. Koszta Zarządu:			
A) w Krakowie: *a)* lokal biura, opał, światło i obsługa	200		
b) porto od korespondencyj . .	40		
c) » » dyplomów	10		
d) » i cło od wydawnictw Tow.	160		
e) kursor	50		
f) koszta ściągania wkładek .	50		
g) potrzeby kancelaryjne . . .	75		
B) Wydatki delegatów na prowincyi i zagranicą	160	745	
X. Wynagrodzenie *a)* sekretarza	300		
b) podskarbiego	250	550	
XI. Druki (karty legit., dyplomy, kaligraf etc.) . .		75	
XII. Wpisowe do funduszu zapasowego		100	
XIII. Umorzenie pożyczek i procenta od tychże . . .		1470	
XIV. Podatek ekwiwalentowy		26	
XV. Subwencya dla oddziału Czarnohorskiego . . .		150	
XVI. Dworowi w Zakopanem czynsz z budynku szkoły stolarskiej		600	
XVII. Zwrot długu do fund. zapasowego		1200	
XVIII. *a)* budowa prowizoryczn. schroniska przy Morskiem Oku	1000		
b) inwentarz do niego	500		
c) fund. na budowę nowego schron. przy M. Oku	5389	6889	—
Nadwyżka dochodu z końcem r. 1899		10	84
		17665	84

SKŁAD
TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO
w dniu 15 marca 1899 r.

Wydział Towarzystwa:

Prezes:

J. E. Dr. Leon Biliński, b. minister, poseł na sejm kr., delegat do Rady państwa. (1899—1900)

I. Wiceprezes:

Dr. Franciszek Kasparek, prof. uniw. i czł. akad. um. (1897—99).

II. Wiceprezes:

X. Jozafat Sobierajski, kanonik katedralny (1899—1901).

Członkowie:

4. Anczyc Wacław (1899—1901).
5. Beringer Wandalin, budowniczy i radca miejski (1897—99).
6. Barabasz Wiktor, dyr. Tow. muz. (1899).
7. Dr. Bednarski Tadeusz, adwokat (1899—1900).
8. Ciechomski Erard Wiktor, dyrektor spółki handlowej (1898—1900).
9. Grabowski Władysław, budowniczy (1899—1901).
10. Jawornicki Józef, kupiec i radca miejski (1898—1900).
11. Dr. Koy Michał, adwokat kraj. (1898—1900).
12. Mroczkowski Aleksander, artysta malarz (1898—1900).
13. Nowicki Aleksander, starszy komisarz lasowy (1897—99).
14. Dr. Ponikło, prof. n. uniw., dyrektor szpitala św. Łazarza (1897—99).
15. X. Sutor August, komisarz jeneralny OO. Augustyanów (1899—1901).
16. Świerz Leopold, (sekretarz) (1899—1901).
17. Dr. Wierzbicki Daniel (podskarbi) (1897—99).
18. Hr. Zamoyski Władysław, właściciel dóbr (1899—1901).

Na mocy §. 15. statutu mają prawa członków Wydziału:

19. Siwicki Konstanty, obywatel, przewodniczący Oddziału Czarnohorskiego w Cieniawie.
20. Dr. Ściborowski Władysław, lekarz zdrojowy, przewodniczący Oddziału Pienińskiego.
21. Świerz Leopold, reprezentant Oddziału Czarnohorskiego, wybrany na Ogólnem Zgromadzeniu dnia 1 kwietnia 1897 roku na dalsze trzechlecie (1897—1900).

Komisya redakcyjna:

Mroczkowski, Dr. Ponikło, Świerz, Dr. Wierzbicki.

Komisya dla robót w Tatrach:
Barabasz, Beringer, Grabowski, Jawornicki, Nowicki, X. Sutor, Świerz, Dr. Wierzbicki, hr. W. Zamoyski.

Komisya skarbowa:
Dr. Bednarski, Jawornicki, Dr. Ponikło, Świerz, Dr. Wierzbicki.

Komisya dla przewodnictwa w Tatrach:
Barabasz, Jawornicki, Świerz.

Delegat Tow. do muzeum tatrzańskiego:
Dr. August Witkowski.

Delegat Wydziału do Komisyi klimatycznej:
Hr. Władysław Zamoyski.

Delegaci Tow. w Wydziale szk. zawodowej przem. drz. w Zakopanem:
Ciechomski, Świerz.

Adres Tow.: **Starowiślna, nr. 14.**

Delegaci Towarzystwa Tatrzańskiego:

A) **W Galicyi:**

1. W Chrzanowie: Franciszek Urbańczyk.
2. » Czernichowie: X. Edward Królikowski.
3. » Drohobyczu: Jelonek Franciszek.
4. » Horodence: X. Nowobielski Jakób.
5. » Lwowie: Edward Heppe.
6. » » Władysław Schmidt.
7. » Nowym Sączu: Kowalska Klotylda.
8. » » Targu: Dr. Kozłecki Marcin.
9. » Przemyślu: Monné Karol.
10. » Rzeszowie: Dr. Rodryk Als.
11. » Tarnopolu: Dr. Trzcieniecki Tadeusz.
12. » Tarnowie: Jan Kornicki.
13. » » Antoni Nieduszyński.
14. » Wadowicach: Leon Gunkiewicz.
15. » Wieliczce: Aleksander Siedlecki.
16. » Zakopanem: Ciechomski Wiktor.

B) a) **W W. Ks. Poznańskiem:**

17. Brownsford Kazimierz w Poznaniu ul. Ogrodowa 13., na powiat Poznański.
18. Chełkowska Felicya w Starogrodzie (p. Kuklinów) na powiat Krotoszyński i Koźmiński.
19. Dr. Chełmicki Julian w Żydowie na powiaty Gnieźnieński i Witkowski.
20. Msgr. Enn Władysław, proboszcz w Pszczewie, na powiaty Międzyrzecki, Babimojski, Międzychodzki i Skwierzyński.
21. X. Gajowiecki Leon w Chodzieżu na powiaty Chodzieski i Wyrzyski.
22. Jabłkowska Teresa w Lubostroniu p. Łabiszyn na p. Szubiński.
23. X. Jan Janas w Stawie (p. Wólka) na p. Wrzesiński.
24. X Kinowski Antoni w Oporowie (p. Poniec = Punitz) na powiaty Wschowski i Leszczyński.
25. X. Łabędzki Piotr w Tulcach (p. Gądki) na powiat Średzki.
26. Hr. Marya Mycielska na Widawach (p. Poniec) na powiat Gostyński i Rawicki.

27. Niemojowski Wincenty w Jedlcu (p. Pleszew) na powiat Pleszewski i Jarociński.
28. Półczyński Janta Władysław w Redgoszczy (p. Rąbczyn = Rombschin) na powiat Wągrowiecki.
29. X. Wawrzyniak Piotr w Śremie na powiat Śremski.
30. X. Wilczewski Tertulian w Szamutułach na powiat Szamotulski.
31. Dr. Zawadzki Józef w Kościanie na powiat Kościański i Śmigielski.

b) **W Prusach zachodnim:**

32. Bielewicz Maryau, adwokat w Gdańsku.
33. Zabłocki Kazimierz, księgarz w Toruniu.

c) **Na Szlązku pruskim:**

34. Lewandowski Stanisław w Wrocławiu.

C) **W Królestwie Polskiem:**

35. W Częstochowie: Pracki Dyonizy.
36. » Dąbrowie górniczej: Kwiecień Feliks.
37. » Kielcach: Dunin Józef.
38. » Kutnie: Smoczyński Walenty.
39. » Łodzi: Rontaler Gustaw.
40. » Piotrkowie: York Wilhelm.
41. » Radomsku: Dr. Julian Kulski.
42. » Rozprzy: Szybowski Stanisław.
43. » Sosnowicach: Dr. Kołudzki Lucyan.
44. » Warszawie: Baliński Stanisław (Aleje Jerozolimskie 54).
45. » » Jan Gebethner (Krak. Przedm. 15).
46. » » Goebel Teofil (Chmielna 53).
47. » » Jechalski Władysław (Hoża 19).
48, » » Kwapiński Stanisław (ul. Włodzimierska 4)
49. » » Paprocki i Sp. (Nowy Swiat 41).
50. » » Schoenfeld Ryszard (ul. Wspólna 42).
51. » » Dr. Słupecki Czesław (ul. Żelazna 48).
52. » » Śniechowski Józef (ul. Złota 23), reprezentant na K. P.
53. » Zawierciu: Dr. Lewy Gustaw.
54. » Włocławku: Skupieński Stanisław.

D) **W Rossyi:**

55. W Petersburgu: Żarnowski Jan.
56. » Odessie: Papieski Leon.

POCZET CZŁONKÓW.

a) **Honorowi:**

1. Arnese Wincenty, obywatel.
2. Dr. Baretti Marcin, profesor.
3. Berseviczy Egidyusz, b. prezes Tow. Karp. w Łomnicy.
4. J. E. Chlumecky Jan, b. minister handlu i przemysłu w Wiedniu.
5. Döller Antoni, major w Kiezmarku.
6. J. E. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, obyw. i czł. Izby Panów we Lwowie.

7. Gall J. B., adwokat, prezes oddziału włoskiego Klubu Alp. w Aoście.
8. J. E. Dr. Majer Józef, b. Rektor Uniw. Jag., b. prezes Akad. Umiej. w Krakowie.
9. Payer Juliusz w Wiedniu.
10. Dr. Petersen Teodor, b. prezes niem. i austr. Tow. Alp. w Frankfurcie nad Menem.
11. Hr. Potocka Anna w Rymanowie.
12. Dr. Rehman Antoni, prof. Uniw. we Lwowie.
13. Hr. Rey Mieczysław, obyw. i poseł na sejm kraj. w Przecławiu.
14. J. E. ks. Sanguszko Eustachy, tajny radca cesarski, b. c. k. namiestnik i poseł na sejm kraj. w Gumniskach.
15. Siemiradzki Henryk, artysta-malarz w Rzymie.
16. Hr. Skarbek Henryk, obyw. i kurator fundacyi t. im. we Lwowie.
17. Śniechowski Józef w Warszawie.
18. Wittig August, b. prezes styryjskiego Tow. Górskiego w Gradcu.
19. Zähringer Herman, b. prezes szwajc. Klubu Alp. w Lucernie.
20. J. E. Dr. Ziemiałkowski Floryan, b. minister i członek Izby Panów w Wiedniu.

Zmarli: 1) Ball John († 1889). 2) Dr. Adryan Baraniecki († 1891). 3) Budden Ryszard Henryk († 1895). 4) Br. Cesati Wincenty († 1883). 5) Cezanne Ernest († 1876). 6) Dr. Chałubiński Tytus († 1889). 7) Dr. Désor Edw. († 1882). 8) Dr. Dietl Józef († 1878). 9) J. Em. X. Dunajewski Albin, kardynał, książę biskup krakowski († 1894). 10) Hr. Gołuchowski Agenor († 1875). 11) Goszczyński Seweryn († 1876). 12) Kantak Kazimierz († 1886). 13) Kolberg Oskar († 1890). 14) Kraszewski Józef Ignacy († 1887). 15) Lemercier Abel († 1893). 16) Longman Wiliam. 17) Dr. Nowicki Maksymilian († 1890). 18) Hr. Potocki Alfred († 1889). 19) Ks. Sapieha Leon († 1878). 20) Sella Kwintyn († 1884). 21) Dr. Spanna Henryk († 1892). 22) X. Stolarczyk Józef († 1893). 23) Dr. Wrześniowski August († 1892). 24) Dr. Zyblikiewicz Mikołaj († 1887).

---

b) Założyciele:

1. Arnese Wincenty, obywatel.
2. Ks. Czartoryski Marceli, obywatel w Krakowie.
3. Dobrzyński Adolf, obywatel w Rożnowie.
4. J. E. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, obywatel, członek Izby Panów, b. marszałek sejmu kraj. we Lwowie.
5. Br. Eichborn Ludwik, b. właściciel Zakopanego.
6. Hr. Husarzewska Jadwiga w Krakowie.
7. Kęszycki Nałęcz Marcin, obywatel w Dźwiniaczce.
8. Kluczycki Stanisław w Krzeszowicach.
9. Machnaur Jan Wacław w Warszawie.
10. Dr. Markiewicz Władysław, adwokat w Krakowie.
11. Michałowski Ludwik, obywatel w Krakowie.
12. Pawlikowski Mieczysław, obywatel w Krakowie.
13. Peltz Magnus, b. właściciel Zakopanego.
14. Hr. Plater Zyberg Stanisław w Moszkowie.
15. Pławicki Feliks, c. k. kapitan we Lwowie.
16. Dr. Hr. Potocki Andrzej, obyw., poseł na sejm kraj. i do Rady państwa w Krzeszowicach.

17 Hr. Rey Mieczysław, obyw. i poseł na sejm kraj. w Przecławiu.
18. Hr. Reyowa Józefowa w Przecławiu.
19. Richtman Józef, obywatel we Lwowie.
20. Uznański Adam, obyw. w Poroninie, b. prezes Rady powiatowej w Nowym Targu.
21. J. E. Dr. Ziemiałkowski Floryan, b. minister, b. poseł na sejm krajowy, członek Izby Panów w Wiedniu.
22. X. (za pośrednictwem śp. Aleksandra Kurtza).
23. Hr. Zamoyski Władysław, obyw. w Zakopanem.

Zmarli: 1) Hr. Branicki Aleksander. 2) Hr. Branicki Konstan y. 3) Hr. Dzieduszycki Aleksander. 4) J. Em. X. Dunajewski Albin, kardynał, biskup Krakowski. 5) Homolacs Edward. 6) Hr. Husarzewska Helena. 7) Hr. Koziebrodzki Władysław. 8) Dr. Lutostański Bolesław. 9) Dr. Madurowicz Maurycy. 10) Marfiewicz Antoni. 11) Emilia z hr. Bnińskich hr. Józefowa Mielżyńska. 12) Dr. Nowicki Maksymilian. 13) Hr. Potocki Artur. 14) Księżniczka Sanguszkówna Helena. 15) Księżna Sapieżyna Jadwiga z Zamoyskich. 16) X. Spithal Roman. 17) Szalay Józef. 18) Znamirowski Stanisław.

---

c) Dożywotni:

1. J. E. Dr. Biliński Leon, b. minister, tajny radca, poseł na sejm krajowy i delegat do Rady państwa w Wiedniu.
2. Brensztein Michał Eustachy, obywatel w Telszach.
3. Dr. Chrostowski Bronisław, lekarz w Warszawie.
4. Hr. Młodecki Józef, obywatel.
5. Dr. Pawlikowski Jan w Medyce.
6. Skibiński Józef w Warszawie.
7. Sulikowski Karol, b. dyrektor dróg żel. w Rogowie.

---

d) Zwyczajny:

A.

1. Dr. Abraham Władysław, prof. Uniw. i czł. kor. Akad. umiej. we Lwowie.
2. Adam Gustaw, urzędnik Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
3. X. Adamczewski Adam, proboszcz w Mokronosie.
4. Adamiecki Wiktor, inżynier w Dąbrowie górniczej.
5. Adamski Włodzimierz w Poznaniu.
6. Alberti Emil w Oryszewie.
7. Aleksandrowicz Włodzimierz, prof. gimn. w Krakowie.
8. Dr. Als Alfons Rodryk, adwokat w Rzeszowie.
9. Altdorfer Pius, nacz. wydz. drogi żel. w Warszawie.
10. Anczyc Wacław, właściciel drukarni w Krakowie.
11. Anders Albert, administrator dóbr Krośniewice.
12. Andersz Jerzy w Poznaniu.
13. X. Andrzejewicz Antoni, biskup sufragan w Gnieźnie.
14. X. Antoniewicz Bolesław, dziekan w Bninie.
15. Antoniewski Stanisław, główny eksp. drogi żel. w Łodzi.
16. Dr. Apfel Natan, adwokat w Drohobyczu.
17. Armatowicz Feliks, obyw. w Krakowie.
18. Armółowicz Jan, urz. filii banku kraj. w Krakowie.

19. Arnold Jan, urzędnik górniczy w Dąbrowie górniczej.
20. Auderski Grzegorz w Odessie.
21. Austen Aleksander, urzędnik fabryki w Błesznie.

B.

22. Babiński Waleryan, urz. drogi żel. w Łowiczu.
23. Bagiński Ludwik, inżynier w Warszawie.
24. Baliński Stanisław, urz. Tow. kred. w Warszawie.
25. Bałaban Jakób, przemysłowiec w Krakowie.
26. Dr. Bandrowski Ernest, prof. wyż. szkoły przem., docent Uniw. Jagiell. i członek Akad. Umiej. w Krakowie.
27. Barabasz Wiktor, dyr. Tow. muz. w Krakowie.
28. Dr. Baranowski Ignacy, b. prof. Uniw. w Warszawie.
29. Baranowski Łucyan, wł. dóbr w Krakowie.
30. Dr. Barbacki Władysław, adwokat w Nowym Sączu.
31. Barcikowski Władysław, kupiec w Sosnowicach.
32. Barcikowska Józefowa w Poznaniu.
33. Bardzki Stanisław, obyw. w Warszawie.
34. Bartecki Wojciech, rzecznik w Nowym Tomyślu.
35. Dr. Bartmann Stanisław, notaryusz w Dąbrowie.
36. Bartoszewicz Kazimierz, literat i radca miejski w Krakowie.
37. Barylski Henryk, kupiec w Warszawie.
38. Baudouin de Courtenay, urzędnik w Kaliszu.
39. Baum Kamil, kupiec w Tarnowie.
40. Dr. Baurowicz Emil, kand. adw. we Lwowie.
41. Bayger Jan, nauczyciel lud. i obserw. stacyi meteor. w Trembowli.
42. Bayer Karol, kupiec we Lwowie.
43. Dr. Bażant Wacław, lekarz, obserw. st. meteor. w Kossowie.
44. Dr. Bednarski Tadeusz, adwokat w Krakowie.
45. Bełdowski Jan, przemysłowiec w Częstochowie.
46. X. Beisert Józef, proboszcz w Rozdrażewie.
47. Bełkowski Leon w Warszawie.
48. Dr. Benoni Karol, radca rządowy, dyr. gimn. w Tarnowie.
49. Dr. Benni Karol, lekarz w Warszawie.
50. Beringer Wandalin, radca miejski w Krakowie.
51. X. Dr. Bernacki Jan, kanonik katedralny w Tarnowie.
52. Bernard Karolina w Warszawie.
53. Berski Sylwester we Lwowie.
54. Beskiden Verein w Bielsku.
55. Białecki Zygmunt, chemik w Łodzi.
56. Białobrzeski Stanisław, rejent w Kaliszu.
57. Białoskórska Zofia, żona prezesa sądu karn. we Lwowie.
58. Biasion Alfred, kupiec w Krakowie.
59. Biborski Aleksander, budowniczy w Krakowie.
60. Biedermann Marcin, redaktor »Pracy« w Poznaniu.
61. Biechoński Wojciech, właściciel kopalni nafty w Gorlicach.
62. Biegańska Eleonora, obyw. w Potulicach.
63. Bielak Józef, kupiec w Krakowie.
64. Bielańska Emilia, obyw. w Krasnem.
65. Dr. Bielański Gustaw, lekarz pow. w Krakowie.
66. Bielawski, radca sprawiedliwości w Głogowie.
67. Bielawski Stefan, urz. drogi żel. w Zawierciu.
68. Bielewicz Maryan, adwokat w Gdańsku.
69. Bielecki Leon, kupiec w Warszawie.
70. Dr. Bieliński Stanisław, adwokat we Lwowie.
71. Bielska Józefa w Krakowie.
72. Bielski Tomasz, architekt w Warszawie.

73. Bieńkowski Władysław, obserw. st. meteor. w Brzanówce.
74. Biernacki Waleryan, urz. Tow. kred. w Warszawie.
75. Dr. Biesiadecki Jan, lekarz powiatowy w Jaśle.
76. Biesiadecki Maciej, kom. nam. w Rzeszowie.
77. Biesiadowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
78. Bijak Juliusz, kapitan w Krakowie.
79. Bilich Stefan.
80. Dr. Binder Wilhelm, dyr. banku gal. dla handlu i przem., poseł na sejm kraj., w Krakowie.
81. Dr. Birkenmajer Ludwik, prof. kraj. szkoły roln. i czł. kor. Ak. Umiej., w Czernichowie.
82. Bisanz Gustaw, architekt, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
83. Bizańska Marya, właścicielka zakł. fotogr. w Krakowie.
84. Dr. Biziel w Krzywiniu.
85. Błaszkowski Leon, urz. sąd. w Warszawie.
86. Błeszyński Józef, obyw. w Libidzie.
87. Błeszyński Tomasz, adwokat przys. w Warszawie.
88. Hr. Bnińska Marya w Samostrzelu.
89. Hr. Bniński Maksymilian, obyw. w Pamiątkowie.
90. Hr. Bniński Seweryn, obyw. w Gułtowach.
91. Board Edmund, obyw. w Londynie.
92. Bobek Kazimierz, prof. gimn. w Krakowie.
93. Bobin Romuald, prof. w. szkoły realnej we Lwowie.
94. Bobiński Michał, inżynier drogi żel. W. W. w Warszawie.
95. Dr. Bobrzyński Michał, wicepr. Rady szk. kraj., członek Akad. Umiej. i poseł we Lwowie.
96. Dr. Bochenek Adam, lekarz w Krakowie.
97. Bocheński Józef Maryan, radca górniczy w Krakowie.
98. Bogdani Henryk, obyw. w Zakopanem.
99. Bogdański Kazimierz, obyw. w Lubostroniu.
100. X. Bogdański Stanisław w Ostrowie.
101. Bogucka Emilia w Warszawie.
102. Bogucki Maryan, prowizor farmacyi w Warszawie.
103. Bohdan Hipolit w Zadworzu.
104. Bohdanowicz Kazimierz, obyw. w Orzechlibie.
105. Bojańczyk Leon, przemysłowiec w Włocławku.
106. Borkowski Bronisław, inżynier w Warszawie.
107. Borkowski Władysław, inżynier w Warszawie.
108. Borkowski Marek, rejent w Warszawie.
109. Borucki Wacław, urz. drogi żel. w Warszawie.
110. Dr. Borzewski Feliks, adwokat w Wieliczce.
111. Brandt Franciszek, c. i k. kapitan w Podgórzu.
112. Dr. Brandt Henryk, adwokat w Mielcu.
113. Brauman Ludwik, przemysłowiec w Warszawie.
114. Braunek Tadeusz, obyw. w Zielnikach.
115. Brech Edward August, obyw. w Włocławku.
116. Dr. Broekere A., lekarz w Śremie.
117. Bronikowski Arnold, inżynier w Warszawie.
118. Bronikowski Jan w Warszawie.
119. X. Bronisz Jan, administrator w Krotoszynie.
120. Brownsford Kazimierz, redaktor »Poradnika gospodarsk.« w Poznaniu.
121. Dr. Browicz Tadeusz, prof. Uniw. i czł. kor. Akad. Umiej. w Krakowie.
122. Brun Stanisław, em. pułkownik, wł. domu w Warszawie.
123. Dr. Brunow Stanisław, obyw. w Rudawie.
124. Brückner Gustaw, komisarz pow. we Lwowie.
125. Bryliński Antoni, obyw. w Poznaniu.
126. X. Bryniarski Tomasz, ekspozytor w Ponikwi.
127. Dr. Brzeski Bronisław, notaryusz w Tarnowie.

128. Brzeski Leonard, obyw. i członek Izby Panów w Jabłkowie.
129. Brzeziński Józef, adwokat przys, w Warszawie.
130. Dr. Brzeziński Józef, lekarz w Zawierciu.
131. Buber Karol, rządca dóbr w Łubiankach.
132. Buchner Władysław, inżynier kol.
133. Budziszewski Lambert, obyw. w Sowinach.
134. Bujas Jan, obserw. st. meteor. w Maniowach.
135. Bukowska Anna, obyw. w Strzeszkowicach.
136. X. Dr. Bukowski Julian, proboszcz w Krakowie.
137. Burhardt Ludwik, kupiec w Warszawie.
138. Dr. Buszek Jan, fizyk miejski w Krakowie.
139. X. Byczyński Edmund, proboszcz w Gromadnie.
140. Dr. Byk Emil, adwokat i poseł do Rady Państwa, we Lwowie.
141. Byliński Jan, urz. drogi żel. w Warszawie.
142. Bystrzonowski Władysław w Sosnowicach.
143. Bzowski Władysław, obyw. w Pantalowicach.

C.

144. C. O.
145. Ceglinski Julian, artysta-malarz w Warszawie.
146. Cegielsks Stefan, poseł do sejmu prusk. i parl. niem., szambelan J. Św., właściciel lejarni żelaza i fabryki maszyn rolniczych w Poznaniu.
147. Ceisinger Józef, nacz. wydz. drogi żel. w Łodzi.
148. Centnerszwer Izydor, kupiec w Warszawie.
149. Centnerszwer Ludwik, kupiec w Warszawie.
150. Chamiec Leon, inżynier w Łodzi.
151. Chanecki Mikołaj, prof. gimn. w Warszawie.
152. Chełkowska Felicya, obyw. w Starymgrodzie.
153. Chełkowski Nepomucen w Kuklinowie.
154. Chełkowski Seweryn, obyw. w Targoszycy.
155. Chełmecki Izydor, agronom w Wieliczce.
156. Dr. Chełmicki Julian, obyw., poseł na sejm pruski, w Żydowie.
157. X. Chełmicki Zygmunt, rektor kośc. rz.-kat. św. Ducha w Warszawie.
158. Chłapowski Dezydery, obyw. w Gozdziechowie.
159. Chłapowski Józef, obyw. w Rzegocinie.
160. Chłapowski Karol, obyw. w Lutyni.
161. Br. Chłapowski Stanisław, obyw. i poseł do parl. niem., w Szołdrach.
162. Chłapowski Zygmunt, obyw. w Turwi.
163. X. Chmielowski Leopold, dziekan i proboszcz w Szaflarach.
164. Dr. Chmielowski Piotr., literat i czł. krak. Akad. Umiej., w Zakopanem.
165. Chojnowski Bronisław, inżynier w Łodzi.
166. Chomętowski Antoni, adwokat przys. w Łodzi.
167. Chomiczewski Stefan, adwokat przys. w Warszawie.
168. Chomiczówna Helena w Wilnie.
169. Chorośnicki Jan, obyw. w Chorośnicy.
170. X. Choróbski Ludwik, administrator parafii w Lubniu.
171. X. Dr. Chotkowski Władysław, prof. Uniw. w Krakowie.
172. Dr. Chramiec Jędrzej, lekarz w Zakopanem.
173. Christ Juliusz w Chabówce.
174. X. Chromecki Tadeusz, rektor XX. Pijarów w Krakowie.
175. Chromińska Florentyna, obyw. w Warszawie.
176. Chronowski Jaksa Eustachy, właściciel hotelu w Krakowie.
177. Chruszczakowski Feliks, prawnik w Warszawie.
178. Chrzanowski Bernard, adwokat w Poznaniu.
179. Chrzanowski Kazimierz w Poznaniu.
180. Chrzanowski Leon, czł. Rady państwa, w Krakowie.
181. Chrzanowski Zenon, fabrykant w Łodzi.

182. Chrząszczewska Łucya w Wierzbinku.
183. Chwalibóg Andrzej, obserw. st. meteor. w Kościelisku.
184. Chwałkowski Franciszek, obyw. w Poznaniu.
185. Ciborowski Franciszek, obserw. st. meteor. w Rabce.
186. Cichocka Marya w Jeziornie.
187. Cichowicz Augustyn, kupiec w Poznaniu.
188. X. Cichowicz Władysław, prob. w Łodzi.
189. Cichowicz Ludwik, rzecznik w Poznaniu.
190. Ciechanowska Florentyna w Krakowie.
191. Ciechomski Erard Wiktor, dyr. spółki handl. w Zakopanem.
192. Cielecki Zaremba Artur, obyw. w Porchowie.
193. Ciesielski Hipolit, kupiec w Łodzi.
194. Dr. Ciesielski Teofil, prof. Uniw. i czł. kraj. Rady szk. we Lwowie.
195. Dr. Cieślewicz Jakób, lekarz w Strzelnie.
196. Cieśliński Karol, c. k. prokurator p. w Nowym Sączu.
197. Cieszewski we Lwowie.
198. Cieszkowski Michał, rejent w Będzinie.
199. Ciżmowski Franciszek, katecheta gimn. w Lesznie.
200. Ćwikiel Stanisław, inżynier w Warszawie.
201. X. Cybichowski Antoni, proboszcz w Cerekwicy.
202. Dr. Cyfrowicz Leon, prof. i sekr. Uniw. w Krakowie.
203. Czajewicz Marya w Zawierciu.
204. Czajkowska z Szembeków Zofia we Lwowie.
205. Czajkowski Edward, adwokat przys. w Warszawie.
206. Dr. Czajkowski Feliks, adwokat w Krośnie.
207. Czapla Kazimierz, adwokat w Bytomiu.
208. Czaplicki Feliks, urz. górniczy w Dąbrowie górniczej.
209. Hr. Czapski Bogdan, obyw. w Smogulcu.
210. Czapski Józef, obyw. w Kucharach.
211. Czarlińska Emilia w Złotnikach.
212. Hr. Czarnecki Józef, obyw. w Dobrzycy.
213. Hr. Czarnecki Michał, obyw. w Raszewach.
214. Hr. Czarnecki Leo, obyw. w Pakosławiu.
215. Hr. Czarnecki Stanisław, obyw. w Siekowku.
216. Czarniakowski Michał, obyw. w Lisiczycach.
217. Czarnowski Ludwik, przemysłowiec w Warszawie.
218. Ks. Czartoryski Adam, obyw. w Wielkim Borze.
219. Ks. Czartoryski Jerzy, obyw., poseł na sejm kraj. i człon. Izby panów, w Wiązownicy.
220. Ks. Czartoryski Zdzisław, obyw. i poseł do parl. niem., w Sielcu Starym.
221. Ks. Czartoryski Zygmunt, obyw. w Rokossowie.
222. X. Czechowski Antoni, proboszcz w Granowie.
223. Dr. Czerkawski Julian, lekarz we Lwowie.
224. Czermak Józef, kand. not. we Lwowie.
225. Czernecki Józef, prof. gimn. Franc. Józefa we Lwowie.
226. Czernicka Adamina w Dobrem.
227. Czerny Antoni, wł. realności w Zakopanem.
228. Czerszyk Marya, starsza nauczycielka we Lwowie.
229. Czeżowski Jan Adam, radca namiestn. we Lwowie.
230, Dr. Czołowski Aleksander, kustosz arch. miejsk. we Lwowie.
231. Czubek Jan, prof. gimn. w Krakowie.
232. Czypicki Czesław, rzecznik w Koźminie.
233. Czyszczan Maciej, radca dworu, prezydent Sądu wyższ. w Krakowie.
234. Czyżewski Józef, starszy inżynier kolei państw. w Stanisławowie.

D.

235. Dr. Dadlez Wilhelm, adwokat w Krakowie.
236. Dajewski Mieczysław, radca skarbowy we Lwowie.

237. X. Dandelski Ignacy, proboszcz i dziekan w Kobylinie.
238. Daniluk Paweł, prof. gimn. we Lwowie.
239. X. Dańkowski Józef, proboszcz w Harklowej.
240. Danysz A., obyw. w Poznaniu.
241. Dr. Danysz Antoni, prof. gimn. i docent Uniw. we Lwowie.
242. Dr. Daszkiewicz Bronisław, lekarz w Kempnie.
243. Data Szymon, naucz. lud., obserw. st. meteor. w Bukowinie.
244. Dąbkowski Konstanty, obyw. w Wawrze.
245. Dąbrowski Mieczysław, inżynier, dyrektor gazowni w Krakowie.
246. Dąbrowski Mieczysław, dyrektor fabryki cukru w Opolu.
247. Dr. Dąbrowski Paweł, adwokat we Lwowie.
248. Dąbrowski Stefan w Warszawie.
249. Hr. Dąmbski Brunon, obyw. w Kaczkowie.
250. Deike Marya w Warszawie.
251. Dr. Dembiński Bronisław, prof. Uniw. we Lwowie.
252. Dr. Dembiński Teodor w Poznaniu.
253. Dr. Dembowski Tadeusz, lekarz w Wilnie.
254. Deyma Alfred, dyrektor ruchu kolei państw. w Wiedniu.
255. Dickstein Samuel, prof. i czł. kor. krak. Akad. Umiej. w Warszawie.
256. Dietl Leopold, obyw. w Rzuchowej.
257. Długosz Władysław Antoni, wł. apteki w Częstochowie.
258. Dłużyński Jan, dentysta w Krakowie.
259. Dmowski Roman, literat we Lwowie.
260. Dr. Dobija Antoni, adwokat w Krakowie.
261. Dr. Doboszyński Adam, adwokat w Krakowie.
262. Dr. Dobrski Konrad, lekarz w Warszawie.
263. Dobrski Stanisław, obyw. w Łodzi.
264. Dobrzański Feliks, obyw. w Krakowie.
265. Dobrzański Kamil w Radomiu.
266. Dobrzański Witold, urz. drogi żel. w Warszawie.
267. Doerfer Paweł. administrator w Pawłowicach.
268. Doliński Stanisław, prezes sądu obw. i radca dworu w Tarnowie.
269. Donimirski Edward, obyw. w Łysomicach.
270. Dolnicki Julian, prof. gimn. we Lwowie.
271. Dorant Wacław, inżynier, technolog w Petersburgu.
272. Drohojowski Zygmunt, obyw. w Ujściu.
273. Dr. Drohojowski Kazimierz, komisarz starostwa w Tarnowie.
274. Droż Karol w Pilźnie.
275. Drozdowska Julia w Petersburgu.
276. Drozdowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
277. Drwęski Włodzimierz, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
278. Drzewiecki Aleksander w Warszawie.
279. Dubowski Ludwik w Białej.
280. Duchowski Antoni, restaurator w Poznaniu.
281. X. Dudziński Wojciech, expozyt w Krzeczowie.
282. Dr. Dulęba Bronisław, sekretarz Wydz. kraj. we Lwowie.
283. Dunin Józef, adwokat przysięgły w Kielcach.
284. Dr. Dworski Aleksander, poseł na sejm kraj. i burmistrz w Przemyślu.
285. Dworzyński Wincenty w Warszawie.
286. Dychtowicz Henryk, obyw. w Poznaniu.
287. Dydyński Stanisław, wł. dóbr w Strzyżowie.
288. Działowski Eustachy, obyw. w Działowie.
289. Dziedzicki Ludwik, radca szkolny i inspektor szkół lud. we Lwowie.
290. Dziembowska Emilia, obyw. w Sobocie.
291. Dr. Dziewoński Jakób, adwokat w Wieliczce.
292. Dziewólski Apolinary, inżynier kolei państw. w Grywałdzie.
293. Dzięgielowski Leon w Warszawie.

E.

294. Dr. Ebers Henryk, lekarz w Krynicy.
295. Effenberger Wilhelm w Wiener Neustadt.
296. Eichler Leonard, notaryusz w Nieszawie.
297. Eichstaedt Jan w Poznaniu.
298. Eiger Juliusz, przemysłowiec w Warszawie.
299. Eker Jan w Krakowie.
300. Dr. Ekielski Józef, radca Wydz. kraj. we Lwowie.
301. Eliasz Walery, artysta-malarz w Krakowie.
302. Elsner Alfred, zastępca dyrektore kolei państw. we Lwowie.
303. Engel Kazimierz, inżynier Wydz. kraj. w Zakopanem.
304. Msgr. Enn Władysław, proboszcz w Pszczewie.
305. Epstein Mikołaj, literat we Lwowie.
306. Erlich Antoni, kupiec w Warszawie.
307. Dr. Estreicher Stanisław, docent Uniw. w Krakowie.
308. Dr. Estreicher Tadeusz, asyst. przy kat. chemii Uniw. w Krakowie.

F.

309. Dr. Fabian Oskar, prof. Uniw. we Lwowie.
310. X. Fas Albin w Odessie.
311. Fecht Edward, urz. drogi żel. w Warszawie.
312. Federowicz Olech, adwokat przys. w Warszawie.
313. Feigel Kazimierz, nauczyciel w Wierzchosławicach.
914. Feigel Wacław, leśnik w Lubostroniu.
315. Fenz Wilhelm, kupiec w Krakowie.
316. Dr. Festenburg Gerard, adwokat w Brzozowie.
317. Dr. Fierich Ksawery, prof. Uniw. w Krakowie.
318. Dr. Fialowski Ludwik, prof. gimn. w Budapeszcie.
319. Filipek Wiktor, aptekarz w Nowym Sączu.
320. Filipowicz Karol, obyw. w Zakopanem.
321. Filochowski Hipolit, urz. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
322. Dr. Finkel Ludwik, prof. Uniw. we Lwowie.
323. X. Firek Felicyan w Przeworsku.
324. Fischer Władysław, kupiec w Krakowie.
325. Flat Mikołaj, urz. drogi żel. w Łodzi.
326. Fleischmann Henryk, geometra w Limanowej.
327. X. Fligierski Jan, dziekan w Konarach.
328. Dr. Florkiewicz Władysław, lekarz w Warszawie.
329. Floryański Władysław, art. teatru narod. w Pradze.
330. Fok Stanisław, obyw. w Warszawie.
331. Fonberg Ignacy w Warszawie.
332. Dr. Foryst Piotr, adwokat w Tarnowie.
333. Förster Bernard, obyw. w Radomsku.
334. Franaszek Stanisław w Warszawie.
335. Franke Jan, członek Akad. Umiej. i krajowy inspektor dla szkół real. i przem. we Lwowie.
336. Frankiewicz Karol w Poznaniu.
337. Frankiewicz Ludwik w Poznaniu.
338. Franz Karol, radca nam. we Lwowie.
339. Dr. Fränkel Maurycy, adwokat w Drohobyczu.
340. Hr. Fredrowa Andrzejowa w Bieńkowej Wiszni.
341. Frenkl Józef, obyw. w Medenicach.
342. Fröhlich Stanisław, fabrykant w Warszawie.
343. Fuchs Julian, kupiec w Warszawie.
344. Fuchsowa Julianowa w Częstochowie.

G.

345. X. Gabryel Franciszek, proboszcz w Zabartowie.
346. Dr. Gabryszewski Antoni, lekarz we Lwowie.
347. X. Dr. Gac Wojciech w Krakowie.
348. Gadomski Felicyan w Dąbrowie Górniczej.
349. Gadomski Kazimierz, architekt w Warszawie.
350. X. Gadowski Walenty, katech. sem. m. w Tarnowie.
351. Dr. Gaik Jan, lekarz w Zakopanem.
352. Gajdziński Edward, urz. drogi żel. w Krakowie.
353. Gajewski Jan, kupiec w Piotrkowie.
354. X. Gajowiecki Leon, proboszcz w Chodzieżu.
355. Galleth Józef, naucz. szkoły zawod. prz. drz. w Zakopanem.
356. Dr. Gałecki Bronisław, adwokat w Tarnowie.
357. Dr. Gałecki Mieczysław, adwokat w Tarnowie.
358. Gałuszka Bogumił, c. k. major. w Budapeszcie.
359. Gamski Franciszek w Przemyślu.
360. Gąsior Marcin, naucz. i obserw. st. met. w Wesołej.
361. Gebaur Jan, sekretarz rady sądu najw. w Wiedniu.
362. Gebethner Jan, księgarz w Warszawie.
363. Dr. Gedl Mieczysław, lekarz w Wadowicach.
364. Geisler Edward, wł. fabryki w Warszawie.
365. Geisler Karol, fabrykant w Warszawie.
366. Dr. Geissler Ernest, adwokat w Nowym Targu.
367. Dr. Gepner Bolesław, lekarz w Warszawie.
368. Geringer v. Oedenburg Gabryel, nacz. filii banku aust.-węg. w Tarnowie.
369. Dr. German Ludomił, radca szk. i insp. szkół średnich we Lwowie.
370. Gerson Wojciech, artysta-malarz w Warszawie.
371. Dr. Gerstman Teofil, radca rządu, dyr. szkoły realnej we Lwowie.
372. Gerzabek Antoni, c. k. radca górniczy w Jaśle.
373. Gessner Emilia w Warszawie.
374. Gębicki Maksymilian, urz. dr. żel. w Warszawie.
375. Giełgud Adam, dyrektor wydziału w min. wojny w Londynie.
376. X. Gimzicki Walenty, dziekan i radca w Wielichowie.
377. Glass Jakób w Warszawie.
378. X. Gładysz Stanisław w Krobi.
379. Głębocki Jan, rzecznik i notaryusz w Poznaniu.
380. X. Głębocki Wincenty, prob. w Ostrowie.
381. Głębocki Zygmunt, c. k. radca sądu obw. w Tarnowie.
382. Głowiński Maksymilian, obyw. w Obornikach.
383. Gnatowski Zygmunt, obyw. w Jakimówce.
384. Gniadkiewicz Jan, obyw. w Maniewie.
385. Gniewosz Włodzimierz, obyw. w Złotym Potoku.
386. Gnoiński Leon, b. dyr. kolei nadwiślańskiej w Petersburgu.
387. Godlewski Mścisław, redaktor «Słowa» w Warszawie.
388. Goebel Artur, budowniczy w Warszawie.
389. Goebel Józef, inżynier w Warszawie.
390. Goebel Teofil, naczelnik ekspedycyi zagranicznej w Warszawie.
391. Goebel Zygmunt, urz. dr. żel. w Warszawie.
392. Gołaszewski Karol, inż. kolei transw. w Nowym Sączu.
393. Gołąb Andrzej, budowniczy i radca miejski we Lwowie.
394. Gołkowski Andrzej, usz. Tow. wzaj. ubez. w Krakowie.
395. Goniewska Zofia w Woli Gałęzowskiej.
396. Gorayski August, obyw., poseł na sejm. kraj., członek Izby Panów w Moderówce.
397. Dr. Gorecki Tadeusz, adwokat krajowy we Lwowie
398. Gostomski Jan, adwokat w Warszawie.

399. Górski Konstanty w Warszawie.
400. Dr. Górski Piotr, poseł na sejm kraj. i do Rady p., w Krakowie.
401. Br. Gostkowski Roman we Lwowie.
402. Gostyński Władysław, fabrykant w Warszawie.
403. Grabiński Mieczysław, inżynier górniczy w Dąbrowie górniczej.
404. Dr. Grabowicz Władysław, lekarz pułkowy w Rzeszowie.
405. Grabowska Julia w Jarosławiu.
406. Grabowski Władysław, budowniczy w Krakowie.
407. Grabowski Władysław, nacz. wydz. dr. żel. w Warszawie.
408. Grabowski Włodzimierz, adwokat przys. w Warszawie.
409. Grabowski Wojciech, adwokat w Warszawie.
410. Grabski Józef, obyw. i poseł na sejm pruski w Skotnikach.
411. Grabski Karol, radca sądu w Nowym Tomyślu.
412. Grabski Leon, dyr. cukrowni i poseł do sejmu prus.
413. Grabski Lucyan, dyr. fabryki w Inowrocławiu.
414. Grabski Maryan, obyw. w Kruszy.
415. Grąbczewski Aleksander w Włocławku.
416. Br. Graeve Stanisław w Biskupicach.
417. Greliński Adam.
418. Groblewski Zygmunt, notaryusz w Kałuszu.
419. Grodyński Józef, notaryusz w Niepołomicach.
420. Grodzicki Bronisław, obyw. w Psarskiem.
421. Grodzki Edmund, kupiec w Gnieźnie.
422. Dr. Groer Franciszek, lekarz w Warszawie.
423. Groer Ludwik, nacz. wydz. dr. żel. w Warszawie.
424. Dr. Gross Adolf, adwokat w Krakowie.
425. Grossman Jan, wł. fabryki w Częstochowie.
426. Grossman Michał, fabrykant w Częstochowie.
427. Grosman Stanisław, architekt w Obornikach.
428. Grosman Stanisław, właściciel fabryki w Częstochowie.
429. Grosse Julius, kupiec w Krakowie.
430. Gruszczyński Tadeusz, obyw. w Łabiszynie.
431. Gruszczyński Witold, stud. Uniw. w Warszawie.
432. X. Gryziecki Stanisław, kanonik, prob. w Rzeszowie.
433. Gryżecki Zygmunt, kupiec w Łęczycy.
434. Grzebski Feliks w Płocku.
435. Dr. Grzybczyk Józef, adj. sąd. w Wieliczce.
436. Grzywińska Flora, naucz. muzyki w Krakowie.
437. Gubrynowicz Władysław, księgarz we Lwowie.
438. Dr. Guirard Jan w Warszawie.
439. Guńkiewicz Leon, prof. gimn. w Wadowicach.
440. Dr. Gurbski Ignacy, lekarz w Radomsku.
441. Dr. Gwiazdomorski Jan, lekarz w Krakowie.

H.

442. Haberbusch Henryk, przemysłowiec w Warszawie.
443. Haberbusch Karol, przemysłowiec w Warszawie.
444. Hackbeil Franciszek, inżynier w Tarnowie.
445. Hagmajer Rafał, urz. dr. żel. w Warszawie.
446. Hahn Władysław, rzecznik w Wągrowcu.
447. Hajewski Julian, nauczyciel, obs. st. m. w Klikuszowej.
448. Dr. Halik Mieczysław, notaryusz w Kielcach.
449. Haller Cezary, obyw. w Krakowie.
450. Haller Elżbieta, obyw. w Polance.
451. Harland Armand, urz. dr. żel. w Sosnowicach.
452. Dr. Hawranek Maryan, lekarz w Zakopanem.
453. Hebdowa Walerya w Mielcu.

454. Hebdzyński Jan, adwokat przys. w Warszawie.
455. Heck Walery, prof. gimn. w Krakowie.
456. Heggenberberger Jacek, muzyk w Krakowie.
457. Dr. Heillant w Bydgoszczy.
458. Heimroth Karol, adjunkt kolei państw. we Lwowie.
459. Dr. Heinrich Aleksander, lekarz w Warszawie.
460. X. Heintze Augustyn, prob. w Obornikach.
461. X. Hemerling Władysław, prob. w Goraju.
462. Hempel Joachim, fabrykant w Warszawie.
463. Heppe Edward, em. insp. kolei państw. i radca m. we Lwowie.
464. Dr. Heppe Tadeusz, sekretarz kraj. dyr. skarbu we Lwowie.
465. Herse Adam, kupiec w Warszawie.
466. Herse Bogusław w Warszawie.
467. Herse Robert, kupiec w Warszawie.
468. Heurteux Wiktor, architekt w Warszawie.
469. Heurteux Wiktorya w Krakowie.
470. Hertz Gustaw, buchalter w Warszawie.
471. Herz Józef, wł. hotelu w Nowym Targu.
472. Herzig Franciszek, sekretarz magistratu w Tarnowie.
473. Dr. Hewelke Otton, redaktor Kroniki lek. w Warszawie.
474. Heydučka Izabela w Poznaniu.
475. Hild Karol w Warszawie.
476. Hirszfeld Bolesław w Warszawie.
477. Hirszowski Edward, obyw. w Warszawie.
478. Hłasko Antoni, urzędnik górniczy w Dąbrowie górniczej.
479. Hochberger Juliusz, dyr. bud. miejsk. we Lwowie.
480. Hochstim Jakób, bankier w Krakowie.
481. Hoffman Leonard, b. nacz. wydz. dr. żel., emeryt w Warszawie.
482. Hopcas Józef w Krakowie.
483. Horn Gustaw, przemysłowiec w Warszawie.
484. Horodyńska Antonina, obyw. w Korsowie.
485. Horoszewicz Klemens, obyw. w Warszawie.
486. Dr. Horowitz Leon w Krakowie.
487. Horvatt Artur, obyw. w Gorzyczkach.
488. Dr. Hoszard Franciszek, poseł i czł. Wydz. kraj. we Lwowie.
489. Hoszowski Jan, tow. sztuki druk. we Lwowie.
490. Dr. Hoyer Henryk, prof. Uniw. w Warszawie.
491. Dr. Hozer Jan, adwokat w Grybowie.
492. Hösick Ferdynand, księgarz w Warszawie.
493. Hösick Ferdynand, literat w Warszawie.
494. X. Hradeczny Henryk, prob., obs. st. met. w Osielcu.
495. Hubert Henryk wł. apteki w Warszawie.
496. Hüffer Henryk w Łodzi.
497. Hulewicz Adam, obyw. w Parusewie.
498. Hulewiczowa Helena w Kościankach.

I.

499. Dr. Ichheiser Michał, adwokat w Krakowie.
500. Iwanicki Stanisław, urzędnik w Warszawie.
501. Iwanowski Eugeniusz w Zawierciu.
502. X. Iwańczyszak Jędrzej w Magierowie.
503. Dr. Iwański Jan, adw. i burmistrz w Wadowicach.

J.

504. Jabłkowska Teresa, obyw. w Lubostroniu.
505. Jabłonowski Prus Józef, obyw. w Zagwoździu.
506. Jachimski Antoni, kupiec w Krakowie.

507. Jaczewski Leonard, inżynier górniczy w Petersburgu.
508. X. Jagodziński Józef, prob. w Krzywiniu.
509. Dr. Jahl Władysław, adwokat i poseł na sejm kraj. w Jarosławiu.
510. Dr. Jakubowski Maciej Leon, prof. Uniw. w Krakowie.
511. Jałbrzykowski Zygmunt, obyw. w Ujeździe.
512. X. Janas Jan, dziekan, proboszcz w Stawie.
513. X. Janer Cyryl, proboszcz w Tarnopolu.
514. Janiszowski Leon, urz. dr. w Łowiczu.
515. Jankowski Janusz, inżynier kolei żel. w Berdyczowie.
516. Jankowski Kazimierz, inżynier Wydz. kraj. we Lwowie.
517. Janowski.
518. Janowski Józef, architekt we Lwowie.
519. Jantzen Edward, kupiec w Warszawie.
520. Jaraczewski Jarosław, obyw. w Sobiejuchach.
521. Jarema Kazimierz, notaryusz w Ulanowie.
522. Jasiński Bronisław, inżynier w Bolesławiu.
523. X. Jasiński Jan, proboszcz w Biechowie.
524. Dr. Jaśkłowski Jan, lekarz w Warszawie.
525. Jawornicki Józef, obyw. i radca m. w Krakowie.
526. J. E. Jaworski Apolinary, b. minisier, tajny radca, poseł na sejm kraj. i członek Rady państwa, w Skwarzawie.
527. Jaworski Edmund, inżynier w Warszawie.
528. X. Jaworski Onufry, proboszcz w Kobiernie.
529. Dr. Jaworski Zygmunt w Krakowie.
530. Jawurek Emilia w Warszawie.
531. Jazdowska Marya w Londynie.
532. Jazdowski Bronisław w Londynie.
533. Jechalski Władysław, dyrektor fabryki w Warszawie.
534. Jelonek Franciszek, architekt w Drohobyczu.
535. X. Jelonek Władysław, wikary w Czernichowie.
536. Dr. Jentys Stefan, lekarz w Krakowie.
537. Jerzykiewicz Władysław, poseł do sejmu pruskiego, dyr. banku ziem. w Poznaniu.
538. Dr. Jerzykowski Stanisław, lekarz w Poznaniu.
539. Jezierski Wacław w Warszawie.
540. Jeziorańska w Warszawie.
541. Jeziorański Karol, urzędnik w Warszawie.
542. Jeziołkowski Sylwester, aptekarz w Tarnowskich Górach.
543. X. Jeż Mateusz, katech. gimn. w Krakowie.
544. J. E. Dr. Jędrzejowicz Adam, minister, poseł na sejm kraj. i do Rady państwa w Wiedniu.
545. Jocz Bolesław, obyw. w Krzywczy.
546. Jokisz Wanda, obyw. we Lwowie.
547. Dr. Jordan Henryk, prof. Uniw. i poseł na sejm kraj. w Krakowie.
548. Józwicki Julian w Warszawie.
549. Jung Seweryn w Warszawie.
550. Dr. Jurasz Antoni, prof. Uniw. w Heidelbergu.

K.

551. Kaczanowski Włodzimierz, słuchacz med. w Paryżu.
552. Dr. Kaczkowski Karol, lekarz w Krakowie.
553. Kaczmarski Władysław, inżynier w Krakowie.
554. Kaczyński Zygmunt w Warszawie.
555. Kaden Ludwik, obyw. w Grobli.
556. Kaiser Stanisław, inżynier budowy kolei żel. w Stryju.
557. Kalicki Feliks w Krakowie.
558. Kalinka Adam, wł. dóbr i kopalń nafty w Radnej.

559. Kaliński Władysław, inżynier drogi żel. w Ząbkowicach.
560. Kaliski Feliks, urzędnik w Łabiszynie.
561. Kalkstein Antoni, obyw. w Płuskowęsach.
562. Kalkstein Michał, obyw. i poseł do parl. niem., w Klonówce.
563. Kamieński Gustaw, inżynier w Warszawie.
564. Kamińska Bronisława w Warszawie.
565. Kamiński Antoni, referent drogi W. W. w Warszawie.
566. Kamiński Lucyan, urz. drogi żel. w Warszawie.
567. Kamocka Stefania w Goleszu.
568. X. Kaniewski Atanazy, prob. w Wielowsi.
569. Kaniewski Stanisław, kupiec w Poznaniu.
570. Kański Jordan, urz. ministeryum skarbu, w Piotrkowie.
571. Kargowski Jan, urz. fabryki cukru w Ciechanowie.
572. Dr. Karłowicz Jan w Warszawie.
573. Karłowicz Mieczysław w Warszawie.
574. Karłowski Kazimierz, radca budownictwa w Poznaniu.
575. Karpiński Antoni, rzecznik w Gnieźnie.
576. Karpiński Franciszek, redaktor w Warszawie.
577. X. Karpisz Marcin, proboszcz w Markowej.
578. Karpowicz Adam, adwokat w Wilnie.
579. Dr. Kasparek Franciszek, prof. Uniw. i czł. Akad. Umiej. w Krakowie.
580. Kasprowicz Bolesław, wł. fabryki w Gnieźnie.
581. Dr. Kastory Władysław, adwokat w Krakowie.
582. X. Kaszelewski Kazimierz, proboszcz w Zakopanem.
583. Katarzyński Marceli, urz. drogi żel. w Piotrkowie.
584. Kaucki Karol, em. starosta w Wiedniu.
585. Kąsinowska Marya, wł. dóbr w Swadzimiu.
586. X. Kegel Edward, kanonik, dziekan w Krotoszynie.
587. Keler Franciszek Władysław, budown. w Berlinie.
588. Kędzierski Zygmunt, autoryzow. cyw. inż. i radca m. we Lwowie.
589. Kierski Nepomucen, wł. domu handl. w Poznaniu.
590. Kiesslich Floryan, obyw. w Częstochowie.
591. Kieszkowski Henryk, em. dyr. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
592. X. Kinowski Antoni, prob. w Oporowie.
593. Kirchmajer Jan Kanty, obyw. w Krakowie.
594. Dr. Kirkor Michał, asystent przy kat. fizyol. Uniw. w Krakowie.
595. Klarner Alfons, urzędnik w Radomiu.
596. Dr. Kleczyński Józef, prof. Uniw. i czł. kor. Akad. Umiej. w Krakowie.
597. Kleczyński Mieczysław w Kijowie.
598. Dr. Kleeberg Juliusz, radca nam. we Lwowie.
599. Klein Aleksander w Łodzi.
600. Klein Franciszek, kupiec w Wieliczce.
601. Klemensiewicz Edmund, c. k. notar. i poseł na sejm kraj., w Krakowie.
602. Kleniewski Jan, obyw. w Kluczkowicach.
603. Klepaczewski Teobald, radca konsyst. w Gnieźnie.
604. Kleszczyński Bogusław, obyw. w Koćmyrzowie.
605. Kleyna Dobrosław, obyw. ziemski w Piotrkowie.
606. Kluczycki Franciszek, bibliotekarz w Krakowie.
607. Dr. Kłobukowski Władysław, chemik w Rudnikach.
608. Kłosowski Ignacy, notaryusz w Gnieźnie.
609. Knaus Karol, architekt i radca m. w Krakowie.
610. Knechowicz Jan, inżynier w Warszawie.
611. Dr. Kniaziołucki Zbigniew, adj. arch. w Krakowie.
612. Knoblauchowa Marya w Zakopanem.
613. Knoblauch Julian, urz. drogi żel. w Warszawie.
614. Koberwein Konstanty, c. k. adj. sądowy we Lwowie.
615. Kobyliński Władysław w Radomiu.
616. Kocyan Ludwik, obs. st. meteor. w Makowie.

617. X. Koczwara Antoni, wikary w Krotoszynie.
618. Dr. Koehler Klemens w Poznaniu.
619. Dr. Kolaczek Jan, prof. Uniw. w Wrocławiu.
620. Kolberg A. w Warszawie.
621. Dr. Kołudzki Lucyan, lekarz w Sosnowicach.
622. Komendziński Jan, obyw. w Poznaniu.
623. Dr. Komierowski Roman, szamb., poseł do parl. niem., w Niezuchowie.
624. Komorowski Aleksander, dyr. fabryki cukru w Kutnie.
625. Komorowski Jan, obyw. w Stanach.
626. Dr. Komorowski Jan, lekarz, obserw. st. meteor. w Kutach.
627. Koncki Józef, radca sądu obwod. w Tarnowie.
628. Konczykowski Ignacy, dyr. banku p. w Warszawie.
629. Kondratowicz Bolesław, aptekarz w Grodnie.
630. Kondratowicz Hieronim, inżynier w Dąbrowie górniczej.
631. Kondratowiczowa Bronisława, żona inż. w Dąbrowie górniczej.
632. Konopacki Mieczysław, obyw. i prezes Rady pow. w Berezowicy.
633. Kontkiewicz Stanisław, inżynier górniczy w Dąbrowie górniczej.
634. Kopczyński Bronisław, dzierżawca dóbr w Nowikach.
635. Dr. Kopczyński Stanisław w Warszawie.
636. Koppe Kazimierz, obyw. w Poznaniu.
637. Dr. Korczyński Edward, prof. Uniw. i radca dworu w Krakowie.
638. Kornhaber M. I., wł. kopalni nafty w Drohobyczu.
639. Kornicki Jan, prof. gimn. i radca szkolny w Tarnowie.
640. Dr. Korniłowicz Edward, lekarz w Warszawie.
641. Kornobis Jan, dzierżawca dóbr w Węgrach.
642. Korycki Władysław w Warszawie.
643. Kościelski Adam' obyw. w Sepnie Wielkiem.
644. Kościelski Józef, czł. Izby Panów, obyw. w Miłosławiu.
645. Dr. Kosmowski Wiktoryn, lekarz w Warszawie.
646. Kossakowska Bronisława, obyw. w Sosnowicach.
647. Kostecki Platon, literet i redaktor »Gazety Narodowej« we Lwowie.
648. Kosterkiewicz Józef, kupiec w Stryju.
649. Kostka Edward, radca sądu obw. w Nowym Sączu.
650. Koszko Mikołaj, inżynier w Wieliczce.
651. X. Kotecki Wawrzyn, proboszcz w Poznaniu.
652. Dr. Kowalewski Mieczysław, prof. w Dublanach.
653. Kowalska Klotylda, naucz. szk. żeńsk. w Nowym Sączu.
654. Kowalski Antoni, urz. kolei nadwiśl. w Warszawie.
655. Dr. Kowalski Henryk, lekarz w Tarnowie.
656. Kowalski Wacław, inż. drogi żel. w Warszawie.
657. Dr. Koy Michał, adwokat w Krakowie.
658. Dr. Koy Stanisław, lekarz miejski w Krakowie.
659. Dr. Kozerski Adolf, lekarz w Warszawie.
660. Koziański Antoni, wł. drukarni w Krakowie.
661. Dr. Kozicki Włodzimierz, radca sądu obw. w Samborze.
662. Kozierowski Gustaw, obyw. w Biesnej.
663. X. Kozik Robert, lic. św. teol. w Zdunach.
664. Dr. Kozłecki Marcin, adwokat w Nowym Targu.
665. Kozłowski Jakób, obyw. w Tarnowku.
666. Kozłowski Kazimierz, obyw. w Gocanówku.
667. Kozłowski Karol, literat w Poznaniu.
668. Kozłowski Karol, architekt w Warszawie.
669. Kozłowski Teofil, inżynier w Kościanie.
670. Kozłowski Tomasz, obyw. w Jarontach.
671. Kozłowski Władysław, nacz oddz. drogi żel. w Częstochowie.
672. Koźmińska Helena w Warszawie.
673. Kozubowski Wincenty, urz. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
674. Koźniewski Jan, inż. drogi żel. w Warszawie.

675. Kożuchowski Ignacy w Król. Polskiem.
676. Dr. Kożuszkiewicz Franciszek w Jerzycach.
677. Dr. Kraiński Władysław, czł. Izby p. w Jabłonce.
678. Kramsztyk Marceli, adw. przys. w Warszawie.
679. Dr. Kramsztyk Zygmunt, okulista w Warszawie.
680. Krasicki Władysław, notaryusz w Radomyślu.
681. Hr. Krasiński Adam w Opinogórze.
682. Krassowski Maryan, sędzia okręgowy w Warszawie.
683. Kratochwil Piotr, wł. młyna w Gnieźnie.
684. Kregczy Juliusz w Łodzi.
685. Kremky Maurycy, kupiec w Warszawie.
686. Kretkowski Mieczysław, obyw. ziemski w Pokrzywnicy.
687. Kroebl Franciszek, dyr. Tow. wzaj. kred. w Krakowie.
688. X. Królikowski Bogusław w Tarnowie.
689. X. Królikowski Edward, prob. w Czernichowie.
690. Królikowski Jan, lekarz-weterynarz w Warszawie.
691. Kruszewska Zofia w Warszawie.
692. Dr. Krysiewicz Bolesław, lekarz w Poznaniu.
693. Krysiński Antoni, kupiec w Warszawie.
694. Krysiński Stanisław, urz. drogi żel. w Częstochowie.
695. Krywult Stanisław, c. k. radca sądu w Wiśniczu.
696. Dr. Kryże Władysław, lekarz w Pradze.
697. Dr. Krzeczunowicz Waleryan we Lwowie.
698. Krzeptowski Wojciech w Zakopanem.
699. X. Dr. Krzysiak Jan, prob. w Ropczycach.
700. Krzyżanowski Kazimierz w Krakowie.
701. Krzyżanowski S. A., księgarz w Krakowie.
702. Krzyżanowski Stanisław, architekt w Krakowie.
703. X. Krzyżanowski Wrocisław, prob. w Kamieńcu.
704. Krzysztoporski Kazimierz, obyw. w Dobczynie.
705. Dr. Kubicki Józef, prof. wyższej szkoły roln. w Dublanach.
706. Kubicki Karol, kupiec i poseł do parl. niem. w Środzie.
707. Kucharzewski Feliks, redaktor »Przeglądu techn.« w Warszawie.
708. X. Kucharzewicz Józef, dziekan w Białczu.
709. Kuczkowski Eugeniusz, b. delegat nam. w Krakowie.
710. Kuczyńska Bronisława w Warszawie.
711. Kuczyński Józef w Warszawie.
712. Kudowski Sylwester, urz. w Piotrkowie.
713. Kukawski Leopold, c. k. notaryusz we Lwowie.
714. Kuksz Stanisław, technolog w Warszawie.
715. Dr. Kulczyński Leon, dyr. gimn. i radca rządowy, docent Uniw. w Krakowie.
716. Kulczyński Władysław, prof. gimn. i czł. kor. Akad. Umiej. w Krakowie.
717. Kulig Romuald, wł. hotelu w Zakopanem.
718. Dr. Kulikowski Wiktor we Lwowie.
719. Dr. Kulski Julian, lekarz w Radomsku.
720. Dr. Kułaczkowski Dyonizy, adj. prokur. skarbu we Lwowie.
721. Kułakowski Zdzisław, geometra przys. w Łodzi.
722. Kunke Bronisław w Warszawie.
723. Kurcjusz Ludwik, urz. w Warszawie
724. Kurkowski Ignacy, dyr. kopalni nafty w Harklowej.
725. Kuryłowicz Karol, starosta pow. w Bóbrce.
726. Kurnatowski Stanisław, marsz. sejmu prow. W. Ks. Pozn. w Pozarowie
727. Kurnatowski Zygmunt, obyw. w Przysiece.
728. Kusz Józef, dyr. kasy zaliczkowej w Tarnowie.
729. Dr. Kutzner Marya w Kobylinie.
730. Kwapiński Stanisław, adwokat w Warszawie.
731. Kwiatkowski Jan, kupiec i radcą miejski w Krakowie.

732. Kwiecień Feliks, górnik w Dąbrowie Górniczej.
733. Kwieciński Jan, rzecznik w Strzelnie.
734. Kwietniewski Władysław, urz. drogi żel. w Warszawie.
735. Hr. Kwilecki Franciszek, obyw. w Kobelnikach.
736. Hr. Kwilecki Mieczysław, czł. Izby Panów w Oporowie.

L.

737. Lachner Fryderyk, prof. wyższej szkoły przemysł. w Krakowie.
738. Lachowicz Juliusz, prof. wyższej szkoły przemysł. w Krakowie.
739. Ladendorf Paweł, ob. ziemski w Warszawie.
740. Lalicki Leon, naucz. kier. i obs. st. meteor. w Dukli.
741. Lamparski Ignacy w Częstochowie.
742. X. Lang Antoni, dyr. schroniska X. Lubomirskiego w Krakowie.
743. Dr. Lange Adam, okulista w Krakowie.
744. Lange Jan, urz. drogi żel. w Kutnie.
745. Langie Tadeusz, obyw. we Lwowie.
746. Langier Andrzej, inspektor kolei w Krakowie.
747. Langiewicz Marceli, adwokat w Krotoszynie.
748. Laska Józef, naucz. szkoły zaw. dla przem. drzewn. w Zakopanem.
749. Dr. Laska Wacław, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
750. Laskowski Wacław w Warszawie.
751. Lasociński Emil, inspektor gorzelń w Samborze.
752. Dr. Latkowski Józef, lekarz w Krakowie.
753. Launer Władysław, kupiec w Krakowie.
754. Lechicki Konstanty, kupiec w Stryju.
755. Dr. Lechowski Włodzimierz, lekarz w Drohobyczu.
756. Leinweber Kazimierz, aptekarz w Łodzi.
757. Leitgeber Jan, obyw. w Poznaniu.
758. Leitgeber Jarosław, wł. księgarni i drukarni w Poznaniu.
759. Lekszycki Józef, archiwaryusz w Poznaniu.
760. Lenczowski Antoni, naucz. gimn. w Tarnowie.
761. Leniewska w Drohobyczu.
762. Lesiak Józef, urzędnik w Piotrkowie.
763. X. Leśniak Franciszek, kanonik w Tarnowie.
764. Leśniewska Ksawera w Warszawie.
765. Leszczyński Franciszek, kupiec w Tarnowie.
766. X. Leszczyński Roman, dziekan w Osiecznie.
767. Lewakowski Aleksander, sekr. banku hip. we Lwowie.
768. Lewandowski Stanisław, kupiec w Wrocławiu.
769. Lewenstam Henryk, dyr. fabryki w Warszawie.
770. Lewental Hortenzya w Warszawie.
771. Lewicki D. A., radca dworu w Wiedniu.
772. Dr. Lewy Gustaw, lekarz w Zawierciu.
773. Lichański Jan w Tarnowie.
774. Liebstein Zygmunt, dyr. kanc. Izby handl. i przem. w Peszcie.
775. Dr. Likowski Wojciech w Pleszewie.
776. Lilpop Jan, architekt w Warszawie.
777. Linderski Henryk, wł. dóbr w Konczakach.
778. Dr. Link Ignacy, lekarz wojskowy we Lwowie.
779. X. Linke Alfred, wikary w Pszczewie.
780. Lipka Jan, radca dworu przy najw. tryb. w Wiedniu.
781. Lipkowski Stanisław w Łodzi.
782. Lipski Kazimierz, obywatel w Gorzniu.
783. Dr. Lisiewicz Antoni, lekarz w Włocławku.
784. Lisowiecki Antoni, obyw. w Niegłowicach.
785. Dr. Lisowski Władysław, adwokat w Krakowie.
786. Liszkowska Emilia w Poznaniu.

787. Loga Wiktor, obywatel w Poznaniu.
788. Lossow Aleksander, obyw. w Gryżynie.
789. Lubeke Konstanty, urz. Tow. akc. w Zawierciu.
790. Lubiński Alfons w Lublinie.
791. Lubodziecka Florentyna w Zakopanem.
792. Lubomęski Władysław, prof. gosp. rol. w Uniw. Jag. w Krakowie.
793. Ks. Lubomirska Marya w Miżyńcu
794. Lubowidzki Autoni, starszy notaryusz w Płocku.
795. Dr. Lubowski Henryk, lekarz w Warszawie.
796. Ludwig Alojzy, kupiec w Warszawie.
797. Dr. Lukas Adolf, lekarz we Lwowie.
798. Lukas Edmund, radca mag. we Lwowie.
799. Lustig Maurycy, pełnomocnik dóbr w Medenicach.
800. Lutomski Henryk, obyw. w Stawie.

Ł.

801. X. Łabędzki Mieczysław, proboszcz w Wrześni.
802. X. Łabędzki Piotr, proboszcz w Tulcach.
803. X. Dr. Łabuda, prof. teol. w Przemyślu.
804. Łakiński Jan, budowniczy w Kościanie.
805. Łańcucka Olga w Drohobyczu.
806. Łapiński Jan, budowniczy w Krakowie.
807. Dr. Łapiński Wacław, lekarz w Warszawie.
808. Łastowiecki Zygmunt, obyw. w Lipniku.
809. Łatkiewicz Władysław, inżynier w Warszawie.
810. Łazarowicz Kazimierz, urz. Tow. kredytowego w Warszawie.
811. Dr. Łazarski Józef, prof. Uniw. w Krakowie.
812. Dr. Łazarski Stanisław, adwokat w Wadowicach.
813. Łazucki August, obyw. w Piotrkowie.
814. Łaźniewski Wiktor, chemik w Warszawie.
815. Hr. Łącki Władysław, obyw. w Posadowie.
816. Łempicki Michał, inżynier w Dąbrowie Górniczej.
817. Łempicki Seweryn, dyrektor dóbr w Śledziejowicach.
818. Łebkowski Maksymilian w Ciechanowie.
819. Dr. Łepkowski Wincenty, lekarz w Krakowie.
820. Łonkiewicz Józef, obs. st. met. w Mikuliczynie.
821. Łopaciński Henryk, obyw. w Wilnie.
822. Hr. Łoś Stefan w Chocimie.
823. Hr. Łubieński Kazimierz w Krakowcu.
824. Łucki Leon, obyw. w Chronowie.
825. Łuczakowski Stanisław, adj. gal. Tow. kred. ziem. we Lwowie.
826. Łukomski Julian, radca budown. w Frankfurcie n. O.
827. Łukomski Józef, urzędnik w Warszawie.
828. Łukomski Wiktor w Warszawie.
829. Łuszczkiewiczowa Zofia, wdowa po inżynierze w Krakowie.
830. Łychowski Ignacy, obyw. w Kijowie.

M.

831. Machalski Maksymilian, st. inżynier kolei państw. w Tarnopolu.
832. Macharski Franciszek, kupiec w Krakowie.
833. Machlejd Artur Ludwik, inżynier w Warszawie.
834. Dr. Maciejewski Kazimierz lekarz w Petersburgu.
835. Maciejewski Karol, rejent w Warszawie.
836. Maciejski Władysław w Radomsku.
837. Madaliński Ignacy, kupiec w Śremie.
838. Madejewski Feliks, em. wicepr. sądu kraj. wyż. w Krakowie.

839. Magierowski Leon, obs. st. met. w Jaćmierzu.
840. Magyar Turista Egyesület w Budapeszcie.
841. X. Maj Franciszek, proboszcz w Tursku.
842. Majewski Adam, adwokat w Lublinie.
843. Majewski Stanisław, inżynier w Warszawie.
844. Majewski Władysław, sekr. sądu obw. w Nowym Sączu.
845. Malczewska Stefania w Krakowie.
846. Maleszewski Janusz w Warszawie.
847. Małuja Adela w Werbce.
848. Mańkowski Tomasz, starszy inż. kolei państw. w Stanisławowie.
849. Mańkowski Józef, obyw. ziemski w Borówce.
850. Dr. Mańkowski Wiktor, adwokat w Rohatynie.
851. Maniecki Jan, rządca dóbr w Nawojowej.
852. Marchwicka Augusta, żona dyr. banku kred. we Lwowie.
853. Marcinek Antoni, kupiec w Warszawie.
854. Marcinkowski Alojzy, obywatel w Poznaniu.
855. Marczewski Ludwik, adwokat w Warszawie.
856. Margulez Izajasz, inżynier w Łodzi.
857. Dr. Markiewicz Bronisław w Bochni.
858. Markiewicz Stanisław, kupiec we Lwowie.
859. Markowski Władysław, szambelan ces. ros. w Krakowie.
860. Markus Emanuel, dyr. fabryki w Zawierciu.
861. Dr. Mars Antoni, prof. Uniw. we Lwowie.
862. Dr. Maryański Aleksander, adwokat i radca m. we Lwowie
863. Mataszewski Leonard w Krakowie.
864. Marynowski Jan, notaryusz w Nowym Sączu.
865. Marynowski Jozafat w Łodzi.
866. Matecki Kazimierz inżynier w Warszawie.
867. Matusiński Jacek, budowniczy w Krakowie.
868. Maszadro Antoni, b. nacz. oddz. dr. żel. w Warszawie.
869. Maszkowska Józefa, obyw. we Lwowie.
870. Maślakiewicz Dominik, notaryusz we Lwowie.
871. Matyskiewicz Wacław, przem. w Warszawie.
872. Maurizio Marya w Krakowie.
873. May Helena, obyw. w Poznaniu.
874. Dr. Mayzel Wacław, lekarz w Warszawie.
875 Dr. Mazurkiewicz Dyonizy, lekarz w Poznaniu.
876. Mazurkiewicz Józef, architekt w Warszawie.
877. Mazurkiewicz Zefiryn, kupiec w Poznaniu.
878. Mazurowski Władysław, inżynier w Warszawie.
879. Mehoffer Alfred, mag. farm. i aptekarz w Mszanie dolnej.
880. Meller, notaryusz w Zabrzu.
881. Merkl Kazimierz, c. k. radca sądu kr. i sędzia pow. w Muszynie.
882. Meyet Leopold, adw. przys. w Warszawie.
883. Dr. Mężyk Jan, lekarz w Chyrowie.
884. Dr. Merunowicz Józef, radca nam. we Lwowie.
885. Mianowski Władysław w Kołomyi.
886. Micewski Edward, obyw. i poseł na sej kraj. w Tuczempach.
887. Michalski Adam, obyw. Borowni.
888. Michałowska Halina, córka jenerała w Petersburgu.
889. Michałowski Otton, inżynier w Warszawie.
890. Michałowski Stanisław, technik w Warszawie.
890. Michnikowski Stanisław, obyw. w Warszawie.
891. Dr. Miczyński Zygmunt, aptekarz w Wieliczce.
892. Mieloch Jan w Zakopanem.
893 Hr. Mielżyński Józef, obyw., czł. Izby Panów w Iwnie.
894. Hr. Mielżyński Maksymilian, obyw. w Pawłowicach.
895. Mierzejewska Marya, w Król. Pol.

896. Mierzwiński Wacław, aptekarz w Radomsku.
897. X. Miętus Maurycy, gwardyan w Zbarażu.
898. Miklaszewski Juliusz, prof. gimn. w Krakowie.
899. Mikolasz Juliusz, wł. fabryki i radca m. we Lwowie.
900. Mikuliński Józef, adw. w Zawierciu.
901. Miszke Gustaw, budowniczy w Król. Pol.
902. Miszke Sylwester, nacz. zarz. salin. i st. radca górniczy w Wieliczce.
903. Mlicki Władysław, obyw. w Ostrówku.
904. Dr. Moczydłowski Ignacy, sekretarz sądowy w Nowym Targu.
905. Modlibowski Józef, obyw. w Hromolicach.
906. Modlibowski Nepomucen, obyw. w Mokronosie·
907. Modzelewski Władysław, budowniczy w Warszawie.
908. Mogilnicki Konstanty, notaryusz w Łodzi.
909. X. Mojzykiewicz Wiktor, prob. w Przemiencie.
910. Mokiejewski Józef, inżynier w Warszawie.
911. Mokrzycki Wit, nacz. banku hip. we Lwowie.
912. Moldenhawer Aleksander, przez. sędzia sądu krymin. w Warszawie.
913. Monné Karol, em. starszy insp. kolei K. Ł. w Przemyślu.
914. Morawski Ignacy, obyw. w Oporowie.
915. Dr. Morawski Kazimierz, prof. Uniw. i czł. Akad. Um. w Krakowie.
916. Morawski Paweł, obyw. w Kotowiecku.
917. Morozewicz Jan, nacz. dep. dr. żel w Piotrkowie.
918. Mosdorf Juliusz w Warszawie.
919. Moskwa Roman, prof. gimn. we Lwowie.
920. Hr. Dr. Mostowski Edmund, doc. Uniw. w Krakowie.
921. Moszczeński Aleksander, obyw. Przysiecie.
922. X. Motyl Wawrzyniec w Jarosławiu.
923. Mroczkowski Aleksander, artysta-malarz w Krakowie.
924. Dr. Muczkowski Józef, sekr. prok. skarbu w Krakowie.
925. Müller Bronisław, inżynier w Krakowie.
926. Müller Henryk, urzędnik w Warszawie.
927. Mutniański Michał, wł. apteki w Warszawie.
928. Muttermilch Władysław, kupiec w Warszawie.
929. Hr. Mycielska Marya, obyw. na Widawach.
930. Hr. Mycielski Alfred, obyw. w Zimnowodzie.
931. Hr. Mycielski Franciszek, obyw., poseł na sejm. kraj. i czł. Izby Panów w Wiśniowej.
932. Hr. Mycielski Maksymilian, obyw. w Smogorzewie.
933. Myśliński Feliks, notaryusz w Radomsku.

N.

934. Nagórka Stanisław, inżynier w Warszawie.
935. Najmanowicz Henryk, kupiec w Warszawie.
936. Nalborczyk Jan, naucz. szkoły przem. drz. w Zakopanem.
937. Naimska Aniela w Spytkowicach.
938. Napieralski Adam, redaktor «Katolika» w Bytomiu.
939. Natanson Kazimierz, kupiec w Warszawie.
940. Natanson Stefan, obyw. w Warszawie.
941. Natansonowa Bronisława, żona przemysłowca w Warszawie.
942. Neugebauer Józef, kupiec w Rzeszowie.
943. Neumann Szymon, bankier w Warszawie.
944. Nieduszyński Antoni, kasyer w Tarnowie.
945. Niedziałkowski Janusz, budowniczy w Krakowie.
946. Niedzielski Julian, architekt w Wiedniu.
947. Dr. Niedzielski Larysz Stanisław, wł. dóbr. w Sledziejowicach.
948. Niedźwiedzki Julian, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
949. Niekant Ludwik, wicedyr. fabryki cukru w Kutnie.

950. Niemczewski Franciszek, notaryusz w Krakowie.
951. Niemojowski Wincenty, obyw. w Jedlcu.
952. Niemyski Leon, fabrykant w Warszawie.
953. Niesiołowski Kazimierz, kupiec w Warszawie.
954. Niewiadomski Jan w Drohobyczu.
955. Niklaus Stanisław, sędzia w Drohobyczu.
956. Noel Adam, obyw. w Sosolówce.
957. Noel Tadeusz, dzierżawca dóbr Sosolówce.
958. Nowacki Mikołaj, inżynier w Radomsku.
959. Nowak Edmund, właściciel apteki w Radomsku.
960. Dr. Nowakowski Stanisław, lekarz w Kościanie.
961. Nowca Władysław w Włocławku.
962. Nowicki Aleksander, starszy komisarz lasowy w Krakowie.
963. Nowicki Feliks, architekt w Piotrkowie.
964. Nowiński Bronisław, c. k. notaryusz w Leżajsku.
965. X. Nowobielski Jakób, dziekan w Horodence.
966. X. Nożewnik Marcin, prob. w Witkowie.
967. Nuoffer Franciszek, nacz. wydz. drogi żel. w Warszawie.

O.

968. Oberfeld Dyonizy, kupiec w Poznaniu.
969. Obertyński Emil, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
970. Oborski Antoni, obyw. w Hussowie.
971. Oborski Wacław, dyr. cukrowni w Mielcu.
972. Obrębowicz Józef, wł. dóbr w Skórzewie.
973. X. Obst Andrzej, dziekan, prob. w Potarzycy.
974. Ochrymowicz Xenofont, poseł i burmistrz w Drohobyczu.
975. Oddział szląski węg. Tow. Karpackiego w Wrocławiu.
976. Odechowski Antoni w Warszawie.
977. Oderfeld Bronisław, fabrykant w Częstochowie.
978. Odrzywolski Sławomir, architekt i prof. w. szkoły przem. w Krakowie.
979. X. Ofierzyński Józef, prob. w Głuchowie.
980. Okoń Marcin, inżynier w Warszawie.
981. X. Okulicki Wawrzyn, filipin w Tarnowie.
982. Oleksiński Stanisław we Lwowie.
983. Olkowski Wacław, wł. apteki w Kutnie.
984. Olszewska Bronisława w Warszawie.
985. Olszewski Antoni, dyr. telefonów w Warszawie.
986. Dr. Olszewski Karol, prof. Uniw. i czł. kor. Akad. Umiej. w Krakowie.
987. Dr. Olszewski Stanisław, inżynier górn. w Jaśle.
988. Olsztyńska Natalia w Warszawie.
989. X. Ołyński Józef, dziekan i radca w Koźminie.
990. Ołyński Stanisław, kupiec w Poznaniu.
991. Opieński Henryk, artysta skrzypek w Berlinie.
992. Orda Stanisław w Łodzi.
993. Orgelbrand Maurycy, przem. w Warszawie.
994. Ornatowski Józef, wł. dóbr w Pasiekach Królewskich.
995. Oskragiełło Moes w Krakowie.
996. Osmołowski Jerzy w Podpińsku.
997. Ośniałowski Stanisław, c. i k. rotmistrz i wł. realności w Krakowie.
998. Ossowski Feliks, obyw. w Naymowie.
999. Dr. Ostafiński Maryan, lekarz w Stanisławowie.
1000. Osten Sacken Stanisław w Kościanie.
1001. Hr. Ostroróg Aleksander w Warszawie.
1002. Ostrowski Jan, kupiec w Warszawie.
1003. Otto Władysław, adw. przys. w Piotrkowie.
1004. Owczarkiewiczówna Leontyna w Krakowie.

P.

1005. Paczkowski Jan, kupiec w Poznaniu.
1006. Palch Romuald, wł. apteki i poseł na sejm kraj. w Jaśle.
1007. Paluch Michał, c. k. radca sądu kraj. w Wadowicach.
1008. Panceram Józef, adwokat w Częstochowie.
1009. Pankiewicz Emilia, obyw. w Warszawie.
1010. Papieski Leon, wicesekretarz sądu okr. w Odessie.
1011. Paradowski Konstanty, obyw. w Warszawie.
1012. Dr. Pareński Stanisław, prof. Uniw. w Krakowie.
1013. Dr. Paschalis Józef, lekarz w Dąbrowie Górniczej.
1014. Pasierbiński Jan, aptekarz w Zawierciu.
1015. Paszkowska Matylda w Wilnie.
1016. Paszkowski Maciej w Warszawie.
1017. Patek Stanisław w Warszawie.
1018. Patzer Aleksander, przemysłowiec w Warszawie.
1019. Pauer Franciszek, st. leśniczy w Wierzchosławicach.
1020. Pauli Edward, st. leśniczy w Lubeszce.
1021. Pawlewski Bronisław, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
1022. Pawlica Franciszek w Zakopanem.
1023. Pawlikowski Henryk Tadeusz, dyr. teatru w Krakowie.
1024. Pawłowiczowa Aleksandra w Podhajczykach.
1025. Pech Antoni, przemysłowiec w Warszawie.
1026. X. Dr. Pechnik Aleksander, prof. gimn. we Lwowie.
1027. X. Dr. Pelczar Józef, biskup sufragan w Przemyślu.
1028. Petter Antoni, sekr. Rady pow. w Zbarażu.
1029. Pfeiffer Stanisław w Warszawie.
1030. Phull Eugeniusz w Warszawie.
1031. Dr. Piasecki Eugeniusz, lekarz w Krakowie.
1032. Piątkiewicz Stanisław, dyr. gimn. w Przemyślu.
1033. Piątkowski Mieczysław, budowniczy w Gostóniu.
1034. Piechowski Witold, urzędnik w Warszawie.
1035. Piekarz Jan, sekretarz starostwa w Nowym Targu.
1036. Dr. Piekosiński Franciszek, prof. Uniw., czł. Akad. Umiej. w Krakowie.
1037. Dr. Pieniążek Odrowąż Karol, adwokat w Krakowie.
1038. Dr. Pieniążek Odrowąż Przemysław, prof. Uniw. w Krakowie.
1039. Pieniążkowa Bronisława w Tomaszewicach.
1040. Pierożyński Uugeniusz, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
1041. Piędzicki Adam w Warszawie.
1042. Dr. Piętak Leonard, prof. Uniw. i czł. Rady państwa, we Lwowie.
1043. Pinder Reinhold, rotmistrz w Zmiennicy.
1044. Piotrowska Eugenia, obyw. w Warszawie.
1045. Piotrowski Antoni, artysta-malarz w Krakowie.
1046. Piotrowski Mieczysław, naucz. szkoły roln. w Czernichowie.
1047. Piotrowski Stanisław, obyw. w Lublinie.
1048. X. Piotrowski Walenty, prob., obs. st. meteor. w Mogilanach.
1049. Dr. Pisarzewski Gracyan, lekarz w Częstochowie.
1050. Pizar Władysław, c. k. starosta w Kolbuszowej.
1051. Planner de Pindeesheim we Lwowie.
1052. Plenkiewicz Franciszek w Zakopanem.
1053. Plucińska Marya, wł. dóbr w Lusówku.
1054. Dr. Pluciński Stanisław, rzecznik w Lesznie.
1055. Płachecki Konstanty, rejent w Łodzi.
1056. Płocki Władysław, obyw. w Ropicy.
1057. Pochwalski Kazimierz, artysta-malarz w Wiedniu.
1058. Dr. Podczaski Władysław, konc. nam. w Wieliczce.
1059. Podolecki Stanisław, buchalter kasy oszcz. w Tarnowie.
1060. Podwin Adolf, prezes sądu obw. w Jaśle.

1061. Pokiński Julian, c. k. starosta w Tarnobrzegu.
1062. Pokrzywnicki Maksymilian, radca sądu okręg. w Poznaniu.
1063. Polczyński Józef, adwokat przys. w Warszawie.
1064. Pollak Charles, dyr. Tow. w Frankfurcie n. M.
1065. Półczyński Janta Adam, obyw. i poseł w Wysoce.
1066. X. Półczyński Franciszek, prob. w Wyganowie.
1067. Półczyński Janta Władysław, obyw. w Redgoszczy.
1068. Ponikiewski Stanisław, obyw. w Brylewie.
1069. Dr. Ponikło Stanisław, n. prof. Uniw. i dyr. szpit. powsz. św. Łazarza w Krakowie.
1070. Ponikowski Cezary, adwokat w Warszawie.
1071. Poniński Adolf, obyw. w Kościelcu.
1072. X. Monsgr. Poniński Alfred, szambelan, prałat w Kościelcu.
1073. Hr. Poniński Bronisław, obyw. w Czaczu.
1074. Hr. Poniński Stanisław, obyw. na Wrześni.
1075. Popiel Aleksander, nacz. Wydz. drogi żel. w Warszawie.
1076. Popiel Floryan, sekr. sądu w Krakowie.
1077. Popiel Paweł, obyw. w Krakowie.
1078. Popławski Władysław w Zakopanem.
1079. Popowicz Wacław, kupiec w Warszawie.
1080. Popowski Józef, delegat do Rady państwa, w Krakowie.
1081. Hr. Potocka Anna w Olszy.
1082. Hr. Potocki Antoni, obyw. w Olszy.
1083. Hr. Potocki Emil, obyw. w Buczaczu.
1084. Potworowski Władysław w Kutnie.
1085. Powichrowski Włodzimierz, adw. w Warszawie.
1086. Pracki Dyonizy w Częstochowie.
1087. Dr. Prażmowski Adam, dyrektor spółki handl. i czł. kor. Akad. Um. w Krakowie.
1088. X. Preibisz Bernard w Tarnowie.
1089. Preisendanz Franciszek Ksawery, prof. sem. żeńsk. w Krakowie.
1090. Dr. Propper Albert, adwokat w Krakowie.
1091. Próchniewicz Bogdan, em. radca sądu kraj. w Jarosławiu.
1092. Prylińska Helena w Krakowie.
1093. Prysak Piotr, prof. sem. żeńsk. w Krakowie.
1094. Przanowski Adam, obyw. w Warszawie.
1095. Przewłocki Konstanty w Woli Guzowskiej.
1096. Przyborowski Stefan w Warszawie.
1097. Przybylski Wilhelm, prof. sem. naucz. w Przemyślu.
1098. Przybylski Władysław, urz. drogi żel. w Warszawie.
1099. Przybyłowski Franciszek, aptekarz w Lublinie.
1100. Br. Przychocki Kazimierz, c. k. notaryusz w Wieliczce.
1101. Przychocki Stanisław, radca budown. w min. kolej. w Wiedniu.
1102. Przyłęcki Apolinary, c. k. notaryusz w Krośnie.
1103. Przyłuski Franciszek, dziedzic w Łagiewnikach.
1104. X. Puacz Kazimierz, prob. w Rozprzy.
1105. Pulst Edmund, przemysłowiec w Warszawie.
1106. Dr. Pułaski Arkadyusz Antoni w Warszawie.
1107. Hr. Pusłowska Marya, obyw. w Warszawie.
1108. X. Puszet Stanisław, katech. gimn. w Krakowie.
1109. Putiatycki Tadeusz w Warszawie.
1110. Puzyna z Kozielska Józef, obyw. w Warszawie.
1111. Kniaź Puzyna Julian, obyw. i poseł na sejm kraj. w Narolu.

R.

1112. Rabek Feliks w Włocławku.
1113. Dr. Raciborski Aleksander, doc. Uniw. we Lwowie.

1114. Hr. Raczyńska Róża.
1115. Raczyński Aleksander w Wiedniu.
1116. Raczyński August, wł. domu bank. w Krakowie.
1117. Hr. Raczyński Edward, obyw.
1118. Rada pow. w Borszczowie.
1119. Rada pow. w Mościskach.
1120. Rada pow. w Nowym Targu.
1121. Rada pow. w Rohatynie.
1122. Rada pow. w Turce.
1123. Radau Stanisław, fabrykant w Warszawie.
1124. Radkiewicz Wanda, żona dyr. Tow. ubezp. w Warszawie.
1125. Radomyski Józef, adwokat w Gorlicach.
1126. Radoński Feliks w Król. Polskiem.
1127. Dr. Radziszewski Bronisław, prof. Uniw. i czł. Akad. Um. we Lwowie.
1128. Radziszewski Henryk, bankier w Warszawie.
1129. Rakowiecki Bronisław, adwokat przys. w Siedlcach.
1130. Rakowski Jan, prof. gimn. w Kołomyi.
1131. Dr. Ralski Jan, prof. gimn. we Lwowie.
1132. Rank Edward, aptekarz w Tarnowie.
1133. Rapacki Józef, artysta-malarz w Warszawie.
1134. Dr. Rappaport Porada Arnold, poseł na sejm kraj. i czł. Rady państwa w Wiedniu.
1135. Rappaport Feliks, nacz. kolei nadwiśl. w Warszawie.
1136. Rappaport Maurycy, inżynier kolej. w Jarosławiu.
1137. Razer Juliusz, kupiec w Poznaniu.
1138. Dr. Raźniewska w Warszawie.
1139. Regiec Wincenty, naucz szkoły przem. drzewn. w Zakopanem.
1140. Regulska Marya w Warszawie.
1141. Rehman Stanisław, obyw. w Krakowie.
1142. Reich Antoni, przemysłowiec w Warszawie.
1143. Dr. Reich Samuel, adw. w Rzeszowie.
1144. Reicher Edward, nacz. domu handl. w Aleksandrowie Pogranicznym.
1145. Dr. Reicher Maks w Sosnowicach.
1146. Reicher Maurycy, chemik w Rudnikach.
1147. Dr. Reichman Mikołaj, lekarz w Warszawie.
1148. Rejkowski Bolesław, urz. w Włocławku.
1149. Rembierz Franciszek, kupiec w Warszawie.
1150. Remer Antoni, inżynier w Warszawie.
1151. Rentel Władysław, kupiec w Warszawie.
1152. Reprezentacya miasta Lwowa.
1153. Reutt Gustaw, dyr. oddz. techn. drog. Wydz. kraj. we Lwowie.
1154. Richter Maryan, obyw. w Falkowej.
1155. Richtman Karol, adj. budownictwa we Lwowie.
1156. Rittendorf Władysław w Warszawie.
1157. Robińska Antonina w Poznaniu.
1158. Robiński Czesław, budowniczy w Krotoszynie.
1159. Robowski Andrzej w Łodzi.
1160. Rodkiewicz Aleksander, kupiec w Warszawie.
1161. X. Roenspies Wojciech, prebendarz w Kościanie.
1162. Roesner Fryderyk, inżynier rząd. w Warszawie.
1163. Rogalewicz Alfons, inżynier górn. w Dąbrowie Górniczej.
1164. Rogaski Walery, burmistrz w Gorlicach.
1165. Rogoziński Kazimierz, nacz. oddz. drogi żel. w Skierniewicach.
1166. Rogoziński Kazimierz, medyk w Warszawie.
1167. Rogoziński Leon, obyw. w Konstantynówce.
1168. Rogoyski-Brochwicz Zygmunt, em. starosta w Krakowie.
1169. Rogoyski Witold, burmistrz w Tarnowie.
1170. Dr. Romer Gustaw, z. czł. Wydz. kraj. i dyr. Tow. wz. ub. w Krakowie.

1171. Rongier Paweł, naucz. jęz. franc. w Krakowie.
1172. Rontaler Gustaw w Łodzi.
1173. Rosenbaum Leon, buchalter w Warszawie.
1174. Dr. Rosenblatt Józef, prof. n. Uniw. i adw. w Krakowie.
1175. Rosicka Józefa w Warszawie.
1176. Dr. Rosiński Stanisław, radca zdrowia w Wronkach.
1177. Dr. Rosner Ignacy, lekarz we Lwowie.
1178. Dr. Rosner Ignacy, sekr. w min. spraw wewn. w Wiedniu.
1179. Dr. Rostafiński Józef, prof. Uniw. i czł. Akad. Umiej. w Krakowie.
1180. Rostalska Marya w Warszawie.
1181. Rostropowicz Władysław, urz. w Warszawie.
1182. Rotersman Karol, st. inspektor gorzelń we Lwowie.
1183. Dr. Rother, lekarz w Landzbergu.
1184. Rotwand Andrzej, student w Warszawie.
1185. Rotwand Franciszek w Warszawie.
1186. Rozenblat Józef, fabrykant w Łodzi.
1187. Rozmanit Lucyan, inżynier w Warszawie.
1188. Rozmysłowski Michał w Warszawie.
1189. Hr. Roztworowski Władysław w Torskiem.
1190. Rozvoda Jarosław, literat w Pradze.
1191. Rozwadowski Franciszek, obyw. we Lwowie.
1192. Rozwadowski Tadeusz, inżynier Wydz. kraj. we Lwowie.
1193. Rubczyński Władysław, notaryusz w Tłustem.
1194. Rudnicki Jan, agronom w Kaliszu.
1195. Rudolphi Karol, c. k. notaryusz w Krakowie.
1196. Rutkowska, obyw. w Poznaniu.
1197. Russocki Ludomir, inżynier w Piotrkowie.
1198. Rutkowska Józefa, obyw. w Kamiennej.
1199. Rutkowski Kazimierz, urz. Tow. kred. w Warszawie.
1200. Rutkowski Tadeusz w Warszawie.
1201. Rutkowski Zenobiusz, muzyk w Warszawie.
1202. Rybałtowski Władysław, adwokat w Warszawie.
1203. X. Rybicki Felicyan, prob. w Dłużynie.
1204. Dr. Rybicki Alojzy, adwokat we Lwowie.
1205. Rycerski Feliks, inżynier w Warszawie.
1206. Rychłowski Leon, obyw. w Orpiszewku.
1207. Rychłowski Władysław w Warszawie.
1208. Rychter Maryan, obyw. w Falkowej.
1209. Rylska Józefa, obyw. w Pisarowicach.
1210. Rylski Tomasz, prof. szkoły roln. w Dublanach.
1211. Rypel Wojciech, em. prof. gimn. w Krakowie.
1212. Dr. Rzeczniowski Leon, lekarz w Warszawie.
1213. Rzepecki Karol, redaktor »Gońca Wielkopolskiego« w Poznaniu.
1214. Dr. Rzewuski Romuald w Arcugowie.
1215. Rzędowski Jakób, obyw. ziemski w Działoszycach.

S.

1216. Sadkowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
1217. Sajkiewicz Anna, obyw. w Hyżej.
1218. Salinger Jan, prokurent banku dyskont. w Warszawie.
1219. Salb Marcin, litograf w Krakowie.
1220. Salmonowicz Władysław, sędzia trybunału w Tomsku.
1221. Dr. Salomon Febus w Tarnowie.
1222. Samborski Henryk, urz. drogi żel. w Warszawie.
1223. Samborski Piotr, obyw. ziemski i prezes akc. lomb. w Warszawie.
1224. Sanderski Mieczysław, inżynier w Warszawie.
1225. Ks. Sapieha Adam, obyw., b. poseł i czł. Izby Panów, w Krasiczynie.

1226. Ks. Sapieha Paweł, starosta i poseł do Rady państwa, w Jaśle.
1227. Ks. Sapieha Władysław, obyw. w Krasiczynie.
1228. Ks. Sapieżyna Jadwiga z Sanguszków w Krasiczynie.
1229. Sawicki Józef, gł. mechanik drogi żel. w Łodzi.
1230. Sawicki Wojciech, wicedyr. Banku handl. w Warszawie.
1231. Sawiński Maksymilian, nadleśniczy w Kąpiu.
1232. Dr. Schaf Szymon, adwokat i radca m. we Lwewie.
1233. Dr. Schaetzel Stanisław, adwokat w Brzeżanach.
1234. Scheller Jan, dentysta w Warszawie.
1235. Scheller Oskar, adwokat przys. w Warszawie.
1236. Schlesinger Wilhelm w Białej.
1237. Schmidt Wincenty, obyw. w Krzywaczce.
1238. Schmidt Władysław, księgarz we Lwowie.
1239. Schneider Adam Feliks, kupiec w Warszawie.
1240. Dr. Schoen Buzawa Henryk, adw. w Krakowie.
1241. Schoen Otton Bogusław, urz. drogi żel. w Częstochowie.
1242. Scholtze Adolf, przemysłowiec w Warszawie.
1243. Schoenfeld Emil, inżynier drogi żel. w Warszawie.
1244. Schoenfeld Ryszard, nacz. wydz. dr. w Warszawie.
1245. Schramm Roman, inżynier w Warszawie.
1246. Dr. Schubert Romuald, radca wyższego sądu kraj. we Lwowie.
1247. Schwarc Henryk, kupiec w Krakowie.
1248. Dr. Schwartz Jgo, lekarz w Wiedniu.
1249. Schweikert Waldemar w Łodzi.
1250. Sczaniecki Michał, obyw. w Nawrze.
1251. Semplowska Marya w Warszawie.
1252. Serwatowski Maciej Zenon, obyw., poseł na sejm kr., w Rajtarowicach.
1253. Seyda Władysław, rzecznik w Poznaniu.
1254. Seyfarth Gustaw, wł. księgarni we Lwowie.
1255. Sędziuk Michał, urz. sąd. w Petersburgu.
1256. Sękowski Stefan, obyw. w Wojsławiu.
1257. Siedlecki Józef, artysta-malarz w Krakowie.
1258. Siedlecki Stanisław, dyr. gimn. w Krakowie.
1259. Siedlecki Aleksander, sekr. Rady pow. w Wieliczce.
1260. Siedlewski Kazimierz Jan w Warszawie.
1261. Dr. Siejanowski Władysław, lekarz w Sosnowicach.
1262. X. Dr. Siemieński Jan we Lwowie.
1263. Siemieński Karol, wł. ziemski w Silnicy.
1264. J. E. Siemieński Wilhelm, obyw., czł. Izby Panów w Chorostkowie.
1265. Siemiginowski Włodzimierz, obyw. i poseł na sejm kr. w Torskiem.
1266. Dr. Siemiradzki Józef, prof. Uniw. we Lwowie.
1267. Hr. Sierakowski Adam, obyw. w Waplewie.
1268. Sikorski Jan Feliks, prof. szkoły roln. w Czernichowie.
1269. Dr. Skałkowski Tadeusz, adw. i poseł na sejm kraj. we Lwowie.
1270. Skarzyńska Helena w Przemyślu.
1271. Dr. Skarżyński Witold, oby. i poseł do parl. w Spławiu.
1272. X. Skąpski Antoni, prob. w Lubaszu.
1273. Dr. Skibiński Ryszard, lekarz w Łodzi.
1274. Skibniewski Wacław w Wiedniu.
1275. Skirliński Jan, obyw. w Liszkach.
1276. Skiwski Jan w Warszawie.
1277. Sklepiński Karol we Lwowie.
1278. Dr. Skomorowski Jan, lekarz, obs. st. meteor. w Kutach.
1279. Skoroszewski Wojciech, obyw. w Lutyni.
1280. Skoroszewski Władysław, obyw. w Tursku.
1281. Skorupska Katarzyna wdowa po kupcu w Warszawie.
1282. Hr. Skórzewski Arnold, obyw. w Raszkówku.
1283. Hr. Skórzewski Włodzimierz, obyw. w Czerniejewie.

1284. Hr. Skórzewski Zygmunt, ordynat, czł. Izby Panów w Czerniejewie.
1285. X. Skrudziński Antoni, prob. i obs. st. met. w Białce.
1286. Skrzydlewski Mieczysław, obyw. w Zbrudzewie.
1287. Skrzydlewski Zdzisław, obyw. w Mechlinie.
1288. Hr. Skrzyńska Oktawia, obyw. w Zagórzanach.
1289. Hr. Skrzyński Adam, obyw., poseł na sejm kraj. i do Rady państwa w Zagórzanach.
1290. Skupieński Stanisław w Włocławku.
1291. Slaski Kazimierz, obyw. w Orłowie.
1292. Slaski Ludwik, obyw., poseł do parlamentu niem. i czł. Izby panów w Trzebczu.
1293. Slaski Władysław w Warszawie.
1294. Śleszyński Żenon, adw. w Warszawie.
1295. Slósarski Jan, urz. drogi żel. w Dąbrowie Górniczej.
1296. Ślusarski Michał, inżynier i przedsiębiorca budowy w Stryju.
1297. Słapa Piotr, naucz. ludowy w Zakopanem.
1298. Słapowa Justyna, obyw. w Lusinie.
1299. Sławeta Antoni w Częstochowie.
1300. Sławski Stanisław, radca sądu w Poznaniu.
1301. Słonecki Bronisław, obyw. we Lwowie.
1302. Słotwiński Wiktor we Lwowie.
1303. Słowik Józef Fabian, kupiec w Zakopanem.
1304. Dr. Słupecki Czesław, lekarz w Warszawie.
1305. Służewski Franciszek Ksawery, naucz. gimn. w Łodzi.
1306. Smoczyński Walenty, urz. drogi żel. w Kutnie.
1307. Smolicz Henryk, notaryusz w Włoszczowej.
1308. Dr. Smolka Stanisław, prof. Uniw. i czł. Akad. Umiej. w Krakowie.
1309. Dr. Smorągiewicz Kazimierz, lekarz w Podgórzu.
1310. Snay Jerzy w Łodzi.
1311. Snieszko Franciszek, rządca dóbr w Krzyżu pod Tarnowem.
1312. Sobańska Jadwiga w Michałowicach.
1313. X. Sobeski Julian, dziekan w Słupach.
1314. X. Sobierajski Jozafat, kanonik katedralny w Krakowie.
1315. Sobolewski Piotr, obyw. w Warszawie.
1316. Sobota Karol, obyw. w Podhorkach.
1317. Soczołowski Kazimierz, aptekarz w Radomsku.
1318. Dr. Soczołowski Tadeusz, lekarz w Piotrkowie.
1319. Dr. Sokalski Józef, aptekarz w Tarnowie.
1320. Sokolnicki Franciszek w Warszawie.
1321. Sokólski Franciszek, urz. drogi żel. w Aleksandrowie.
1322. Dr. Sokołowski August, prof. gimn. i członek Rady p. w Krakowie.
1323. X. Solak Wawrzyniec, prob. w Andrychowie.
1324. Dr. Sommer Feliks, lekarz w Warszawie.
1325. Spalke Kazimierz, konc. nam. w Białej.
1326. Dr. Spalke Zygmunt, lekarz we Lwowie.
1327. Span Franciszek Ksawery, obyw. w Piotrkowie.
1328. Speichert Franciszek Ksawery, obyw. w Konojedzie.
1329. Speichert Stanisław w Barchlinie.
1330. Speichert Wacław, sędzia w Drezdenku.
1331. X. Dr. Spis Stanisław, prof. Uniw. i kan. katedr. w Krakowie.
1332. Spysz Antoni, urz. drogi żel. w Warszawie.
1333. X. Dr. Stablewski Floryan, arcybiskup gnieźn. i pozn. w Poznaniu.
1334. Stablewski Jerzy, obyw. w Zakopanem.
1335. Stablewski Stanisław, obyw. w Zalesiu.
1336. Hr. Stadnicki Edward, obyw. w Nawojowej.
1337. Hr. Stadnicka Helena, obyw. w Nawojowej.
1338. Hr. Stadnicki Stanisław, obyw. i poseł na sejm kraj. w Krysowicach.
1339. Stadtmüller Karol, prof. wyższej szkoły przemysł. w Krakowie.

1340. Stamirowski Antoni, kupiec w Łodzi.
1341. Dr. Stanecki Mieczysław, adwokat w Kałuszu.
1342. Staniszewski Józef, rejent w Warszawie.
1343. Dr. Staniszewski Wincenty, adwokat i radca m. w Krakowie.
1344. Dr. Stanko Wojciech, lekarz pow. w Tarnowie.
1345. Stanowski Ignacy, inżynier w Warszawie.
1346. Starczewski Eugeniusz, adw. przys. w Łucku.
1347. Stark Antoni, złotnik w Poznaniu.
1348. Hr. Starzeński Edward, starosta pow. w Podgórzu.
1349. Stawiarski Waleryan, obyw. w Chlebnie.
1350. Stecki Jan, obyw. w Warszawie.
1351. Stein Artur, urz. banku hipot. w Krakowie.
1352. Sterling Władysław w Warszawie.
1353. X. Sternik Jan, prof. semin. w Sandomierzu.
1354. Dr. Stiasny Edward, notaryusz w Białej.
1355. Stieber Karol w Oświęcimiu.
1356. Stodulski Felicyan, urz. drogi żel. w Zawierciu.
1357. Stokowski Apolinary, emer. sekr. gal. Tow. kred. ziem. we Lwowie.
1358. Stolzman Gustaw, student w Warszawie.
1359. Stopczyk August, wł. apteki w Łodzi.
1360. Stopczyk Jan, fabrykant w Warszawie.
1361. Stopczyk Karol, dyr. fabryki w Warszawie.
1362. Strassburger Julian, dyr. kop. nafty w Niemcach.
1363. Strassburger Karol, dyr. drogi żel. W. W. w Warszawie.
1364. Streibel Helena, obyw. w Warszawie.
1365. Stronczak Włodzimierz, c. k. notaryusz w Drohobyczu.
1366. Struzik Józef, kierownik szkoły, obs. st. meteor. w Ochotnicy.
1367. X. Stryjakowski Walery, prob. w Łabiszynie.
1368. X. Stryjakowski Władysław, dziekan, prob. w Łopiennie.
1369. Dr. Strzelbicki Stanisław, c. k. notaryusz w Ropczycach.
1370. Strzelecki Henryk, em. dyr. śr. szkoły gospod. lasowego we Lwowie.
1371. Strzembosz Władysław w Moskwie.
1372. Strzeszewski Leon w Nowochwastowie.
1373. Strzeszewski P otr, dyr. fabr. akc. w Zawierciu.
1374. Studziński Marceli, em. dyr. szkoły realnej w Krakowie.
1375. Studziński Leon, radca nam. w Krakowie.
1376. Stumpf Ludwik w Warszawie.
1377. X. prałat Stychel Antoni, prob. par. św. Maryi Magdaleny i poseł do sejmu pr. w Poznaniu.
1378. Dr. Styczeń Wawrzyniec, adwokat w Krakowie.
1379. Suchowiecki Zygmunt Korybut, kupiec w Ekaterynosławiu.
1380. Sulerzyski Wacław w Król. Polskiem.
1381. Dr. Sulerzyski Junosza Władysław, adwokat w Makowie.
1382. Dr. Surzycki Józef, lekarz w Krakowie.
1383. Surzycki Tomasz, aptekarz w Warszawie.
1384. X. Dr. Surzyński Józef, prob. w Kościanie.
1385. Suski Wiktor, kupiec w Krakowie.
1386. Suszycki Zenon, inż. górn. w Jaśle.
1387. X. Sutor August, kom. jen. OO. Augustyanów w Krakowie.
1388. Swida Gustaw, rolnik w Głodnie.
1389. Srednicki Kazimierz, kupiec w Gnieźnie.
1390. Swidziński Ludwik, sędzia śledczy w Radomsku.
1391. Swiecki Władysław, obyw. w Bukowie.
1392. Swierczewski Erazm, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
1393. Swięcicki Julian Adolf, główny seks. r. z. d. ż. w Warszawie.
1394. Swierz Leopold, em. prof. gimn. w Krakowie.
1395. Swierzyński Stanisław, inżynier cywilny w Krakowie.
1396. Swieżyński Franciszek, inżynier w Dąbrowie Górniczej.

1397. Swolkienowa Jadwiga w Krakowie.
1398. Syroczyński Leon, inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
1399. X. Szaal Maksymilian, dziekan w Czarnkowie.
1400. Szadbey Antoni, obyw. w Bohorodyczynie.
1401. Szaflarski Jan, em. starszy inż. kr. węg. w Nowym Sączu.
1402. Szanior Aleksander, kandydat nauk przyrodn. w Warszawie.
1403. Szawłowski Adam, inż. drogi żel. w Warszawie.
1404. Szawłowski Ludwik, obyw. w Przewłoce.
1405. Szczepaniak Jan, inż. austr. kolei żel. w Wiedniu.
1406. Szczepański Alfred, redaktor w Wiedniu.
1407. Szczepański Jozafat, em. nacz. st. kol. w Krakowie.
1408. Szechowicz Lew, radca sądu obw. w Przemyślu.
1409. Hr. Szeliski Henryk, poseł w Komborni.
1410. Hr. Szeptycki Jan, obyw. i poseł na sejm kraj. w Przyłbicach.
1411. Dr. Szewczyk Józef, lekarz w Krakowie.
1412. Szopiński Baltazar, radca sądu i nacz. sądu pow. w Bukowsku.
1413. Szpetkowski Józef, dekorator kościołów w Poznaniu.
1414. Szretter Stanisław w Warszawie.
1415. Szul Ludwik, administr. rafin. nafty hr. A. Potockiego w Trzebini.
1416. Szulc Karol, kupiec w Warszawie.
1417. Szulc Kazimierz, docent kraj. wyższej szkoły roln. w Dublanach.
1418. Szulisławski Romuald, urz. pocztowy w Krakowie.
1419. Dr. Szułdrzyński Tadeusz, obyw. w Bolechowie.
1420. Dr. Szuman Leon, lekarz w Toruniu.
1421. Szuman Maryan w Gołuchowie.
1422. X. Schwarc Michał w Kucharkach.
1423. Szwede Aleksander w Warszawie.
1424. Szwede Ludwik, fabr. białoskórnik w Warszawie.
1425. Szybowski Stanisław, urz. drogi żel. w Rozprzy.
1426. Dr. Szydłowski Henryk, adwokat we Lwowie.
1427. Szymborski Wincenty w Zakopanem.
1428. X. Szymczykiewicz Franciszek, gwardyan w Przemyślu.
1429. Dr. Szymkiewicz Kazimierz w Krakowie.
1430. Dr. Szyszyłowicz Ignacy, prof. szkoły roln. w Dublanach.

T.

1431. Tabeau Ferdynand, aptekarz w Zakopanem.
1432. Taczanowska Emilia w Poznaniu.
1433. Hr. Taczanowski Antoni, ordynat, czł. Izby Panów w Taczanowie.
1434. X. Taczanowski Bronisław, lic. dziekan w Grodzisku.
1435. Tamulewicz Franciszek w Warszawie.
1436. Hr. Tarnowska w Śniatynce.
1437. Hr. Tarnowska Róża w Krakowie.
1438. Hr. Dr. Tarnowski Stanisław, prof. Uniw., prezes Akad. Umiej., poseł na sejm kraj. i czł. Izby Panów, w Krakowie.
1439. Hr. Tarnowski Stanisław, obyw. w Śniatynce.
1440. Tatarczuch Tadeusz w Krakowie.
1441. Temler Ludwik, fabrykant w Warszawie.
1442. Temler Aleksander, wł. fabr. garb. w Warszawie.
1443. X. Tesmer Jan, prob. w Kosztowie.
1444. Thiel Stefan, radca sprawiedliwości w Wrześni.
1445. Dr. Tiegerman Marek w Drohobyczu.
1446. Dr. Till Ernest, adw. kraj. i prof. Uniw. we Lwowie.
1447. Tobiaszek w Drohobyczu.
1448. Tobiczyk Kazimierz, naucz. gimn. w Krakowie.
1449. Tokarska Prospera w Warszawie.
1450. Tokarski Tomasz, insp. szk. okręg. we Lwowie.

1451. Tokarz Walery, inż. drogi żel. w Częstochowie.
1452. Dr. Tomaszewski w Śmiglu.
1453. Tomaszewski Józef, inżynier w Dąbrowie Górniczej.
1454. Tomczyk Ignacy, wł. apteki w Częstochowie.
1455. Tomkowicz Henryk w Krakowie.
1456. Tonner Emanuel, dyr. czeskiej Akad. handl. w Pradze.
1457. Dr. Tonner Wilhelm, starszy lekarz sztabowy w Pisku.
1458. Torosiewicz Mikołaj, obyw. i poseł na sejm kraj. w Putiatyńcach.
1459. Towarzystwo kasynowe w Wiśniczu.
1460. Trembiński Wacław, kupiec w Warszawie.
1461. Trojanowicz Henryk w Warszawie.
1462. Trojanowski Eugeniusz, rejent w Żarkach.
1463. Troszel Edward, przemysłowiec w Warszawie.
1464. Truskolaski Alfred, sekr. Rady pow. w Białej.
1465. Trylski Aleksander, red. »Gazety rolniczej« w Warszawie.
1466. Trzaska Edmund, nacz. wydz. drogi żel. w Warszawie.
1467. Trzaskowski Bronisław, em. dyr. gimn. i radca szkolny w Krakowie.
1468. Dr. Trzcieniecki Tadeusz, adwokat w Tarnopolu.
1469. Trzciński Szczęsny, obyw. w Sieniawie.
1470. Dr. Trzebicky Rudolf, em. generalny lekarz sztabowy w Krakowie.
1471. Tulewicz Leon, kupiec w Kurniku.
1472. Turek Józef, naucz. szkoły rzeźb. w Zakopanem.
1473. Turkowski Andrzej, obyw. w Warszawie.
1474. Turski Antoni, inżynier w Warszawie.
1475. Tutakowski Władysław, urz. drogi żel. w Dąbrowie.
1476. Twardowski Stefan w Poznaniu.
1477. X. Twardowski Ignacy w Świątnikach Górnych.
1478. Tworkowski Józef, przemysłowiec w Warszawie.
1479. Hr. Tyszkiewicz Benedykt w Paryżu.
1480. Hr. Tyszkiewicz Janusz, obyw. w Kolbuszowie.
1481. Hr. Dr. Tyszkiewicz Wincenty w Zakopanem.

U.

1482. Dr. Uchacz Błażej, lekarz w Makowie.
1483. Udrycki Jan, urz. sądowy w Tarnowie.
1484. Unsin Henryk, asystent przy kat. farmak. Uniw. w Krakowie.
1485. Dr. Uranowicz Zygmunt, prof. gimn. w Złoczowie.
1486. Urban Edward, kupiec w Krakowie.
1487. Urbanowski Michał, adw. przys. w Warszawie.
1488. Urbańczyk Franciszek, inż. i obs. st. meteor. w Chrzanowie.
1489. Uznańska Lucya, obyw. w Poroninie.
1490. Uznańska Marya w Poroninie.

V.

1491. Vivien Jan, obyw. i poseł na sejm kraj. w Sassowie.
1492. Voss Konrad, dyr. gazowni we Lwowie.

W.

1493. Wachtel Bernard, spedytor w Krakowie.
1494. Wahl Maciej, urzędnik w Włocławku.
1495. Walcher Ryszard, st. zarządca poczty w Tarnowie.
1496. X. Walczyński Stanisław. kanonik i prob. kat. w Tarnowie.
1497. Waligórski Odrowąż Stanisław.
1498. Walżyk Józef, dyr. cukrowni w Kruszwicy.
1499. J. E. Warchałowski Piotr, prezydent sądu w Chersonie.

1500. Wareński Aleksander, major w Warszawie.
1501. X. Dr. Wartenberg Szczęsny, prob. i poseł do sejmu pr. w Kamieńcu.
1502. X. Warzewski Adam w Nowym Sączu.
1503. Wasilewski Kazimierz, kupiec w Warszawie.
1504. Wasiutyński Zygmunt, rejent w Warszawie.
1505. Dr. Wasserzug Dawid, lekarz w Zawierciu.
1506. Msgr. Wawrzyniak Piotr, patron spółek zarobkowych i poseł do sejmu pruskiego, szambelan w Mogilnie.
1507. X. Dr. Wądolny Czesław, docent Uniw. Jag. w Krakowie.
1508. Dr. Waygart Walery, adwokat w Przemyślu.
1509. Dr. Wągrowski Karol, lekarz pow. w Czortkowie.
1510. Dr. Wąsikiewicz Henryk, adwokat w Krakowie.
1511. Dr. Wąsowicz Dunin Mieczysław, chemik miejski we Lwowie.
1512. Wegner Józef, fabrykant w Warszawie.
1513. Weichert Helena, obyw. w Warszawie.
1514. Weidl Emil, adwokat w Warszawie.
1515. Dr. Weigel Artur, notaryusz w Nowym Targu.
1516. Dr. Weigel Ferdynand, adw., poseł na sejm kraj. i czł. Rady państwa w Krakowie.
1517. Weissbach Adolf, dyr. las., obs. st. meteor. w Skolem.
1518. Wellisch Wilhelm, prokurent domu handl. w Warszawie.
1519. Werner Adolf w Warszawie.
1520. Werner Bronisław, kupiec w Warszawie.
1521. Werner Jan, student w Warszawie.
1522. Wernikowa Bronisława w Warszawie.
1523. Dr. Wesołowski Wacław, lekarz w Warszawie.
1524. Wędrychowski Eugeniusz we Lwowie.
1525. Węsierski Robert, radca sądu w Poznaniu.
1533. Węsławski Michał, adwokat w Wilnie.
1526. Wężyk Adolf, obyw. w Karminie p. Pleszew.
1527. X. Wiatr Paweł, filipin w Taruowie.
1528. Dr. Wicherkiewicz Bolesław, prof. Uniw. Jag., kom. ord. Grzegorza Wielkiego w Krakowie.
1529. Dr. Widera Seweryn w Dąbrowie Górniczej.
1530. Dr. Wieczorek Roman w Gnieźnie.
1531. Dr. Wiediger Ksawery, adwokat w Krakowie.
1532. Dr. Wielowiejski Adam, adwokat przys. w Siedlcach.
1534. Wieruszewska Marya, obyw. w Poznaniu.
1535. Dr. Wierzbicki Daniel, adj. obs. astronom. w Krakowie.
1536. Wierzbicki Ludwik, radca dworu i dyr. kolei państw. we Lwowie.
1537. X. Wilczewski Tertulian, prałat w Szamotułach.
1538. Dr. Wilkosz Ferdynand, adwokat w Krakowie.
1539. Winer Walery, kupiec w Częstochowie.
1540. Winiarski Kazimierz, zarządca dobr w Zakopanem.
1541. Wiorogórski Zdzisław w Włocławku.
1542. Wiśniewska Konstancya w Paryżu.
1543. X. Wiśniewski Jan, prob. w Czaczu.
1545. Wiśniewski Marcin, fabrykant w Warszawie.
1546. Wiśniewski Maryan w Warszawie.
1547. Wiszniewski Konstanty, wł. apteki w Krakowie.
1548. Wiszniewski Leonard, zarządca kopalni borysł. banku i poseł na sejm kraj., w Drohobyczu.
1549. Witkiewicz Emil, kand. not. w Brzozowie.
1550. Witkiewicz Ignacy, adwokat w Mińsku.
1551. Dr. Witkowski August Wiktor, prof. Uniw. i członek Akad. Umiej. w Krakowie.
1552. Witkowski J. A., kupiec w Poznaniu.
1553. Witkowski Stefan, em. radca budown., dyr. kolei państw. we Lwowie.

1554. Witosławski Teofil, notaryusz w Borszczowie.
1555. Witowska Walentyna, obyw. w Warszawie.
1556. Wittig Rudolf, obyw. w Harklowej.
1557. Władyczyński Maryan, notaryusz w Starem Mieście.
1558. Włodarski Włodzimierz, prof. gimn. w Częstochowie.
1559. Hr. Wodzicki Antoni, obyw., poseł na sejm kraj., prezes chrzanowskiej Rady pow. w Kościelcu.
1560. Wodzyński Edmund, obyw. w Częstochowie.
1561. Wojciechowska Konstancya w Anopolu.
1562. Wojciechowski Adam, obyw. w Wojciechowicach.
1563. Dr. Wojciechowski Franciszek, adwokat w Krakowie.
1564. Wojciechowski Mikołaj, prof. szkoły roln. w Czernichowie.
1565. X. Wojciechowski Paulin, prob. w Benicach.
1566. Wojciechowski Stanisław, obyw.
1567. Wojciechowski Władysław, technik w Warszawie.
1568. Wójcikiewicz Stanisław, wł. miodosytni w Krakowie.
1569. Wojniłowicz Kazimierz w Warszawie.
1570. Wójtowski Teodor, radca sądu w Śremie.
1571. Wolff Robert, księgarz w Warszawie.
1572. Wolgner Józef w Komarówce.
1573. Wolińska Filomena w Kijowie.
1574. Woliński Adam, rzecznik w Poznaniu.
1575. Dr. Wolski Emil, lekarz w Piotrkowie.
1576. Wolski Eustachy, obyw. w Hawłowicach Dolnych.
1577. Wolski Władysław, inż. drogi żel. w Warszawie.
1578. Wolszlegier Władysław, obyw. i poseł do parl. niem. w Szenfeldzie.
1579. Wretowski Dominik, kand. nauk mat. fiz. w Warszawie.
1580. Wróblewski Konstanty w Petersburgu.
1581. X. Wróblewski Józef, prob. w Lutogniewie.
1582. Wróblewski W.
1583. Dr. Wurst Adolf, lekarz pow. w Kałuszu.
1584. Wybranowski Józef, naucz. pryw. w Kałuszu
1585. Wybranowski Stanisław, obyw. w Kimirzu.
1586. Wyczółkowski Leon, prof. szkoły sztuk pięknych w Krakowie.
1587. Dr. Wydrychiewicz Bronisław, radca sądu kraj. w Liszkach.
1588. Wydrychiewicz Kazimierz, kand. not. w Nowym Sączu.
1589. Wygrzywalski Janusz w Piotrkowie.
1590. X. Wyrzykowski Edward, prob. w Pogorzeli.
1591. Wysocki, budowniczy w Szamotułach.
1592. Wysocki Jan, notaryusz w Limanowej.
1593. Wysocki Tadeusz, nacz. oddz. drogi żel. w Warszawie.
1594. Wysocki Teofil w Polance.
1595. Wysocki Walery, prof. konserwatoryum we Lwowie.
1596. Wyszatycki Romuald, komisarz sąd. w Częstochowie.
1596. Dr. Wyszyński Władysław w Koźminie.
1597. Wyttek Czesław, obyw. w Częstochowie.

Y.

1598. York Edward, wł. apteki w Władysławowie.
1599. York Wilhelm, urzędnik w Piotrkowie.
1600. Dr. Younga Jerzy, koncypient biura prawn. kolei państw. we Lwowie.

Z.

1601. Zabielski Jan, obyw. w Czelatycach.
1602. Zabłocki Maksymilian, obyw. w Poznaniu.
1603. Zadurowicz Bogdan, obyw. w Wołczkowcach.

1604. Zadurowicz Kajetan, obyw. we Lwowie.
1605. Zajdler Władysław, notaryusz w Chełmie.
1606. Zakrzewicz Mikołaj w Poznaniu.
1607. Dr. Zakrzewski Ignacy, prof. Uniw. we Lwowie.
1608. Dr. Zakrzewski Wincenty, prof. Uniw. i czł. Akad. Umiej. w Krakowie.
1609. Zakrzewski Napoleon w Król. Polskiem.
1610. Zalasiński Stanisław Kostka Rufin, obw. w Cieszacinku.
1611. Zaleski Saryusz Antoni, gospodarz rolny w Kapuścianach.
1612. Zaleski Feliks, inżynier w Włocławku.
1613. J. E. Zaleski Filip, b. minister, czł. Izby Panów i poseł w Wiedniu.
1614. Zalewski Feliks, adwokat w Warszawie.
1615. Zalewski Kazimierz, redaktor »Wieku« w Warszawie.
1616. Zalewski Saryusz Stanisław, mecenas w Warszawie.
1617. Zalewski Władysław, naucz. w Warszawie.
1618. Załęski Feliks w Warszawie.
1619. Dr. Załuski Jan, lekarz w Warszawie.
1620. Zambrzycki Czesław, inżynier w Piotrkowie.
1621. Dr. Zanietowski Józef w Krakowie.
1622. Dr. Zapałowicz Hugo, kapitan-audytor i czł. kor. Akad. Umiej. we Lwowie.
1623. Zaremba Franciszek, adw. przys. w Warszawie.
1624. Zaremba Szczęsny, budowniczy w Tarnowie.
1625. Zaremba Władysław, urzędnik w Warszawie.
1626. Dr. Zarewicz Aleksander, prof. n. Uniw. w Krakowie.
1627. Dr. Zaręczny Stanisław, prof. gimn. w Krakowie.
1628. Zawiłowski Ludwik, radca mag. w Krakowie.
1629. Zborowski Aleksander, em. c. k. starosta w Krakowie.
1630. J. E. Zborowski Ignacy, tajny radca, em. prezes sądu kraj. wyższego w Krakowie.
1631. Zborowski Tadeusz, radca sądu w Inowrocławiu.
1632. Zboralski Władysław w Pleszewie.
1633. Zdański Zygmunt, inżynier w Siedlcach.
1634. Dr. Zduń Jan, wł. dóbr w Rabie Wyżniej.
1635. Zgleczewski Grzegorz Jerzy, zarz. fabryki w Zakopanem.
1636. Dr. Zgorzalewicz Julian, st. naucz. sem. naucz. żeńsk. w Krakowie.
1637. Zieleński Stanisław, obyw. ziemski w Gruszowie.
1638. Br. Ziemięcka Augusta w Krakowie.
1639. Ziemięcki Nieczuja Teodor w Krakowie.
1640. Ziętkiewicz Bolesław, obyw. w Poznaniu.
1641. Zimler Jan, kupiec w Krakowie.
1642. Zinkiewicz Karol, inż. Wydz. kraj. na Łysej Polanie.
1643. Ziołecki W., obyw. w Berlinie.
1644. X. Ziołkowski Romuald, prob. w Kcyni.
1645. Zmijewski Bolesław, urz. drogi żel. w Warszawie.
1646. Zmudowski Bronisław.
1647. Znaniecki Adam, obyw. w Górze.
1648. Dr. Zoll Fryderyk, prof. Uniw., czł. Akad. Umiej., poseł na sejm kr. i czł. Izby Panów, w Krakowie.
1649. Dr. Zoll Zygmunt, adwokat w Bielsku.
1650. Zsitkowski Alojzy, starosta pow. w Dobromilu.
1651. Zubek Józef, c. k. notaryusz w Zborowie.
1652. Dr. Zuber Rudolf, prof. n. Uniw. we Lwowie.
1653. Zweigbaum Maksymilian w Warszawie.
1654. Zych Franciszek, dyr. gimn. w Buczaczu.

Ź.

1655. Źralski Władysław, urz. poczt. w Krakowie.

Ż.

1656. Żardecki Bolesław, dyr. Tow. zaliczk. i poseł na sejm kr. w Łańcucie.
1657. Żebrawski Włodzimierz, nacz. st. kolei żel. w Szczakowej.
1658. Dr. Żeleński Władysław, dyr. Tow. muz. w Krakowie.
1659. Żelisko Ludwik, naucz. lud., obs. st. meteor. w Nadwórnie.
1660. Dr. Żera Teofil, lekarz w Warszawie.
1661. Żerański Stanisław, przemysłowiec w Warszawie.
1662. Dr. Żołędziowski Maksymilian w Dąbrowie Górniczej.
1663. Żółtowski Ignacy, obyw. w Krakowie.
1664. Hr. Żółiowski Marceli, obyw., czł. Izby Panów, w Czaczu.
1665. Hr. Żółtowski Marceli, obyw. w Godurowie.
1666. Hr. Żółtowski Stanisław, obyw. w Niechanowie.
1667. Hr. Żółtowski Stefan, obyw. w Gołuchowie.
1668. Dr. Żuławski Karol, prof. Uniw. w Krakowie.
1669. Żychliński Józef, obyw. w Usarzewie.
1670. Żychliński Kazimierz, obyw. w Woli Książęcej p. Kotlin.

Uzupełnienia:

1671. Kijok Bronisław, obywatel w Warszawie.
1672. Kostrzewski Stanisław, artysta-malarz w Warszawie.
1673. Pfeiffer Mieczysław, przemysłowiec w Warszawie.
1674. X. Potrykowski Jan, prob. w Smiglu.
1675. Przykora Władysław w Kutnie.

Hr. STEFAN ZAMOYSKI

ur. 7 września 1837 r. w Florencyi, um. 21 stycznia 1899 r. w Paryżu.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

przez L. Ś.

W Paryżu, zdala od kraju rodzinnego, zmarł nagłą śmiercią hr. Stefan Zamoyski, syn Zdzisława i Józefy z Walickich, wdowy po Stanisławie Rzewuskim. Wykształcenie uniwersyteckie otrzymał w Dublinie, gdzie nabrał wielkiego hartu do życia nie zatraciwszy poczucia narodowego i miłości do ziemi ojczystej. Osiadłszy stale w kraju sposobił się do służby publicznej w Wydziale Krajowym we Lwowie pod kierunkiem swego wuja ks. Leona Sapiehy, ówczesnego marszałka krajowego aż do r. 1863. Za żonę pojął hr. Zofię, córkę hr. Adama Potockiego w Krzeszowicach. Jako dziedzic Wysocka zjednał sobie wkrótce miłość ludu, który go przez szereg lat wybierał posłem na sejm krajowy, gdzie przeważnie w kierunku spraw gospodarstwa krajowego skutecznie pracował. Działalność hr. Stefana Zamoyskiego nie ograniczała się wyłącznie do prac sejmu we Lwowie i Rady państwa w Wiedniu. W najbliższem sąsiedztwie Wysocka zajmował się jako długoletni prezes Rady powiatowej w Jarosławiu bardzo gorliwie licznemi sprawami gminnemi odnoszącemi się do powiatu, w samej zaś stolicy powiatu głównie za jego pomocą zawiązało się stowarzyszenie im. Kopernika, którego przez lat 25 od samego zawiązania się był zmarły prezesem wspierając je światłą radą i środkami materyalnymi. Pierwotny dom bursy tegoż towarzystwa mógł pomieścić zaledwie

HR. STEFAN ZAMOYSKI.

24 uczniów, to też w r. 1898 zachęcił członków do budowy większego gmachu, który niebawem stanął pod dachem. Niezatartą zasługą hr. Stefana Zamoyskiego pozostanie zawiązanie przeważnie za jego wpływem i rozwój pod jego kierownictwem (1868—1899) krajowego Towarzystwa wzajemnej pomocy urzędników prywatnych we Lwowie [1]), którzy pracując na ojczystym zagonie wielce się przyczyniają do utrzymania ziemi w rękach polskich, a jako ogniwo między większymi i mniejszymi właścicielami posiadłości wpływają na wytworzenie harmonii społecznej w kraju, mimo to jednak pracą całego życia nie zdołają częstokroć zabezpieczyć losu swej rodziny.

Nieboszczyk nie ubiegał się o żadne dostojeństwa i godności, ale też nie usuwał się od przyjęcia mandatu, jeżeli cele jakiejś instytucyi były zgodne z jego przekonaniami. Po śmierci hr. Władysława Koziebrodzkiego wybrało Walne Zgromadzenie d. 19 lutego 1893 r. ks. Jerzego Czartoryskiego Prezesem Tow. Tatrzańskiego; ponieważ jednak tenże ofiarowanej godności nie przyjął, Wydział Tow. wysłał deputacyę do hr. Stefana Zamoyskiego z prośbą o przyjęcie wyboru Prezesa, a otrzymawszy przychylną odpowiedź, przedstawił tę kandydaturę d. 14 maja 1893 r. Walnemu Zgromadzeniu, które jednogłośnie wybrało hr. Stefana Zamoyskiego Prezesem Tow., w którego szeregi zaciągnął się d. 6 października 1874 r. Na tem stanowisku zostawał aż do śmierci wybierany ponownie Prezesem w r. 1895 i 1898, służąc Towarzystwu radą i pracą, ile mu czasu i sił starczyło na rozlicznem polu działalności między Lwowem a Wiedniem.

Pogrzeb zasłużonego obywatela kraju odbył się d. 1 lutego 1899 r. w Wysocku śród bardzo licznego udziału gości z rozmaitych warstw społeczeństwa i delegacyj różnych Towarzystw, w których przedwcześnie i niespodziewanie zmarły wybitne zajmował stanowisko.

Cześć Jego pamięci!

---

[1]) Do grona założycieli tego towarzystwa, zatwierdzonego reskr. c. k. Namiestnictwa we Lwowie z d. 13 czerwca 1867 r. należeli: Bolesław Augustynowicz, Włodzimierz hr. Baworowski, Dr. Eligiusz Białoskórski, Mieczysław Szczepański, Henryk Strzelecki, Jan hr. Załuski i Stefan hr. Zamoyski, który w stałych datkach złożył na cele Towarz. kwotę 1000 Złr. Oprócz założycieli wielkie zasługi położył około rozwoju Tow. p. Romuald Makarewicz, dyrektor tegoż Tow., które w pierwszym kwartale 1899 r. posiadało 636.507 złr. 48 ct. majątku.

ODDZIAŁ CZARNOHORSKI W KOŁOMYI

(zawiązany 10 lutego 1878).

Zakres działania: Powiaty Kołomyjski, Kosowski, Śniatyński, Nadwórniański, Stanisławowski, Kałuski, Doliniański i Bohorodczański.

A.

PROTOKÓŁ

z XXI. zwyczajnego ogólnego Zgromadzenia, odbytego w sali posiedzeń Rady powiatowej dnia 27 marca 1898 r.

Zgromadzenie zaczęło się nie o 4. godzinie popołudniu jak było zapowiedzianem, albowiem nie zeszła się statutem przepisana liczba członków, tylko o 5. godzinie bez względu na liczbę członków; było obecnych 11.

I. Przewodniczący p. Siwicki zagaił posiedzenie przemową, w której przedstawił stan Towarzystwa i działalność Zarządu w ciągu roku 1897, uwieńczoną niejednokrotnie pomyślnym skutkiem dla celów Towarzystwa. Następnie podał w ogólnych rysach plan wykonać się mających prac w najbliższej przyszłości, dążących do dalszego pomyślnego rozwoju Towarzystwa. W końcu wspomniał o śmierci czł. Pawła Ilnickiego i X. Włodzimierza Korzyńskiego, którym Zgromadzenie oddaje cześć przez powstanie.

II. Odczytany przez sekretarza p. Hoffbauera protokół z XX. zwyczajnego ogólnego Zgromadzenia przyjęto bez zmiany.

III. Sprawozdanie z czynności Zarządu za rok ubiegły przyjmuje Zgromadzenie do wiadomości. W dodatku zawiadamia p. Skupniewicz, że w Jaremczu zawiązał się «Klub Jaremczań-

ski», który wedle swego statutu ofiarował w razie rozwiązania klubu swój majątek na własność Czarnohorskiego Oddziału i że statut doręczy Zarządowi. Klub Jaremczański rozpoczął działalność już w roku 1897 przez wybudowanie wygodnej około 70 kroków długiej kładki przez rzekę Prut naprzeciw dworca kolejowego, zrobił drogę tylko dla turystów na górę Poharek, gdzie w tym roku postawioną będzie gloryeta, tudzież zrobił drogę dla turystów do skał «Dobosza». Wiadomość tę przyjmuje Zgromadzenie z zadowoleniem do wiadomości.

IV. Następnie podskarbi p. Głuchowski zdał sprawę ze stanu kasy za rok 1897.

Przychód kasowy wynosił	1335	złr.	60 ct.
a rozchód	1288	«	23 «
Pozostałość kasowa na rok 1898 .	47	«	37 «

Zgromadzenie udziela Zarządowi absolutoryum.

V. Preliminarz budżetu na rok 1898 uchwalony przez Zarząd przedstawił sekretarz p. Hoffbauer; wynosi on 1350 złr., a po zapłaceniu długów tylko 826 złr. na koszta zarządu, na utrzymanie dworków, na wydanie II. zeszytu «Przewodnika na Czarnohorę» i na roboty w Karpatach, na urządzenie zaś otwartego schroniska na Zaroślaku i na budowę letniej kuchni w Worochcie znowu pieniędzy nie wystarcza i będzie potrzeba kredytu użyć, który też Zgromadzenie uchwala, pozostawiając wysokość tegoż Zarządowi.

VI. Wnioski Zarządu:

1) Fundacya hr. Skarbka wydzierżawiła w zamiarze poparcia rozwoju turystyki za kontraktem z dnia 29 kwietnia 1889 r. Czarnohorskiemu Oddziałowi część parceli gruntowej we wsi Żabiu Słupejce pod budowę gospody czyli dworku dla turystów na przeciąg 30 lat za czynszem umówionym 1 złr. rocznie, teraz zaś potrzebuje fundacya tego gruntu z dworkiem dla siebie na pomieszkanie dla urzędników. Z tego powodu przedsięwzięła Fundacya pertraktacye z Zarządem Oddziałowym obowiązując się zakupić odpowiedni grunt na własność Oddziału i wybudować nowy dom jako dworek według przedłożonego przez Oddział planu. Zarząd obliczył wartość teraźniejszego dworu na 4.000 i proponuje, żeby ogólne Zgromadzenie przychyliło się do tej dla Oddziału korzystnej zamiany, jeżeli Fundacya odda Towarzystwu w posiadanie grunt z domem powyż-

szej wartości. Nad tym wnioskiem wywiązała się żywsza dyskusya, w której wzięli udział pp. Siwicki, Skupniewicz, Dr. Kraśnicki i Nowarski. W końcu przyjęto wniosek z dodatkiem, by Zarząd spowodował Fundacyą do zakupna gruntu pod budowę nowego dworku w miejscu ile możności leżącem bliżej górnej części Żabiego zwanej Żabie Ilcia.

2) Drugi wniosek Zarządu tyczył się sprzedaży «Przewodnika na Czarnohorę». Zarząd uwzględniając teraźniejszy początkowy stan rozwoju turystycznego we Wschodnich Karpatach dał wydrukować I. zeszyt tylko w 1.000 egzemplarzach Pomimo wszelkich starań raźnej rozsprzedaży przez kolporterów po stacyach kolejowych wynik był tak mały, że upłynie lat kilka, zanim zostanie rozsprzedany cały nakład; dlatego Zarząd ma zamiar około 500 egzemplarzy rozesłać do członków Towarzystwa Tatrzańskiego z prośbą o poparcie Czarnohorskiego Oddziału i kupienie przesłanego dziełka, którego cena wynosi tylko 50 ct. Wniosek uchwalono.

3) Trzeci wniosek tyczył się taryfy za noclegi w schronisku na Zaroślaku; uchwalono żądać za nocleg po odpowiedniem urządzeniu od członka 15 ct„ od niecłonka zaś 20 ct.

Pan Nawarski stawia wniosek, by Zgromadzenie uznając gorliwą pracę Zarządu koło dobra i rozwoju Towarzystwa wyraziło swe uznanie przez powstanie, co też uchwalono.

VII. Jako zastępców członków Zarządu na dwa iata wybrano pp. Dra Kraśnickiego i Mianowskiego.

Poczem o godz. pół do 8 wiczorem przewodniczący zamknął posiedzenie.

Konstanty Siwicki, przewodniczący.	*Henryk Hoffbauer,* sekretarz.

B.

SPRAWOZDANIE

z czynności Zarządu Oddziału Czarnohorskiego w Kołomyi za czas od 1 kwietnia 1898 r. do 16 kwietnia 1899 r.

I. Liczba członków należących do Oddziału Czarnohorskiego wynosiła 1 kwietnia 1898 r. 172

Obecnie zaś należy 200

a mianowicie:

Członek honorowy 1
Członków dożywotnich 3
« zwyczajnych 196

Wykazano tylko tych członków zwyczajnych, którzy w istocie zapłacili wkładki za 1898 r. (184), lub przystąpili już tego roku do grona Towarzystwa (12); 21 członków zalegajacych mimo wezwania z opłatami za r. 1898, którzy więc według statutu Tow. Tatrzańskiego mają być uważani za występujących, uchwalił Zarząd zatrzymać jeszcze w ewidencyi, ale tylko w razie zapłacenia zaległej wkładki wykazać ich jako członków w roczniku Towarzystwa lub w uzupełnieniu spisu członków na rok 1899.

Przy tej sposobności uprasza Zarząd wszystkich P. T. członków, by raczyli roczne wkładki uiszczać jeszcze przed sezonem letnim, albowiem tylko w takim razie zdoła Zarząd załatwić sprawy poruczone mu przez ogólne Zgromadzenie i wykonać na czas roboty objęte preliminarzem.

Ponieważ w roku ubiegłym znaczna część wkładek zasiliła kasę Oddziału dopiero w drugiej połowie roku, z tego powodu, choć sprawozdanie kasowe wykazuje pozostałość około 200 złr., nie był w stanie Zarząd wykonać wielu robót objętych preliminarzem na rok 1898, n. p. urządzić wielce potrzebnego otwartego schroniska na Zaroślaku pod Howerlą (2058 m.).

II. Książki płatnicze wykazują za r. 1898 w dworku Czarnohorskim w Worochcie . . . . 671 noclegów
w Żabiu . . . . 242 «
Razem . . . 913 «

Napływ turystów wzmógł się od zeszłego roku o 184 osób.

Ruch turystyczny trwał tylko od 22 lipca do 18 sierpnia.

Największa ilość noclegów w dworku w Worochcie liczącym 21 łóżek na jedną noc wynosiła w tym sezonie dwa razy po 17 osób, a więc zapas pościeli był w tym roku wystarczający. Zarząd podnosi z przykrością fakt, że niektórzy członkowie Towarzystwa przebywający w dworku przez dłuższy czas jako stali turyści niechętnie przyjmowali towarzyszów do pokojów przez nich zajętych. Trafiało się bowiem, że turystów przybywających pociągiem o godz. 10 wieczór, musiano pomieścić

w sali na sianie, a łóżka po pokojach nie były obsadzone, ponieważ stałych turystów nie można się było dobudzić pukaniem do drzwi wewnątrz zaryglowanych. Te niedogodności starał się Zarząd usunąć przez zmianę gospodarza dworku, a co się tyczy ograniczenia napływu stałych turystów (letników), przedłoży Zarząd na Zgromadzeniu odpowiednie wnioski.

W dworku Czarnohorskim w Żabiu nocowało podczas sezonu letniego w miesiącach lipcu i sierpniu tylko 86 osób. W innych miesiącach szukały umieszczenia w dworku osoby przybywające do Żabiego celem załatwienia urzędowych interesów.

III. Zarząd starał się urządzeniem wspólnych wycieczek wzbudzić wśród naszego społeczeństwa zamiłowanie do turystyki i do swojskiej przyrody. Pierwszą wycieczkę urządzono na Zielone Święta na górę Ryzy (1252 m.), leżącą na północ od Worochty. Drugą gremialną wycieczkę urządził Zarząd w porze wakacyjnej, ażeby w wycieczce mogli brać udział i uczniowie szkół średnich, dnia 18 lipca na Chomiak (1544 m.), górę koło Tatąrowa z rozległym i czarującym widokiem dookoła.

Udział w wycieczce brało 54 osób z różnych stron kraju, mianowicie z Krakowa, Tarnowa, Lwowa, Tarnopola, Buczacza, Stanisławowa i Kołomyi, między nimi znaczniejsza liczba młodzieży akademickiej i gimnazyalnej, jak n. p. 14 uczniów gimnazyalnych z Tarnopola z profesorem na czele, który to fakt Zarząd z wielkiem uznaniem podnosi. Bilety powrotne po cenach do połowy zniżonych, wygodne pomieszczenie w dworku Czarnohorskim w Worochcie także po zniżonych cenach, dają możność młodzieży zapoznać się z górami kraju rodzinnego, które wcale nie ustępują co do piękności krajobrazów innym górom obcych krajów.

IV. W miesiącu lipcu 1898 r. wyszedł II. zeszyt «Przewodnika na Czarnohorę» nakładem Czarnohorskiego Oddziału po cenie 50 ct. I. i II. zeszyt stanowią całość obejmującą wycieczki wzdłuż żelaznej kolei Stanisławów-Woronienka.

Potrzebę takiego «Przewodnika» poświadczył też i Wydział Towarzystwa Tatrzańskiego wyrażeniem pisemnego uznania za wydanie tegoż.

Koszta nakładu wynosiły:

I. zeszytu	1000 egzempl.	140·93
II. «	1000 «	237·53

Przedwstępne wydatki autora p. Hoffbauera . . . . 200·00 = 577 złr. 46 ct.
Wynik sprzedaży obu zeszyt. do końca 1898 r. był bardzo skromny,
dochód wynosił za I. zeszyt . . . . . 95·93
« « « II. « . . . . . 15·00 = 110 « 93 «
Pozostaje więc na składzie egzemplarzy wartości 467 złr. 53 ct.

Przytoczyć należy, że wedle uchwały zeszłorocznego ogólnego Zgromadzenia miał Zarząd rozesłać I. zeszyt do członków Towarzystwa Tatrzańskiego z prośbą o poparcie naszych celów i kupienia lub zwrotu przesłanego dziełka. Zarząd rozesłał do
członków . . . . 220 egzempl.
z tego zwrócono 16 a zapłacono 119 egzempl. . 135 «
a wiec za . . . . 85 egzempl.
nie przysłano pieniędzy, co czyni stratę 42 złr. 50 ct.

Zarząd uprasza na tem miejscu członków, którzy otrzymali dziełko, a dotąd jeszcze nie zapłacili, żeby raczyli je zwrócić lub przesłać 50 ct.

Dalsze wydanie zeszytów «Przewodnika na Czarnohorę», mianowicie III. zeszytu «Wycieczki z Żabiego», IV. zeszytu «Wycieczki z Hryniawy» jest Zarząd zmuszony zastanowić z powodu doznanego a wyż wykazanego zawodu w raźnej rozsprzedaży obu pierwszych zeszytów a tem samem z braku środków i należytego poparcia.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Stanisławowie uznając zasługi Czarnohorskiego Oddziału, położone na polu rozbudzenia zamiłowania do ruchu turystycznego, poparła te usiłowania przesyłając 500 sztuk mapek Galicyi i Bukowiny do bezpłatnego użytku. Te mapki topograficzne mieszczą w sobie także północną część Węgier i mogą służyć dla turystów do oryentowania się i informacyi co do różnych miejscowości, gościńców, pasm i rzek należących do łańcucha gór Czarnohory.

Zarząd rozeszle z sprawozdaniem ogólnego Zgromadzenia po 1 egzemplarzu tych mapek do członków Czarnohorskiego Oddziału, 200 zaś egzemplarzy doręczył Zarząd Dyrekcyi c. k. Gimnazyum w Kołomyi celem rozdzielenia tychże pomiędzy uczniów.

VI. Na zesłorocznem ogólnem Zgromadzeniu przyjęto propozycyę Fundacyi hr. Skarbka, celem zamiany dworku Czarno-

horskiego w Żabiu i uchwalono, ażeby Zarząd przeprowadzał dalsze pertraktacye, jeżeli Fundacya zakupi odpowiedni grunt i wybuduje nowy dom wartości teraźniejszego dworku 4000 zlr. Otóż Zarząd zawiadamia ogólne Zgromadzenie, że Fundacya na razie odstąpiła od tego zamiaru nie podając powodu.

VII. Zarząd odbył 7 posiedzeń. Z ważniejszych spraw należy przytoczyć:

a) Zarząd udał się do Wydziału macierzy w Krakowie z prośbą o stały udział w subwencyi krajowej, przyznawanej od Wysokiego Sejmu w rocznej kwocie 400 zlr. Towarzystwu Tatrzańskiemu. Również zwrócił się z drugą prośbą ze szczegółowem wyłuszczeniem potrzeb o wstawienie większego zasiłku w budżet na r. 1899 dla Oddziału Czarnohorskiego w razie odmowy stałego udziału w subwencyi krajowej. Walne Zgromaozenie Towarzystwa Tatrzańskiego uchwalając budżet zatwierdziło też i zasiłek w kwocie 150 zlr., którą Oddziałowi odtrącono z dawniejszego długu.

b) Przyjęto jako restauratorów od 1. maja 1899 r. Jerzego Perkatiuka, teraźniejszego restauratora w Żabiu dla dworku Czarnohorskiego w Worochcie a Antoniego Baranowskiego z Żabiego dla dworku tamże.

VIII. Czynnie i skutecznie popierali w ubiegłym roku cele Towarzystwa:

W. p. Konstanty Siwicki, przewodniczący Oddziału, kazał na własny koszt postawić na Rebrowaczu (1200 m.), szczycie z rozległym i pysznym widokiem, laweczki na odpoczynek i wysoki maszt z flagą o kolorach narodowych.

W. p. Tadeusz Smarzewski, literat z Warszawy, opisał swój pobyt w naszych górach jako «Wycieczkę do kraju Huculów» w czasopiśmie petersburskim «Kraj» w Nr. 42 i 43 z r. 1898, wyrażając się z osobliwszą dla Czarnohorskiego Oddziału życzliwością i zachęcając do zwiedzania gór Czarnohorskich.

W. p. Jarosław Wierzbicki, profesor c. k. gimnazyum w Tarnowie, opisał w czasopiśmie ilustrowanem balneologiczno-literackiem «Zdrojowiska», wychodzącem w Tarnowie, w Nr. 10 z 1898 r. «Wycieczkę Towarzystwa Czarnohorskiego na Chomiak (1544 m.) dn. 18 lipca 1898 r.» z geograficzną prelekcyą, zachęcając do zwiedzania gór Czarnohorskich i poznania swoich rodzimych górskich krajobrazów.

Z grona szanownych delegatów zajmowali się gorliwie sprawami Towarzystwa pp. Artur Bardzki w Warszawie, Dr. Leon Kossak we Lwowie, Piotr Krieger w Czerniowcach, X. Piotr Rylski w Kozłowie, Dr. Teodor Soniewicki w Żabiu, Maksymilian Szyszkowski w Worochcie i X. Tomasz Trzebunia w Delatynie.

Nowych członków przysporzyli Oddziałowi pp. Jan Franuszkiewicz, Henryk Hoffbauer, Jan Karyczak, Fryderyk Kallay, Maryan Koczerski, Józefa Krimmerowa, Dr. Julian Niedźwiedzki, Dr. Władysław Piaskiewicz, X. Piotr Rylski, Antoni Sienicki, Konstanty Siwicki i Józef Skupniewicz.

Tym szanownym panom składa Zarząd winne podziękowauie z prośbą o dalsze popieranie pięknych celów naszego Towarzystwa.

IX. Wedle statutu (§. 12) wykonują członkowie na Walnem Zgromadzeniu prawo głosowania osobiście, jednak ci, którzy zjednali Towarzystwu przeszło 25 członków, mają prawo głosowania na piśmie. Dla korzystania z tego prawa i dla zachęty do jednania nowych członków ogłasza Zarząd swe notatki za czas od 1890 r. I tak p. Henryk Hoffbauer zjednał 33 członków, Konstanty Siwicki 30, Dr. Władysław Piaskiewicz 11, X. Piotr Rylski 8, Józef Skupniewicz 5, Jan Karyczak, X. Mikołaj Martini, Maksymilian Szyszkowski po 4, Maryan Koczerski, Dr. Leon Kossak, Dr. Julian Niedźwiedzki po 3, Jan Franuszkiewicz, Dr. Juliusz Szumlański, X. Tomasz Trzebunia po 2, August Hargesheimer, Fryderyk Kallay, Józefa Krimmerowa, Bohdan Mardyrosiewicz, Władysław Przybyłowski, Stanisław Przyłuski, Antoni Sienicki i Dr. Apolinary Tarnawski po 1.

Notowano tylko tych przysporzonych członków, którzy najmniej jedną roczną wkładkę uiścili.

Kołomyja, dnia 16 kwietnia 1899 r.

Konstanty Siwicki,	***Henryk Hoffbauer,***
przewodniczący.	sekretarz.

C.

SPRAWOZDANIE

z przychodów i rozchodów Oddziału Czarnohorskiego za rok 1898.

Przychód.

I.	Pozostałość kasowa z roku 1897	47 złr.	37 ct.
II.	Wpisowe od 41 nowych członków . . .	41 «	— «
III.	Wkładki członków	588 «	— «
IV.	Dochody z dworków:		
	a) z Worochty . . 327 złr. 90 ct.		
	b) z Żabiego . . . 174 « 25 « .	502 «	15 «
V.	Zasiłek Towarzystwa Tatrzańskiego . . .	100 «	— «
VI.	Sprzedaż konserw	27 «	26 «
VII.	Sprzedaż map sztabowych	2 «	— «
VIII.	Dochód z wycieczek	29 «	40 «
IX.	Datki na cele Towarzystwa	6 «	50 «
X.	Ze sprzedaży «Przew. na Czarnohorę»:		
	z I. zeszytu . . . . 75 złr.		
	z II. « . . . . 15 «	90 «	— «
	Razem	1433 «	68 «

Rozchód.

I.	Koszta Zarządu:			
	a) porto od korespondencyi . . .	24·38		
	b) koszta ściągania wkładek . . .	13·85		
	c) ekspedycya roczników	42·69		
	d) usługa	6·60		
	e) kursor	2·10		
	f) potrzeby kancelaryjne	23·93		
	g) wydatki delegata	36·38	149 złr.	93 ct.
II.	Druki administracyjne, oprawa książek, różne ogłoszenia		22 «	55 «
III.	Konserwy		22 «	26 «
IV.	Koszta wydania II. zesz. «Przew. na Czarn.«:			
	a) koszta przedwstępne (podróże)	6·71		
	b) druk 1000 egzemplarzy . . .	178·86		
	c) broszurowanie	12·—		
	d) kolportowanie	3·—	200 «	57 «

V. Utrzymanie dworków i schronisk:

A) W Worochcie: *a)* bud. now. domu	38·40	
b) meble i pościel z przewozem	283·35	
c) asekuracya	21·—	
d) pranie bielizny	50·90	
e) adaptacye starego dworku	38.—	
f) kontrola dworku	24·01	
g) prenumerata gazet	5·—	
h) podatki za r. 1897 i 1898 .	134·81	
i) różne	5·98	601 złr. 55 ct.
B) W Żabiu: *a)* czynsz za grunt	1·—	
b) podatki za r. 1896—1898 .	62·41	
c) adaptacya dworku	18·45	
d) asekuracya	16·72	
e) kontrola dworku	11·83	
f) różne	3·30	113 « 71 «
C) Schron. na Zaroślaku: *a)* czynsz	5·—	
b) asekuracya	2·22	7 « 22 «
VI. Płaca stałego przewodnika		12 « — «
VII. 1/3 część wkładek Tow. Tatrz. za r. 1897		100 « — «
VIII. Nadzwyczajne wydatki		5 « — «
Razem rozchód . . .		1234 « 79 «
Pozostałość kasowa na r. 1899		198 « 98 «
		1433 « 68 «

Zaległości bierne (długi):

1/3 część wkładek Tow. Tatrz. za r. 1897	131 złr.
1/3 « « « « « r. 1898	196 «
Razem . . .	327 «

Zaległości czynne (pretensye):

Za wydanie 1000 egz. «Przewodnika na Czarnohorę» należy się zwrot kosztów Czarnohorskiemu Oddziałowi za nakład:

I. zeszytu jeszcze	45·—	
II. « «	222·53	267 złr. 53 ct.
Autorowi p. Hoffbauerowi za przedwstępne wydatki		200 « — «
Razem		467 « 53 «

Kołomyja, dnia 31 grudnia 1898 r.

Konstanty Siwicki, przewodniczący.

Karol Głuchowski, podskarbi.

D.

PRELIMINARZ

budżetu Oddziału Czarnohorskiego na rok 1899, uchwalony na XXII. zwyczajnem ogólnem Zgromadzeniu dnia 16 kwietnia 1899.

Przychód.

I.	Pozostałość kasowa z roku 1898		198 złr. 89 ct.
II.	Wpisowe od 30 nowych członków . . .		30 « — «
III.	Wkładki roczne od 180 członków . . .		540 « — «
IV.	Ze sprzedaży «Przewodn. na Czarnohorę«		100 « — «
V.	Z odczytów i wspólnych wycieczek . .		31 « 11 «
VI.	Dochody z dworków:		
	a) z Worochty	330·—	
	b) z Żabiego	170·—	500 « — «
VII.	Zasiłek Towarzystwa Tatrzańskiego . .		150 « — «
	Razem . .		1550 « — «

Rozchód.

I. Koszta administracyjne: 1. Koszta Zarządu:

a) porto od korespondencyj .	20 złr.		
b) koszta ściągania wkładek .	15 «		
c) ekspedycya Roczników . .	45 «		
d) usługa	5 «		
e) kursor	5 «		
f) potrzeby kancelaryjne . .	25 «		
g) meble kancelaryjne (szafa)	20 «		
h) wydatki delegatów . . .	60 «	200 złr.	
2. Druki administr., oprawa książek, różne ogłoszenia		50 «	250 złr.

II. Roboty w górach i utrzymanie schronisk:

1. Schronisko na Zaroślaku pod Howerlą:

a) czynsz za schronisko . .	5 złr.	
b) asekuracya	2 «	
c) płaca nadzorcy (6 tygodni)	25 «	
d) zakupno koców z przewoz.	150 «	
e) zakupno inwentarza . . .	20 «	202 «

2. Schron. na Poliwnym pod Pip-Iwanem:

a) adaptacya schroniska . .	50 złr.	
b) płaca dozorcy dochodzącego	5 «	55 złr.

3. Płaca stałego przewodnika w Worochcie 12 «
4. Znaczenie dróg i stawianie drogoskazów 151 « 420 złr.

III. Cele naukowe:
1. $^1/_3$ część wkładek Tow. Tatrz. na wydawnictwa . . . . 180 «
2. Wydatki na odczyty i wycieczki . . 30 «
3. Termometr z aneroidem . . . . . 20 «

IV. Utrzymanie dworków: 1. Dworek w Worochcie:
a) asekuracya . . . . . . 21 złr.
b) pranie pościeli . . . . . 50 «
c) podatki . . . . 70 «
d) prenumerata czasopism . . 7 «
e) kończenie nowego domu: powała 50 złr., poprawa dachu 10 złr. . . . . 60 «
f) adaptacye starego dworku; przeniesienie wychodków 50 złr., kuchnia 60 złr., szalowanie 60 złr. . . . . . 170 «
g) kontrola dworku . . . . 25 «
h) zakupno pościeli . . . . 50 «
i) zakupno sprzętów . . . . 50 «
j) obmurowanie źródła . . . 30 «
k) różne . . . . 10 « 543 «

2. Dworek w Żabiu:
a) czynsz za grunt . . . . 1 «
b) podatki . . . . 20 «
c) asekuracya . . . . . . 17 «
d) kontrola dworku . . . . 30 «
e) sprzęty i reparacye . . . 30 «
f) zakupno pościeli . . . . 30 «
g) różne . . . . 9 « 137 « 680 «

V. Dług Tow. Tatrz. powstały z zaległych $^1/_3$ części wkładek za rok 1898 . . . . 327 «

Razem rozchód . . 1907 «

Przekroczenie przychodów wynosi 357 złr. Kwota ta pozostanie z końcem roku 1899 jako dług zaległych $^1/_3$ części wkładek Towarzystwu Tatrzańskiemu.

E.

SKŁAD ODDZIAŁU CZARNOHORSKIEGO W KOŁOMYI

w dniu 16 kwietnia 1899 r.

Zarząd:

Przewodniczący: Konstanty Siwicki — Zast. przew.: Józef Skupniewicz.— Sekretarz: Henryk Hoffbauer. — Podskarbi: Ks. Mikołaj Martini.

Członkowie Zarządu: Dr. Władysław Piaskiewicz, Fryderyk Kallay, Jan Karyczak i Jarosław Łomnicki.

Zastępcy tychże: Seweryn Bańkowski, Edmund hr. Starzeński, Dr. Gabryel Sysak, Dr. Tadeusz Kraśnicki, Antoni Sienicki, Jan Franuszkiewicz.

Reprezentant Oddziału przy Wydziale w Krakowie: Leopold Swierz.

Delegat Oddziału do kontroli dworków i schronisk: Henryk Hoffbauer.

Delegaci Zarządu:

A) **W Galicyi:**

1. W Brodach: Wang Wilhelm.
2. » Delatynie: X. Trzebunia Tomasz.
3. » » Czauderna Jan.
4. » Kosowie: Dr. Tarnawski Apolinary.
5. » Kozłowie: X. Rylski Piotr.
6. » Krakowie: Stachiewicz Piotr.
7. » Kutach: X. Smagowicz Józef.
8. We Lwowie: Dr. Kossak Leon.
9. » » Dr. Kadyi Heuryk.
10. » » Krzyczkowski Dyonizy.
11. W Nadwórnie: Szyszkowski Maksymilian.
12. » Peczeniżynie: Dr. Smoluchowski Tadeusz.
13. » Śniatynie: Stupnicki Konstanty.
14. » Stanisławowie: Jaegermann Józef.
15. » » Koczerski Maryan.
16. » » Lechicki Józef.
17. » Stryju: Hr. Dzieduszycki Stanisław.
18. » Tarnopolu: Łysiak Joachim.
19. » Tłumaczu: Czechowicz Jan.
20. » Wornchcie: Kullik Józef.

B) **Na Bukowinie:**

21. W Czerniowcach: Krieger Piotr.

C) **W Królestwie Polskiem:**

22. W Warszawie: Bardzki Artur.

D) **W Rossyi:**

23. W Charkowie: Rothert Władysław.

POCZET CZŁONKÓW:

Członkowie honorowi.

Henryk hr. Skarbek, kurator fundacyi Stanisława hr. Skarbka we Lwowie.

Członkowie dożywotni.

Hr. Dieduszycka Helena we Lwowie. — Hr. Dieduszycki Stanisław w Stryju. — Fundacya hr. Stan. Skarbka we Lwowie.

Członkowie zwyczajni.

1. Ambros Eugeniusz, c. k. notaryusz w Obertynie.
2. Amirowicz Albin, wł. apteki w Stanisławowie.
3. Balicki Karol, dyr. biura kasy oszczędności w Kołomyi.
4. Dr. Bałłaban Teodor, lekarz-okulista we Lwowie.
5. Bańkowski Seweryn, c. k. starosta i radca nam. w Kołomyi.
6. Bardzki Artur, adw. przysięgły w Warszawie.
7. Dr. Bartz Antoni, koncyp. adw. w Kołomyi.
8. Berezowski Ksawery. inspektor c. k. kolei państw. w Krakowie.
9. Biernacka Józefa, naucz. szk. etat. w Kołomyi.
10. Blauth Jan, inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
11. Bochnik Jan, mechanik c. k. uniwers. we Lwowie.
12. Bohdan Tadeusz, obyw. w Milatynie star.
13. Bohosiewicz Henryk, właśc. dóbr w Milie.
14. X. Boryszko Józef, dyrekt. szk. P. P. Benedyktynek we Lwowie.
15. Braun Alojzy, emer. sekret. sąd. w Kołomyi.
16. X. Bryczkowski Mieczysław, wikary w Milatynie now.
17. Bukojemski Tadeusz, przedsięb. górn. w Poraju.
18. Czaban Teofil, komisarz skarbu w Kołomyi.
19. Czauderna Jan, sędzia pow. w Delatynie.
20. Czechowicz Jan, substyt. notaryalny w Tłumaczu.
21. Czuczawa Adolf, właśc. dóbr w Wierzbowcach.
22. X. Dąbrowski Tomasz, emer., radca szk. w Stanisławowie.
23. Dębicki Klaudy, star. rew. c. k. kolei państw. w Stanisławowie.
24. Dr. Dębicki Teofil, adw. kraj. w Kołomyi.
25. Dobrucki Wiktor, star. komis. lasów w Stanisławowie.
26. Domański Feliks, plenip. dóbr w Ubieniu.
27. Dziedzic Leon, komis. skarbu w Kołomyi.
28. Finger Gustaw, naucz. szk. przem. drzew. w Kołomyi.
29. Franuszkiewicz Jan, c. k. kasyer pocz w Kołomyi.
30. Freitag Roman, właśc. dóbr w Waszkowcach.
31. Friedberg z Malinow Marya, żona nadporucz. we Lwowie.
32. Gawiak Mikołaj, c. k. konc. skarbu we Lwowie.
33. Giermański Piotr, inspektor techn. skarbu w Kołomyi.
34. Dr. Głaczyński Władysław, lekarz w Kołomyi.
35. Głuchowski Karol, właśc. realn. w Kołomyi.
36. Grafl Emil, ewang. proboszcz we Lwowie.
37. Haber Józef, c. k. notarzyusz w Mikołajowie.
38. Dr. Haczewski Stanisław, adw. kraj. w Kołomyi.
39. Dr. Hałban Alfred, prof. uniwers. w Czerniowcach.
40. Harasymowicz Józef, c. k. starosta we Lwowie.
41. Hetper Karol, c. k. lustrator dóbr państw. we Lwowie.
42. Hillich Jan, rew. c. k. kolei państw. w Stanisławowie.
43. Hirsch Piotr, nadradca i nacz. dyrekcyi dóbr państw we Lwowie.

44. Hoffbauer Henryk, emer. c. k. major. w Kołomyi.
45. Hołowiecki Władysław, askult. sąd. we Lwowie.
46. Dr. Humicki Lucyan, adw. kraj. w Samborze.
47. Ihnatowicz Jau, kupiec i mag. farm. we Lwowie.
48. Isakowicz Teofil, c. k. star. komis. skarbu we Lwowie.
49. Jaegermann Józef, autor, inż. w Stanisławowie.
50. Janecki Karol, architekt, prof. szk. przemysł. drzew. w Kołomyi.
51. Jaworski Bazyli, c. k. radca rach. skarbu we Lwowie.
52. Jędrzejowicz Franciszek, prez. Rady pow. i właśc. dóbr w Żurawcach.
53. Jezierska Klaudya, c. k. manipul. pocztowa w Kołomyi.
54. X. Dr. Jougan Alojzy, prof. gim. Fr. Józefa we Lwowie.
55. Dr. Jurkiewicz Włodzimierz, adw. kraj. w Stanisławie.
56. Dr. Kadyi Henryk, prof. uniwers. we Lwowie.
57. Kallay Fryderyk, architekt i dyr. szk. przem. drzew. w Kołomyi.
58. Karyczak Jan, c. k. radca i dyr. okr. skarb. w Kołomyi.
59. Kędzierski Stanisław, właśc. dóbr w Meryszczowie.
60. Kępliczowa Stefania, właśc. dóbr w Sarnkach górn.
61. Klecan Franciszek, komisarz skarbu w Kołomyi.
62. Klimowicz Karol, technik we Lwowie.
63. Koczerski Maryan, c. k. oficyał skarb. w Stanisławowie.
64. Kolankowski Franciszek, nadinspekt. podatk. w Buczaczu.
65. Kordasiewicz Emil, prof. gimn. w Kołomyi.
66. Dr. Kossak Leon, lekarz we Lwowie.
67. Krasuska Marya, naucz. szk. etat. w Kołomyi.
68. Dr. Kraśnicki Tadeusz, adw. kraj. w Kołomyi.
69. Krimmerowa Józefa, właśc. sklepu we Lwowie.
70. Krieger Piotr, c. k. kontr. poczt. w Czerniowcach.
71. Dr. Krygowski Kazimierz, adw. kraj. we Lwowie.
72. Krzyczkowski Dyonizy, budown. we Lwowie.
73. Krzysztofowicz Eugeniusz, właśc. dóbr w Załuczu.
74. Dr. Krzysztofowicz Mikołaj, właśc. dóbr w Załuczu.
75. Krzysztofowiczowa Wiktorya, właśc. dóbr w Korniczu.
76. Kullik Józef, naczeln. stacyi kol. w Worochcie.
77. Kunz Albin, właśc. dóbr w Podwerbcu.
78. Kunz Antoni, właśc. dóba w Sopowie.
79. Kunz Franciszek, właśc. dóbr w Hawrylaku.
80. Kunzek Fryderyk, radca dworu, prezyd. sądu obw. w Kołomyi.
81. Kwiatkowska Marya, dyrekt. szk. etat. w Tłumaczu.
82. Láska Wacław, prof. politech. we Lwowie.
83. Latkowski Juliusz, prof. semin. naucz. w Stanisławowie.
84. Lechicki Józef. radca c. k. sądu kraj. w Stanisławowie.
85. Dr. Lic Feliks, lekarz w Zabłotowie.
86. Liebhardt Gustaw, emer. radca rach. w Kołomyi.
87. Łomnicki Jarosław, prof. gimn. w Kołomyi.
88. Łukasiewicz Zygmunt, właśc. dóbr w Kołomyi.
89. Łucki Władysław, radca c. k. kraj. sądu. w Stanisławowie.
90. Łuszpiński Włodzimierz, c. k. no aryusz w Kosowie.
91. Łysiak Joachim, radca c. k. sądu kraj. w Tarnopolu.
92. Machnicki Józef, star. komis. skarb. w Kołomyi.
93. Makowski Bazyli, akademik w Buczaczu.
94. Małaczyński Maryan, prof. szk. lasowej we Lwowie.
95. Mardyrosiewicz Bohdan, redaktor w Kołomyi.
96. Marian Jan, c. k. oficyał poczt. w Czerniowcach.
97. Marmarosz Salomon, właśc. dóbr, w Kołomyi.
98. X. Martini Mikołaj, emer. prof. gimn. w Kołomyi.
99 Mazacz Jan, lekarz w Kołomyi.
100 Mauthner Gustaw, radca dworu c. k. Namiestn. we Lwowie.
101 Merkel Hugo, c. k. kontr. techn. skarbu w Kołomyi.

102. X. Mielechowicz Justyn, proboszcz w Milatynie now.
103. Dr. Milgrom Edward, adw. kraj. w Kołomyi.
104. Misiołek Wincenty, prof. gimn. w Stanisławowie.
105. Miziewicz Aleksander Józef, właśc. drukarni i litografii w Kołomyi.
106. Dr. Miziewicz Stanisław, adj. Wydziału kraj. we Lwowie.
107. Morawiecki Ignacy, przedsięb. budown. we Lwowie.
108. Morawski Juliusz, asyst. leśnictwa w Ludwikówce.
109. Morawski Mieczysław, radca c. k. sądu kraj. w Kołomyi.
110. Dr. Moszyński, adj. sąd. we Lwowie.
111. Moysa de Rosochacki Stefan, wł. dóbr, prezes Rady pow. w Rudnikach
112. Dr. Natanson Antoni, lekarz w Warszawie.
113. Natanson Tózef, obywatel w Warszawie.
114. Nawarski Kazimierz, inżynier Rady pow. w Stanisławowie.
115. Dr. Niedźwiedzki Julian, prof. politech. we Lwowie.
116. Olankowski Edmund, koncyp. namiestn. w Tarnopolu.
117. Onyszkiewicz Józef, c. k. notarysz we Lwowie.
118. Pawlewski Bronisław, prof. politech. we Lwowie.
119. X. Piaskiewicz Józef, proboszcz w Stanisławowie.
120. Dr. Piaskiewicz Władysław, lekarz miejski w Kołomyi.
121. Piątkiewicz Tadeusz, koncep. namiestn. w Tarnopolu.
122. Piwocki Franciszek Ksaw., urzęd. sąd. w Stanisławowie.
123. Polański Kornel, prof. gimn. w Kołomyi.
124. Przybyłowski Stanisław, właśc. dóbr w Krzyworówni.
125. Przybyłowski Władysław, właśc. dóbr w Krzyworówni.
126. Przyłuski Stanisław, prezydent c. k. sądu obw. w Złoczowie.
127. Radwanówna Jadwiga, kierow. szk etat. w Muninie.
128. Rawer Karol, prof. gimn. Fr. Józefa we Lwowie.
129. Remizowski Stanisław, adj. c. k. kolei państw. w Ickanach.
130. Dr. Rogalski Aleksander, adw. kraj. we Lwowie.
131. Dr. Rosner Maksymilian, star. lekarz pow. w Kołomyi.
132. Rothert Władysław, ces. ross. prof. uniwers. w Charkowie.
133. Rudkowski Józef, c. k. notaryusz w Wyżkowie.
134. Rychter Józef, prof. politech. we Lwowie.
135. X. Rylski Piotr, proboszcz i prałat pap. w Kozłowie.
136. Sabat Hipolit, c. k. starosfa w Kosowie.
137. Salo Ludwik, c. k. prof. gimn. w Kołomyi.
138. Sanocki Bolesław, zarządca dóbr w Połonicy.
139. Schayer Wilhelm, radca budown. we Lwowie.
140. Schenk Zofia, obywatelka we Lwowie.
141. Schnaider Józef, c. k. pomocnik lasowy w Tatarowie.
142. Schneider Ludwik, dyrekt. zakł. karn. w Wiśniczu.
143. Sichower Adolf, radca c. k. sądu kraj. w Kołomyi.
144. Sidorowicz Antoni, właśc. apteki w Kołomyi.
145. Dr. Sielski Feliks, lekarz we Lwowie.
146. Sienicki Antoni, prof. gimn. w Kołomyi.
147. X. Sienkiewicz Józef, prof. gimn. w Kołomyi.
148. Siwicki Konstanty, właśc. dóbr w Cieniawie.
149. X. Skarbowski Franciszek, prof. seminar. naucz. w Stanisławowie.
150. Dr. Skowroński Zygmunt, adw. kraj. we Lwowie.
151. Skupniewicz Józef, radca szk., dyrekt. gimn. w Kołomyi.
152. Służewski Włodzimierz, prof. gimn. w Buczaczu.
153. X. Smagowlcz Józef, proboszcz w Kutach.
154. Dr. Smoluchowski Tadeusz, zast. dyr. fabr. nafty w Peczeniżynie.
155. Sobolewski Zygmunt, inż. pow. w Kołomyi.
156. Dr. Soniewicki, lekarz okręgowy w Żabiu.
157. Dr. Br. Spesshardt, radca legac. i ces. niem. konsul we Lwowie.
158. Stachiewicz Piotr, artysta-malarz w Krakowie.
159. Stachiewicz Władysław, kupiec we Lwowie.

160. Hr. Starzeński Edmund, wł. dóbr w Kołomyi.
161. Stronczak Henryk, star. inż. c. k. kolei państw. w Delatynie.
162. Stupnicki Konstanty, c. k. notaryusz w Śniatynie.
163. Świątkowski Antoni, inspekt. techn. skarbu we Lwowie.
164. Szczepanowski Prus Stanisław, wł. kopalń nafty we Lwowie.
165. Sym Antoni, zarządca dóbr państw. w Mikuliczynie.
166. Dr. Sysak Gabryel, lekarz w Kołomyi.
167. Dr. Szumlański Juliusz, c. k. starosta w Żółkwi.
168. Szyszkowski Maksymilian, zarząd. dóbr państw. w Nadwórnie.
169. Szyszkowski Władysław, nadinżyn. kraj. we Lwowie.
170. Dr. Tarnawski Apolinary, lekarz i wł. leczniczy w Kosowie.
171. J. Eksc. Dr. Tchórznicki Aleks., prezyd. wyż. Sądu kraj. we Lwowie.
172. Towarzystwo Kasynowe w Kołomyi.
173. X. Trzebunia Tomasz, proboszcz w Delatynie.
174. Turczyński Juliusz, emer. radca szk. we Lwowie.
175. Tustanowski Władysław, wł. dóbr w Knihyniczu.
176. Br. Wallisch Emil, zarząd. dóbr fundac. w Żabiu.
177. Wang Wilhelm, c. k. kontrolor tech. skarbu w Brodach.
178. Warmski Mieczysław, kandydat notar. w Buczaczu.
179. Werner Arnold, kupiec we Lwowie.
180. Winiarz Henryk, urzędnik zakł. zastaw. we Lwowie.
181. Witosławski Bronisław Kazim., wł. apteki w Kołomyi.
182. Witoszyński Jarosław, prof. gimn. w Kołomyi.
183. Witoszyński Zenon, akademik w Stanisławowie.
184. Witemberski Edmund, radca górn. i zarząd. salin w Delatynie.
185. Władyka Józef, adj. c. k. kolei państw. w Stanisławowie.
186. Dr. Wołoszczak Eustachy, prof. politech. we Lwowie.
187. Woroniecki Filip, radca dworu i nadprokurator państwa we Lwowie.
188. Woszczyński Stanisław, lekarz weterynaryi w Buczaczn.
189. Wydział Rady powiatowej w Kołomyi.
190. Wydział Rady powiatowej w Stanisławowie.
191. Zahradnik Hieronim, komisarz pow. we Lwowie.
192. Zagórski Włodzimierz, wł. dóbr w Dzurowie.
193. Zaremba-Cielecki Artur, wł. dóbr w Hadynkowcach.
194. Zima Franciszek, emer. dyr. kasy oszczęd. we Lwowie.
195. Zimler Teodor, c. k. drogomistrz w Mikuliczynie.
196. Dr. Żłobikowski Tadeusz, lekarz w Warszawie.

ODDZIAŁ PIENIŃSKI W SZCZAWNICY

(zawiązany 26 lipca 1893).

Zakres działania: Pieniny.

ZARZĄD.

Przewodniczący: Dr. Władysław Sciborowski.
Zastępca przew.: Feliks Wiśniewski.

POCZET CZŁONKÓW.

1. X. Albin Adolf, prob. w Szczawnicy.
2. Doskowski Tadeusz, w Szczawnicy.
3. Drohojewska Anna, wł. dóbr w Czorsztynie.
4. Drohojewski Stanisław, wł. dóbr w Czorsztynie.
5. Dziewólski Konstanty, obyw. w Krościenku n. D.
6. Dziewólski Zygmunt, wł. dóbr w Krościenku n. D.
7. Goeblowa Paulina, obyw. w Krakowie.
8. Gorączko Marceli, notaryusz w Oświęcimiu.
9. Dr. Górski Ksawery, lekarz zdrojowy w Szczawnicy.
10. Jendl Jan, emer. sekretarz sądu kraj. w Krakowie.
11. Jezierski Karol, właśc. apteki w Krakowie.
12. Jezierski Dominik, obyw. z Głębockiego.
13. Kaniewska Marya w Szczawnicy.
14. Kołakowski Klemens, redaktor w Czerniowcach.
15. Dr. Kołączkowski Józef, właśc. zekładu wodolecz. w Szczawnicy.
16. Dr. Korczyński Ludomir, lekarz w Krakowie.
17. Dr. Kruszyński Kazimierz, lekarz w Krakowie.
18. Krzen Edward, inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
19. Krzyżanowski Jan, inż. górn. w Ustrzykach.
20. Lipiński Lucyan, notar. w Nowym Sączu.
21. Łakomski Józef, obyw. w Rakowicach.
22. Dr. Morelowski Julian, prezydent sądu kr. w Krakowie.
23. Ochman Hieronim, przemysłowiec w Krośnie.
24. X. Olexik Jan, prob. w Podegrodziu.
25. Reinerowa z Szulców Józefa, obyw. w Krakowie.
26. Szubert Awit, właśc. zakładu fotogr. w Krakowie.
27. Dr. Sciborowski Władysław, lekarz w Krakowie.
28. Wiśniewski Felikz, dzierż. zakł. zdroj. w Szczawnicy.
29. Dr. Włyński Wiktor, w Krakowie.

Sprawozdanie kasowe.

Dochód.

Pozostałość kasowa z r. 1897	477 złr. 63 ct.
Dochód od członków z r. 1898	75 » — »
Razem	552 złr. 63 ct.

Rozchód.

Wydatki biurowe i górskie	8 złr. 43 ct.
Wydziałowi Tow. w Krakowie	27 » — »
Razem	35 złr. 43 ct.
Pozostałość kasowa z końcem r. 1898	517 złr. 20 ct.

WYCIECZKA DO KRAJU HUCUŁÓW.

Przez

Tadeusza Smarzewskiego.

Jeździmy dzisiaj po całym świecie. Statki opancerzone chodzą już do Szpicbergen. Podróż z Warszawy do obozu Indyan w Ameryce z mniejszemi jest połączona niewygodami, niż lat temu czterdzieści podróż na kontrakty kijowskie. Tradycyjne pielgrzymki, które niegdyś mamy z córeczkami odbywały do Wrocławia po wyprawy ślubne, więcej zabierały czasu, niż dziś podróż na Rivierę. Zmieniło się wszystko. Typ «wojażera» zanika powoli, bo «wojażerami» jesteśmy wszyscy. Dziadowie nasi, opisując w listach zabawy i zjazdy, zaznaczali, jako rzecz osobliwą, jeżeli między obecnymi znalazł się ktoś, mogący opowiadać o Rzymie, Paryżu lub Genewie. Dziś gospodyni, chcąca uraczyć gości wrażeniami z podróży, musi się postarać co najmniej o przybysza z Tybetu, Zanzibaru, lub Argentyny. Skrzydła nam się rozrosły; przybyło nam ochoty do lotu.

Pod jednym tylko względem pozostaliśmy ci sami. Rzeczy cudze znamy lepiej od własnych, Chillon lepiej od Czerska, Norymbergę lepiej od Sandomierza; Wrocław zamieniliśmy na Paryż, znajomość stron najbliższych nie zyskała na tem wcale.

Tatry są jednym z niewielu zakątków, które stały się celem wycieczek, pomimo, że nie leżą na końcu świata. Z całego długiego pasma Karpat znamy już tylko Pieniny, po za tem zaś zapuszczamy się w doliny Karpackie o tyle tylko, o ile po-

rada lekarska zniewala kogoś do szukania zdrowia w Krynicy, Iwoniczu lub Rymanowie. Zdawałoby się, że od brzegów Dunajca, aż po granicę Bukowiny niema szczytów i dolin godnych widzenia.

A jednak puściwszy się od Trzech Koron szlakami górskiemi na wschód i przeszedłszy mil pięćdziesiąt, ujrzymy znowu kraj, w którym szczyty górskie sięgają wyżej chmur, rzeki przerzynają się ku równinom między pionowemi skałami, a szum wodospadów rozlega się po nocy. To góry nad Prutem i Czeremoszem, to ziemia, nad którą królują szczyty Czarnohory. Buk z świerkiem obrosły ją gęsto, a na połoninach nad lasem hucuł pasie konie, jak gdyby świeżo przybył tu gdzieś ze stepów.

Nieliczne gromadki podróżnych zapuszczały się oddawna dwiema drogami w te góry, wzdłuż biegu dwóch rzek. Dziś, gdy ze Stanisławowa kolej żelazna biegnie nad brzegiem Prutu aż do granicy węgierskiej, a ztamtąd z biegiem Cisy dalej w głąb Węgier, Nadprucie wzięło stanowczo górę nad dorzeczem Czeremoszu. Warszawiaków, którzy tam dotarli, można jeszcze policzyć na palcach. Dla Lwowa, oddalonego tylko o ośm godzin drogi, jest ono prawdziwym rajem. To też ilość osób, spędzających tu lato, wzrasta nieustannie.

Kolej, przecinająca najpiękniejszą część tych gór, sprawiła już przewrót ogromny; jeżeli ludzie dopomogą jej, stworzyć może jeszcze dziwy. Sama jazda koleją daje już wyobrażenie o charakterze i modzie tych siedzib huculskich. Góry nad Prutem są olbrzymiemi grzbietami piaskowca, pokładającego się pod ciężarem stożkowatych szczytów. Lodowców [1]) i nagich turni szukałbyś tu napróżno. Niema nad Prutem widoków przypominających Königssee, lub Czarny Staw nad Rybiem, niema ponurej grozy grającej na nerwach. Jest to kraj zielony, wesoły, ciepły. Gdziekolwiek rzucimy okiem, wszędzie puszcza i puszcza, wszędzie zielono i lesisto. Buczyna, przeplatając lasy świerkowe,

---

[1]) *Ślady epoki lodowej* występujące na Czarnohorze nie sięgają głębiej niż do 1500 m. nad poziom morza. We wszystkich prawie kotlinkach na północnym stoku (poczęści i na południowym) widać bardzo wyraźne, chociaż małe moreny (zwały) boczne, średnie i czelne oraz wielkie odłamy skalne ogładzone i równoległe porysowane. Por. Tietze u Paul Jahrb. d. g. R.-A. 1877, 88. Dra Rudolfa Zubera tekst do zesz. II. Atlasu Geologicznego Galicyi Kraków. 1888 str. 25. (Przypisek *L. Świerza*).

wprowadza w nie świeżość i życie. Jasna zieleń lasu odbija się w przejrzystej fali i łączy się tam z błękitem nieba.

Łagodności barw odpowiada łagodność temperatury. Wśród miesięcy letnich nie czujemy tam tych chłodów wieczornych, które z nienacka chwytają nas w innych górach. Żyjemy wśród natury miękkiej, w strefie, miewającej latem długie okresy pogody, w powietrzu pokrzepiającem i kojącem.

Od Delatyna, słynącego z warzelni soli, jesteśmy już w górach; mijamy Dorę, która niegdyś była centralnym punktem wycieczek, i ciągnięci przez lokomotywę, wspinającą się coraz wyżej, przejeżdżamy Prut po mostach kamiennych to w tę, to w tamtą stronę, mijamy Jaremcze, Jamnę, Mikuliczyn, Tatarów, Worochtę, Woronienkę, przebywamy tunele i dostajemy się nareszcie na najwyższy punkt toru kolejowego, położony na wysokości 837 metrów nad powierzchnią morza.

Kolej nie szpeci tych gór, ale zdobi je raczej. Ogromne łuki mostów kamiennych, budowanych z miejscowego piaskowca, dodają jej osobnego powabu. Najspanialszy *most* taki, *rzucony przez Prut* powyżej Jaremcza, jest dziś największym łukiem kamiennym na kontynencie europejskim. Wysokość łuku wynosi 28 metrów, rozpięcie 65 m. Dla oka, patrzącego z dołu, stanowi on przepyszną kamienną oprawę krajobrazu z rwącą rzeką górską pośrodku. Budowa ta wspaniała, a lekka i estetycznie piękna, jest chlubą inż. Kosińskiego, który postanowił pójść za przykładem Ameryki i użyć do budowy kamienia. Opowiadają, że gdy plany mostu jaremczańskiego posłano do ministerstwa do zatwierdzenia, z Wiednia odesłano je z uwagą, że w obliczeniu musi być chyba omyłka. Niemcom trudno było przypuścić, iżby w głębi Karpat miały powstać budowle, jakich nie znają prowincye alpejskie.

Miejsce, w którym rzeka podmywa ciosowe podmurowanie mostu, należy do pereł, zdobiących łańcuch karpacki. O paręset kroków wyżej Prut spada z łoskotem z ławy kamiennej, srożąc się z gniewu na przeszkodę, która mu śmiała zajść drogę, parskając, pieniąc się rozbijając się w ślepej wściekłości o przeciwległą ścianę kamienną. A w którąkolwiek stronę zwrócimy się, na prawo, czy na lewo, wszędzie las bez granic.

Tuż pod wodospadem łączy się Prut z Żinką. Wybiega ona na te gody z kotliny, przysłoniętej zwieszonemi konarami

buków, przez które słońce zagląda niedyskretnie do łożyska, gdzie się pluszcze i trzepoce oblubienica Prutu. Łechtana ciepłem słonecznem, rozigrana zimnem dotknięciem potoków, które z gór spieszą w podskokach, by porwać ją z sobą, goni *żinka* prutowa za szumem wodospadu, strojna, jak do ślubu, choć jeszcze dziecinna, jak owe hucułki z twarzą dziecka, a z chustką mężatki na głowie.

Huculszczyzna — to najzieleńszy kraj, jaki zdarzyło mi się widzieć. Stańmy na szczycie którejkolwiek góry, a świat cały przedstawi się nam, jak wielkie zbiorowisko zielonych odcieni. Począwszy od ciemnych ścian północnych, pokrytych sczerniałemi świerkami, przechodzi oko przez niebieskawe lasy dalszych planów, następnie przez jaśniejsze kępy buczyny, przez zielonawe pólka owsiane, przez całą skalę zieloności, a kończy ten przegląd na połoninach, zalanych soczystą falą górskich traw. Bo też dokoła nas niema ani lodowców, ani pól śnieżnych, ani czarnych turni, ani jezior, ani żółtych łanów, ani świeżo skopanych winnic. Na wielkiej zielonej płachcie niema plam innej barwy. Zapominamy na chwilę, że gdzieindziej może być inaczej. Zdaje nam się, że zieloność to właściwa szata ziemi, to strój, z którym ona nie rozstaje się nigdy.

Wiatr niesie ku nam zapach iglic świerkowych, a wraz z nim płynie woń próchna, ten prawdziwy aromat puszczy. U stóp olbrzymów, pnących się ku stromym szczytom, legł cały cmentarz drzewny. Za uderzeniem kija, na którym się wspieramy, rozsypują się nadgniłe kłody, powalone niegdyś podmuchem burzy. Nie zabierano ich ztąd, bo do niedawna drzewo nie miało tu wartości. Ogromne pnie próchniały spokojnie przez lata, oddając ziemi to, co z niej wzięły, i służąc za pokarm młodszym pokoleniom lasu.

Niezapominajmy bowiem, że znajdujemy się w głębi jednej z największych puszcz leśnych. Obejmuje ona północne stoki Karpat, łączy się z lasami bukowińskiemi, węgierskiemi, siedmiogrodzkiemi, a w jedną i drugą stronę sięga odnogami równin. Lasy otaczające Dorę, Jaremcze, Mikuliczyn, stanowią małą jej cząstkę. Jako własność rządowa, pielęgnowana lepiej od prywatnej, zachowały one charakter i patrzą ze swych gór lekceważąco na poręby, rozpościerające się z zatrważającą szybkością w innych stronach Beskidu.

Rząd jest w Galicyi wielkim magnatem leśnym. Bądź jako właściciel, bądź jako administrator gospodaruje on na obszarze leśnym, obejmującym pół miliona hektarów. Lasy te dają rządowi około 700 tys. reńskich czystego dochodu, a obrót roczny w tem gospodarstwie sięga pięciu milionów.

Leśnictwa rządowe po obu brzegach Prutu stanowią nieprzerwaną całość na przestrzeni 330 tys. hektarów. Tygodniami można błądzić wzdłuż i wszerz po tych puszczach. Kto ma choćby odrobinę żyłki myśliwskiej, zazdrości tym, którym wolno zapuszczać się że sztućcem w te lasy.

Z zającem można się tu przez całe lato nie spotkać. Ślady dzików widzimy na połoninach na każdej dalszej wycieczce. Myśliwego z dalszych stron wabi w góry zwierzyna, której nie widuje w domu. Jeleń, niedźwiedź, głuszec — to są trofea, po które nemrodzi przybywają nad Prut zdaleka.

Prawo polowania jest w tych królewszczyznach zastrzeżone dla osoby panującego. Z monarchów austryackich żaden jeszcze nie polował w tych stronach. To też za zezwoleniem dworu zarząd dóbr państwa wydzierżawia polowania amatorom, których stać na taką zabawkę i którzy przez swe stosunki z Wiedniem umieją wyrobić sobie takie pozwolenie. W górach nad Jaremczem polują ks. Liechtenstein i arcyksiążę Otton. W nieco dalszych stronach dzierżawi hr. Andrzej Potocki 40 tys. hektarów lasu. Na niedźwiedzia poluje się z obławą, na głuszcza na toku, na jelenia na rykowisku. Myśliwi, wydzierżający polowanie pobudowali sobie wille i schroniska po lasach. Zaludniają się one raz do roku, gdy gospodarz zwozi sobie gości, spragnionych myśliwskiej zabawy. Podczas polowań na jelenie dzień schodzi na wypoczynku i gawędzie. Nocą wyrusza każdy myśliwy ze strzelcem w inną stronę, by przed świtem być na stanowisku. Powodzenie zależy i od bogactwa zwierzyny, i od celności oka, i od myśliwskiego szczęścia. W kołach łowieckich opowiadają sobie z zazdrością, że hr. Sylva Taurocca zabił niedawno w przeciągu tygodnia jedenaście jeleni na rykowisku. Na przeszłorocznem polowaniu arcyksiążęcem znalazły się trzy niedźwiedzie w miocie.

Niedźwiedź karpacki dorasta niekiedy rozmiarów niepospolitych. Świadczy o tem okaz wypchany, strzegący dolnej salki w willi dyrektora Hirscha w Jaremczu.

Miłośnikiem łowów w Karpatach był cesarzewicz Rudolf. Jeden z magnatów polskich ugaszczał go kilkakrotnie w odludnej leśniczówce, posiadającej wygląd ubogiej chaty, a zdobnej wewnątrz we wszelkie wymysły nowożytnego wykwintu. Dziś gość i gospodarz leżą już w grobie. Leśniczówkę zjada grzyb. Między huculami zaś krąży legenda o cesarzewiczu i tajemniczej damie, która w czterokonnym zamkniętym powozie zjawiała się wkrótce po jego przyjeździe.

Lud, zamieszkujący Nadprucie, jest odłamem szczepu rusińskiego i mówi tym samym językiem, którego używają mieszkańcy równin, gdyż jak wiemy z piosenki:

Wsiudy mowa nam odna
Wsiudy piśnia ta sama,
I taneć nam wsim odnak,
Kołomyjka ta kozak.

Znawcy języka wyszukali jednak w mowie huculów mnóstwo wyrazów, nieznanych gdzieindziej. Hucuł nazywa ścieżkę «płajem», kapelusz «krysaniem», juki «besahami»,. «Zaprawenyj kris» oznacza zaklętą strzelbę, «chram» to odpust, «pokinek» nieboszczyk; do osobliwości językowych zaliczyć wypada, że «szwec» oznacza w górach nie szewca, lecz krawca; obuwie sporządza «czobotar».

Lud to dorodny. Nosi się lekko, śmiało i prosto. Czarne, krucze włosy, przenikliwe spojrzenie, swobodne ruchy, śnieżnej białości zęby są ozdobą mężczyzn i kobiet. Mężczyźni zachowują niekiedy tę urodę do późnej starości. Kobiety brzydną do niepoznania.

Pod wpływem cywilzacyi zanika już potrosze dawny strój huculski. Kolej żelazna wypiera dawne zwyczaje i typy. Odkąd górale zaczęli do Nadwórny lub Mikuliczyna jeździć koleją, coraz mniej spotykamy góralek, jadących wierzchem po męsku z fajką w ustach. Chcąc zobaczyć zbiór prawdziwych strojów góralskich, trzeba się wybrać w niedzielę do cerkwi w Dorze lub Jamnie. Przed cerkwią błyszczy się i świeci od szychu i czerwieni.

Kobiety huculskie nie używają spódnicy. Zastępują ją dwie zapaski, zachodzące za siebie. W dni powszednie nosi hucułka zazwyczaj tylko zapaskę tylną; z przodu nic płóciennej soroczki nie osłania.

Zapaski te, zawsze czerwone, przetykane są szychem złotym. Soroczka na ramionach wyszywana wzorzysto. Na nią kładzie hucułka kożuszek bez rękawów. Głowę obwiesza od święta mnóstwem świecideł, przypominających żywo wschodnie ubrania głowy.

Hucuł nosi kożuszek podobny. W niedzielę do cerkwi przywdziewa ponsowe sukienne szarawary. But jest w huculszczyźnie nowością. Obie płcie noszą przeważnie do dnia dzisiejszego postoły, z ponad których przyświecają ponsowe onuczki. Przez ramię przewiesza równie mężczyzna, jak kobieta wzorzystą płócienną dubeńkę. Jest to torba, w której przedewszystkiem mieści się tytoń i fajka.

Czy mogą być góry bez podań zbójeckich? Ideałem rozbójnika jest dotąd w wyobraźni ludu huculskiego sławny Dobosz, znany w dziejach literatury polskiej z tego, iż odwiedził na czele swej bandy dwór w Hołoskowie w dniu, w którym we dworze tym urodził się Franciszek Karpiński.

Zanim Ołeksa Kabeluk zasłynął pod imioniskiem «Dobosz», był on kozakiem na dworze Potockich. Czy to z obawy kary, czy poprostu uprzykrzywszy sobie sobie służbę, umknął w góry, by nie wracać do śmierci. Legenda opisuje szczegółowo pierwszy jego czyn bohaterski.

Kozacy ukraińscy wieźli sól z warzelni delatyńskich na Zaporoże. Niedaleko za Delatynem rozłożyli się taborem na noc i rozniecili ognisko. Trapiony głodem podchodzi Dobosz nieśmiało, widok pełnego kotła go nęci.

«Warzycie kaszę?» — zapytuje. «Tak! — odpowiada mu ukrainiec szyderczo — *ałe nie dla wsich*». W Doboszu zawrzało. Porywa z ziemi janczarkę kozacką i staje między nimi straszny, ogromny, nieprzezwyciężony. Oczywiście bohater staje się panem placem i ucztuje, jak król. Bił za dziesięciu, je za dwunastu.

Po tem pierwszem zwycięzkiem starciu następują inne. Chłopcy idą chętnie pod rozkazy opryszka, lud sprzyja mu. Wszystkie wysiłki w celu ujęcia go, nie zdały się na nic, bo stu gazdów z nim trzymało! Dobosz staje się jakimś niewidzialnym opiekunem ludu. Wymierza sprawiedliwość chłopom, karci podstarościch i ekonomów, a drwi z wszelkich pościgów i poszukiwań. Na czele swej bandy napada zamki i dwory, a w biały

dzień zjawia się wśród przerażonej szlachty na jarmarku w Stanisławowie. Gdy z zamku maniewskiego wyrusza przeciw niemu cała wyprawa, Dobosz wydaje napastnikom walną bitwę i odnosi świetne zwycięztwo. Zwyciężać mu łatwo, bo go kula nie chwyta, to też lud wierzy, iż żadna siła go nie przemoże.

Zgubiła go kobieta.

Ideałem jego serca była przez czas długi żona Stefana Dźwinki, gazdy z pod Kosmacza. Któraż by się oparła bohaterowi, opiewanemu przez lirników po odpustach! Dla widzenia się z ładną hucułką przebywał Dobosz góry i rzeki, znosił jej łupy drogocenne, ale wierność w miłości nie była jego cnotą. Kochanek był niestały, kochanka zazdrosna i mściwa. By ukarać niewiernego, przyznaje się mężowi do winy i namawia go do morderstwa.

Stefan usłuchał żony. Jako człowiek przezorny, zaniósł najpierw do cerkwi dwie kule i dał je na ołtarzu poświęcić, a potem zaczaił się przy drodze. Na poświęcaną kulę nie pomogły czary. Dobosz, raniony śmiertelnie, zdobył się jeszcze na czyn nadludzki. Brocząc obficie, ruszył w drogę i nie wyzionął ducha, aż stanął w rodzinnej Jamnie, by ledz nad brzegiem Prutu. Tam kamień wskazuje do dziś dnia miejsce, gdzie go pochowano. Ścieżka, pnąca się ztąd w górę, doprowadza nas do pieczar, w których opryszkowie ukrywali się i przechowywali skarby.

Fantazya ludu huculskiego, połączona z pewnem artystycznem poczuciem, nadaje malowniczą cechę ubiorom, mieszkaniom, wyrobom domowym. Chata huculska, otoczona gankiem, obszerna, zdobna w ornamenta snycerskie, przedstawia się nieźle. Kominy widać ledwie gdzieniegdzie. Wewnątrz dwie tradycyjne izby po obu stronach sionki; w górze ponad półkami, obiegającemi izbę dokoła, obrazy świętych ciągną się nieprzerwanym szlakiem. Oryginalnie wygląda łóżko huculskie. Ma ono kształt płytkiej a szerokiej skrzyni kwadratowej na czterech nogach, wysłanej szczupłą warstwą siana.

Mimo tych artystycznych uzdolnień, mimo urody i fantazyi, lud ten stoi na niezmiernie niskim jeszcze stopniu rozwoju. Ci, co stale z nim żyją, ubolewają nad jego próżniactwem, niezaradnością, pieniactwem i skłonnością do półkwaterka. Pomimo, że bieda w wielu chatach jest wielka, pomimo długów, które

go przygniatają, lud huculski nie umiał nawet skorzystać należycie z zarobków, otwierających mu się coraz częściej w jego górach rodzinnych. Chłop polski z oddalonych powiatów znalazł już drogę nad Prut i potrafił jako pracowity robotnik stworzyć konkurencyę robotnikom miejscowym.

Osoby, zamieszkałe tu oddawna, zapewniają, że ostatniemi czasy zauważyć można zmianę na lepsze. Kolej żelazna ożywiła góry, tłum letników wiezie za sobą monetę. Przy lada jakiej przedsiębiorczości mogliby górale zarabiać znacznie. Mogliby mieć dochody z drobiu, warzyw, furmanek, dostawy wiktuałów. Dziś zaledwie w drobnej cząstce umieją skorzystać z tego, co im los łaskawy sam niesie w darze, ale i to już poprawiło ich dolę.

Ulubionem zajęciem Hucuła, charakteryzującem wybornie jego wstręt do wszelkich trudów, jest wybieranie haraczu od turystów, przechodzących ścieżką przez połoniny. Dla huculów droga otwarta; inaczej musiałaby ustać wszelka komunikacya z połoninami, położonemi wyżej. Dla gości dostęp do wierzchołków możebny jedynie za opłatą, którą czujny góral wyegzekwuje niewątpliwie w chwili, gdy się tego najmniej spodziewamy. Spróbójmy tylko dostać się z Jaremcza na szczyt Makowicy, a przekonawszy, się, że żaden celnik nie pobiera rogatkowego tak skrupulatnie. A jaka przytem możność studyowania charakterów ludzkich! Zaraz na wstępie wyrasta jakby z pod ziemi, postać niewieścia, wychudzona, zczerniała, przerażająco wymowna, i rozpoczyna swą tyradę z kopyta:

— *Ja was wsich wyżenu, ja was bukom dobre nabiju...*

Nowicyusz wtyka babie koronę; doświadczeni okupują się dwudziestoma centami, bo wiedzą, że za kilkaset kroków ta sama scena się powtórzy. Przeczucie nie myli. Tym razem gaździna jest młodsza i kształtniejsza. Tamta była nastrojona *furioso*, ta jest niesłychanie *lacrimosa:*

— *Ta trawoczka nam sia urodyła, ta my z toho żyjemo...*

Znowu opłata i rozstanie w najlepszej zgodzie.

Ostatnim z kolei poborcą jest barczysty hucuł. Ten znowu przemawia tonem ekonomisty:

— *Podywyte sia, takij to newełykij kawołyczok połonyny, a my z toho płatymo podatok...*

Targ w targ, wychodzimy ostatecznie obronną ręką i zmierzamy ku szczytowi.

Kiedyś ułoży się to inaczej. Lud rozumie, że odstraszaniem podróżnych sam sobie szkodę wyrządza; klub jaremczański, dorobiwszy się odpowiednich środków, wykupi prawo używania ścieżki, a publiczność ucywilizuje się do tego stopnia, iż na myśl jej nie przyjdzie wyrządzać komuś szkodę. Dziś niebardzo dziwimy się góralom. Nietylko dlatego, że przyjemniej jest w pogodny dzień letni leżeć z fajką w zębach na połoninie, gapić się na obłoki i od czasu do czasu zabiegać drogę pięknym lwowiankom, niż rąbać drzewo w lesie, lub pisać przy biurku redakcyjnem, ale i dlatego, że nasza kochana, poczciwa publiczność zachowuje się często w sposób uprawniający górali do takiego postępowania. Rozkładanie się z podwieczorkami na nieskoszonej trawie, wzniecanie ognisk i wogóle gospodarowanie jak gdyby u siebie, nie zachęca huculów do gościnności. Innych mieszkańców mają brzegi Lemanu, ale też i innych gości.

A jednak każdy, kto nie wymaga wygód, jakie znajduje w Territet, a ma przytem bacyllusa włóczęgowskiego w żyłach, powinien poznać Nadprucie. A niewygody? Raz w życia trzeba się poznać i z niemi, tem bardziej, iż w dolinie Prutu jest dziś stanowczo lepiej, niż było lat temu dwadzieścia w Zakopanem, a wcale nie gorzej, w niejednem zdrojowisku, którego wolę nie wymieniać.

Podróżny, który nie chce robić odkryć na własną rękę i woli jeździć szlakiem utartym, puszcza się w góry koleją ze Stanisławowa. Przed wyjazdem zaopatrzyć się należy we wszystko, czego podróżnemu na pieszych wycieczkach potrzeba. Przedewszystkiem zaś nieodzowny jest «Przewodnik» p. Henryka Hoffbauera, wychodzący małemi tomikami, a pełen dobrych wskazówek dla turysty. Niezbędnem uzupełnieniem «Przewodnika» jest mapa wojskowa, którą nabyć można w każdej większej księgarni.

W półtrzeciej godziny po wyjeździe ze Stanisławowa staje nasz podróżny w Jaremczu, a więc w samym środku dzisiejszego ruchu turystycznego. Dworzec kolei leży tu już na wysokości 525 metrów nad pozionem morza. Łoskot Prutu rozlega się po dolinie, a lesiste góry obsiadły wioskę dokoła. O kilkadziesiat kroków od dworca oczekują przybysza dwa hoteliki,

obok nich poczta i telegraf, zakład wodoleczniczy d-ra Gradera, parę restauracyi, a wzdłuż wybornej szosy, prowadzącej w jedną stronę do Mikuliczyna, w drugą do Delatyna, rozsypały się wille i domki, w których od połowy czerwca do pierwszych dni września mieszkańcy miast szukają pokrzepienia na rok cały.

Komu Jaremcze leży jeszcze za nisko, kto pragnie odrazu dotrzeć jeszcze głębiej w góry, niechaj wysiada dopiero w Worochcie. Dworzec leży tu na wysokości 749 metrów, a punktem oparcia dla podróżnych jest «Dworek Czarnohorski», założony i utrzymany przez oddział Towarzystwa Tatrzańskiego. W «Dworku» nocować może osób trzydzieści. Oprócz restauracyi, mieszczącej się tamże, znajduje się opodal druga, utrzymywana przez p. Potuczka. Telegraf i stacya pocztowa ułatwiają komunikacyę ze światem. Miejscowość, mniej zaludnioną i mniej ruchliwą niż Jaremcze, a zamkniętą górami szczelnie ze stron wszystkich, ożywia kolonia, założona przez dyrekcyę kolei dla dziatwy funkcyonaryuszów. Cały zakład utrzymywany schludnie, robi wrażenie bardzo sympatyczne, a sala gimnastyczna, urządzona z komfortem, wzbudza zazdrość w niejednym przybyszu.

Jaremcze i Worochta są dziś najdogodniejszymi może punktami oparcia, zwłaszcza dla turystów, przybywających zdaleka, nie znających jeszcze gór i zdanych poniekąd na łaskę losu. Dokoła obu tych miejscowości spotykamy po górach ścieżki szerokie i wygodne, utrzymane przeważnie wzorowo, a zakładane przez zarząd lasów. W Jaremczu zaczął tworzyć nowe ścieżki i kładki; młody, ale układający już śmiałe plany na przyszłość klub jaremczański.

Z dworku czarnohorskiego w Worochcie wyruszają turyści na najwyższy szczyt pasma czarnohorskiego, na Howerlę, wznoszącą się na 2,058 metrów, widną wybornie prawie ze wszystkich szczytów pomniejszych[1], niższą od wierzchołków tatrzańskich o całe tysiąc metrów, ale też zato przerastającą o 700 metrów taki naprzykład Sonnwendstein nad Semmeringiem.

Wycieczka to kilkodniowa, uciążliwa i hartująca. Zwyczajem huculskim robi się ją konno. W ten tylko sposób można

---

[1]) Najwyższe szczyty tatrzańskie: Garluch (Szczyt Franciszka Józefa) 2663 m., Łomnica 2634., Lodowy 2630. (Przypisek *L. Świerza*).

przebywać potoki, nie mające mostów ani kładek, błotniste zarośla, nieoświecone nigdy promieniem słońca, i niewysychające kałuże. Konik huculski niewielki, lecz niesłychanie wytrwały, idzie przez cały czas spokojnym, równym krokiem, sam sobie wybiera przejście między kamieniami, sam próbuje nogą, czy skała nie usunie się pod jego ciężarem, śmiało patrzy w przepaść, drwiąc sobie ze wszelkich zawrotów głowy, i buntuje się tylko wtenczas, gdy jeździec, niedowierzając jego rozumowi, chce mu swą wolę narzucić. Przez lasy, połoniny, pomiędzy krzaki *żerepu* (kosodrzewiny) ciągnie długa karawana z Worochty do schroniska czarnohorskiego na Zaroślaku, a ztamtąd nazajutrz na szczyt. Nagrodą za trudy jest widok z wierzchołka, który niema sobie równego na całej wysoczyznie między Węgrami a Rusią Czerwoną i Podolem. Drugą podnietą dla znużonego jest myśl, że przez te puszcze i rozpadliny, przez te ścieżki, poprzerywane kłodami, korzeniami i usypiskami, dotrze nareszcie do źródeł tego Prutu, z którym nie rozstajemy się od Delatyna, który pierwszej nocy budził go swym szumem, którego fale waliły go z nóg, gdy kąpiąc się, zaszedł na środek rzeki. Tam, gdzie Czarnohora zamyka świat, zagradzając dzieciom północy widok na winnice węgierskie, tam z sześciu źródełek bierze żywot nasza rzeka. Narodziwszy się, rusza w spadach ku równiom i odtąd nieprzerwanie dąsa się, miota, przewraca w kamiennem łożysku, żłobi skałę, głazy ściera na żwir, ujarzmiona na chwilę, idzie na służbę ludzką w tartakach, mści się potem na swych pogromcach, zrywając im mosty i tamy, aż nareszcie zmęczona życiem, znękana walką, pokornieje i cichnie, a choć większa i poważniejsza, niż w górach, godzi się z losem i spokojnie oddaje się Dunajowi w opiekę.

Komu na Howerlę zadaleko, ma do wyboru Chomiak, Siniak (Sennik), Gorgany, Siniaczkę i wiele innych, a komu i te za wysokie, a chciałby jednak na świat spojrzeć z góry, niech zwiedza po kolei jeszcze niższe szczyty, tak dostępne, tak napraszające się, tak łagodnie się pietrzące, iż każda kobieta wejść może bez zbytniego trudu. Każda stacya kolei ma obok siebie szczyt taki. Z Jaremcza idzie się na Makowicę, z Worochty na Rebrowacz, z Mikuliczyna na najwdzięczniejszą może ze wszystkich gór mniejszych, na Liszniów. Na tę wycieczkę śmiało może się wybrać każdy. Po drodze zobaczy prześliczne poło-

niny, bujne, soczyste, zroszonych gdzieniegdzie wodą z żywych, skalnych źródełek; zobaczy na straży połonin prastare buki samotne; zajrzy z zielonej przełęczy w głąb cichych dolin leśnych, a ze szczytu zmierzy wzrokiem takie olbrzymy, jak Howerla, Pip Iwan, Pietros i mniejsze od nich, a pozornie większe, bo natrętnie mu się nadstawiające, góry bliższe z Chomiakiem na czele. Jeżeli zaś zdarzy mu się widzieć ztamtąd burzę, ciągnącą prosto z nad Howerli, burzę, co zrazu dźwiga się leniwie z wierzchołka, na którym drzemała, potem zaczyna błyskać piorunami i groźbę powtarzać rykiem, wreszcie rozwścieklona oporem śmiałka, który jej stawił czoło, zrywa się do lotu, siecze deszczem doliny, gdzie przydybała jeszcze promienie słońca, wypłasza z górskich kryjówek obłoki, zmykające chyżo za pierwszem jej tchnieniem, aż ostatecznie widząc, że strachu nie budzi, posyła widzowi całusa i skręca gdzieś daleko na południe w dolinę Czeremoszu, — jeżeli zdarzy mu się takie zjawisko oglądać z Liszniowa, może być pewien, że niewielu wspanialszych doczeka się w życiu.

Po burzy najpiękniejszy w górach wieczór. Nie zawsze jednak kończy się na piorunach i grzmotach. Bywają nad Prutem krótkie burze, ale bywają i długie słoty.

Słota między górami wydaje się straszną, jeżeli ją porównywamy z pogodą; wydaje mi się jednak porą znośną i niemal upragnioną, jeżeli ją porównam ze słotą na równinach mazowieckich. Nic okropniejszego dla moich nerwów, jak to jednostajne zaciągnięcie się nieba ze stron wszystkich bez jednej szczerby, przez którą wejrzećby można ku dalekiej pogodzie. W górach tak nie bywa. Tam każdy wierzchołek dymi się inaczej; w miarę opadania i dźwigania się mgieł, dalsze plany zbliżają się lub cofają w głąb. Grzbiety pokrywają się białym kożuchem chmur, i zrzucają go znowu po chwili. W słotę równiny zalega martwota; w górach widzimy życie i ruch.

Na wycieczkę iść nie można. Goście jaremczańscy skupiają się po ganeczkach przed willami. Tu preferans, tam wint, ówdzie najmodniejsza «kajenna». W sali hotelowej u Steingrabera śpiew przy fortepianie, a na werandzie grono słuchaczów, trochę wsłuchane w nutę, dolatującą z sali, trochę flirtujące, trochę zrozpaczone wróżbą dalszej słoty. Nie przeszkadzajmyż ani tym ani tamtym i zapukajmy do najbliższych drzwi w korytarzu.

Jesteśmy w pracowni malarza. Ominąć jej nie wolno nikomu, kto chce wiedzieć, co to znaczy ukochać te góry, zżyć się z niemi i żyć dla nich. P. Seweryn Obst wita nas serdecznie; każdy nowy gość jest tu miły, bo każdy będzie tam daleko w swych stronach prawił o powabach Nadprucia. Rozglądamy się dokoła i jeszcze raz przebiegamy okiem ten kraj cały, który zwiedziliśmy świeżo. Na sztalugach i po ścianach snują się przed nami wodospady, cerkiewki, krynice miedzy świerkami, barwne stroje i czarne oczy hucułek.

I zaczyna się rozmowa. Więc najprzód o pięknościach gór, o zaletach i wadach ludu, a potem o tem co gospodarzowi obok tych gór najmilsze, więc o sztuce, o rzeczach nowych i dawnych, o Chełmońskiego «Pastuszkach wśród burzy» i o wspomnieniach z Akademii wiedeńskiej, gdzie p. Obst przed laty, jako młodziutki studencik, spotykał się z Grottgerem, jako ze starszym kolegą. Aż nareszcie gdy się wyczerpały tematy dalsze, rozmowa schodzi znowu na temat najbliższy, na Jaremcze, na to, czem jest dzisiaj i czem być może.

Czegóż potrzeba tym wszystkim miejscowościom, rozsypanym wzdłuż kolei między Delatynem a granicą węgierską? Potrzeba im przedewszystkiem tego, czego potrzebuje cała Galicya, potrzeba im wiary we własne siły, przedsiębiorczości, ździebełka optymizmu. Dziesiątki tysięcy gości roić się już dzisiaj powinny po tej dolinie; dla miłośników samotności dosyć jeszcze pozostanie miejsca. Chcąc jednak przynęcić te tłumy, trzeba się nie lękać wkładów, trzeba stwarzać hotele, sklepy, łazienki, piekarnie, rzeźnie, trzeba zapewnić dostawę nabiału i warzyw, trzeba obudzić w sobie ducha kupieckiej zarobkowości. To, co widzimy dzisiaj, to dopiero pierwsza próba, a na tej próbie nikt przecież źle nie wyszedł.

Rzecz rzeczywista, że kiedyś to się stanie, ale pocóż zwlekać? Pocóż pozbywać się zarobku, który sam w rękę się wciska? Nadprucie może się stać zamożnym zakątkiem kraju; by się to stało, musi tam osiąść kilku ludzi obrotnych, śmiałych, pomysłowych. Nie wiem, z której strony przybędą; że się atoli znajdą, nie wątpię, i na niewidziane posyłam im huculskie: *Boże pomahaj!*

WYCIECZKA NA RYZY W BESKIDACH WSCHODNICH
(1292 m.).

Wycieczka w góry Wschodnich Beskidów, urządzona przez Zarząd Czarnohorskiego Oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego w Kołomyi na Zielone Święta dnia 28, 29 i 20 maja 1898 r. z Worochty, stacyi kolei żelaznej Stanisławów-Woronienka udała się o tyle, że letnicy w niedzielę powrócili z sześciogodzinnej wycieczki na Ryzę (1292 m.) przed ulewnym deszczem, który trwał aż do późnej nocy.

Pochmurny i posępny, a w niektórych miastach nawet dżdżysty piątek odstraszył już wielu uczestników od wzięcia udziału w wycieczce. Tylko mała garstka odważniejszych ze Lwowa, Czerniowiec i Kołomyi zjechała się w Stanisławowie, skąd o godz. 10. wieczór dotarliśmy do Worochty. Wprawdzie koło Nadwórny zapadł zmierzch, lecz księżyc umożliwił rozpoznanie konturów gór i prześlicznej okolicy. Ciekawość zatrzymywała mieszczuchów przez cały czas jazdy koło okien wagonu, a światełka z chat huculskich, położonych wysoko po grzbietach gór, lub ognie pasterzów na połoninach, wywoływały zdziwienie, że huculi tak wysoko mieszkają. Padło nawet naiwne zapytanie, czy też huculi w ciemnej nocy z latarkami do domu powracają? Przybywszy do Worochty przekonano się jednak, że latarka w tych stronach jest rzeczą nieznaną, gdyż sługa hoteliku czarnohorskiego przybył na dworzec kolei bez niej po pakunki turystów. Jednakowoż wzrok przyzwyczail się

tak dalece do ciemności, że wszyscy zaszli bez wypadku do hoteliku, gdzie oczekiwała już wieczerza.

Hotelik pod nazwą «Dworek Czarnohorski» składa się z dwóch domów drewnianych o większej sali i 9 pokojach, urządzonych według wymagań hotelowych i mieszczących 21 łóżek. Przy wieczerzy postanowiono wyruszyć rano o 6 godz. na wycieczkę, a restaurator miał pobudzić wszystkich o 5 godz. Restauratora wyręczył nieproszony kogut, bo wszystkich pobudził już przy świtaniu, tak, że do wycieczki gotowi turyści musieli jeszcze czekać na śniadanie. Z tego powodu było dość czasu oglądać okolicę «Dworku Czarnohorskiego».

Dworek położony na prawym brzegu Prutu, oddalony o kilkaset kroków od dworca kolejowego, znajduje się wśród gaiku świerkowego, skąd roztacza się widok na piękny, z kamienia o wysokich łukach wybudowany wiadukt z mostem na Prucie, oraz na górę za Prutem, pokrytą świerkowym żywicznym lasem. Turysta znajdzie tu nietylko wygodny nocleg, lecz może nawet spędzić przyjemnie kilka dni w uroczej okolicy. Zarząd Towarzystwa oznacza rocznie taryfę opłat za noclegi, za potrawy i napoje. Członkowie Towarzystwa i młodzież opłacają noclegi po zniżonych cenach, a nawet i rodzina członka korzysta ze zniżonych cen.

Groźne chmury nie zapowiadały szerokiego widnokręgu, owszem ostrzegały przed nawalnym deszczem, tak, że byli tacy, których żadnym sposobem nie można było zwabić na wycieczkę. Tylko kilku wytrawnych turystów pod wodzą sekretarza Towarzystwa p. Hoffbauera wyruszyło punktualnie o 6 godzin.

Droga na Ryzy (1292 m.) prowadzi przez szczyt Rebrowacza (1200 m.).

Góra ta na północ od Worochty położona, dominuje nad całą okolicą nie tyle swą wysokością, ile szczęśliwem położeniem, albowiem z żadnej z okolicznych gór nie ma się tak rozległego i pysznego widoku. Na górę prowadzi tylko dla turystów zrobiona droga o tak miernej pochyłości, że panie i dzieci za $1^1/_2$ godziny mogą na szczyt zdążyć. Dalszy pochód z Rebrowacza prowadzi po grzbiecie pasma na ledwie rozpoznać dającej się ścieżce, wydeptanej przez turystów między kępami drzew wierkowych, potem po bezładnie rozrzuconych na wąskim

grzbiecie bryłach skalnych. Za $2\frac{1}{2}$ godz. dotarło towarzystwo na szczyt Ryzy.

Z powodu ciągnących chmur nie było wprawdzie rozległego widoku, opisanego w «Przewodniku na Czarnohorę», wydanym w roku 1897 nakładem Czarnohorskiego Oddziału, ale niezrównany czar, jaki roztacza na każdym prawie kroku piękna tych gór przyroda, pozostawia i w pochmurnym dniu niezatarty urok nadzwyczajnych widoków.

Chmury, które z dołu wydawały się wiszące, leciały pchane silnym wiatrem ponad głowami turystów, a strzępy chmur opadały tak, że trzeba było zastanowić dalszy pochód na krótki czas, ponieważ mgła była tak gęsta, że o dziesięć kroków jeden drugiego nie widział. Po chwili zaś przebijało się słońce dając pyszny widok oświetlonej doliny Prutu i malowniczo rozłożonych zagród huculskich. Były też chwile, że turysta stojąc na skale był w chmurze, a zgiąwszy się lub usiadłszy miał popod chmury czarujący widok w dal.

Towarzystwo tak było przejęte pięknością rzadkiego zjawiska przyrody, że uchwalono na odpoczynku koło znaku pomiarowego na szczycie Ryzy (1292 m.) jeszcze dalej pójść z godzinę grzbietem pasma Worochteńskiego, co też wykonano.

Z tego powodu był pochód do domu bardzo utrudniony, ponieważ musiano się spuszczać po bezdrożu w dół. Z początku sprawiało wielką uciechę turystom przedzieranie się dziewiczym lasem, lecz z czasem znużyło przełażenie przez leżące spróchniałe kłody, lub przeciskanie się pod niedawno zwalonym olbrzymim świerkiem.

Leżą tam drzewa obrosłe mchem, których średnica wynosi $1\frac{1}{2}$ m., są one tak spróchniałe, że laską przeszyć je można, a siadając na nie uginamy je do połowy grubości.

Nareszcie dotarło towarzystwo do potoku, gdzie też ujrzeliśmy osobliwsze na Wschodnich Beskidach do teraz nieznane zjawisko; potok nagle znikł w szutrowisku, a dopiero po $\frac{1}{2}$-godzinnym pochodzie natrafiono na nowo wytryskujące źródło z pod gruzów pagórka. Dalszy pochód był po leśnych drogach już łatwy.

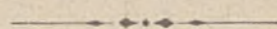
Dopiero po powrocie do «Dworku Czarnohorskiego» koło 2 godziny popołudniu począł padać ulewny deszcz i trwał do 10 godz. wieczór, tak, że uchwalono przy wieczerzy w ponie-

działek rannym pociągiem odjechać do domu; lecz rano była już pogoda, woda pościekała, a płaje (górskie ścieżki dla koni) były ledwie wilgotne, słońce przygrzewało, więc spodziewano się, że je wnet osuszy; dlatego też powrócono do pierwotnego programu i zrobiono drugą mniejszą wycieczkę na górę Seredina (1003 m.) z pysznym widokiem na góry węgierskie i na malowniczo rozłożoną wieś Jabłonice z grupami zagród huculskich po garbach. Również i dolina Prutu przedstawiała piękny widok, a widać stąd aż trzy wiadukty kolei żelaznej.

Popołudniowym pociągiem odjechali letnicy do domu. W wagonach toczyła się jeszcze gawęda o wrażeniach podczas wycieczek, poznawano szczyty, które poprzedniego dnia przechodzono, aż na skręcie toru kolejowego znikła okolica Worochty, a nowe wrażenia podczas jazdy zabawiały powracających, którzy właściwie te górskie okolice po raz pierwszy w dzień oglądali.

W Stanisławowie żegnano się serdecznie z zapewnieniem wesołego «do widzenia» przy następnej wycieczce. Całkiem zadowoleni i świadomi swej turystycznej odwagi wsiedli uczestnicy wycieczki do wagonu pociągów odchodzących do Lwowa lub Czerniowiec.

H. H.

WYCIECZKA NA CHOMIAK (1544 m.)

dnia 19 lipca 1898 r.

Przez

Jarosława Wierzbickiego.

Oddział Czarnohorski Tow. Tatrzańskiego urządza każdego roku z początkiem wakacyj jedną większą wycieczkę do Wysokich Beskidów. Wycieczka taka dla widoków krajobrazowych byłaby o wiele odpowiedniejszą w początku jesieni, kiedy powietrze jest najbardziej czyste i kiedy widoki z gór przedstawiają się o wiele wyraźniej i dokładniej; towarzystwo wybiera jednakowoż czas wakacyjny, zazwyczaj lipiec, ze względu na sezon urlopów i wakacyj, ażeby udział w wycieczkach mógł być przystępnym tak urzędnikom jak i uczniom szkół średnich. Że taki wybór czasu jest stosowny, widać najlepiej z wzrastającej frekwencyi uczestników, która prawie każdego roku się podwaja, a nawet nieproporcyonalnie wzmaga; przyczyna tego tkwi po części jeszcze w czem innem, a to w energii i sumiennych zabiegach towarzystwa. Towarzystwo postarało się nie tylko o wygodne umieszczenie turystów w zbudowanych jego kosztem dworkach Czarnohorskich w Worochcie, ale nadto wyjednało w dyrekcyi kolei w Stanisławowie «bilety powrotne» o 50% zniżone i w ten sposób dało przeważnie młodzieży szkolnej możność zapoznania się z górami kraju rodzinnego, z górami, które chyba nie o wiele ustępują innym «cudom świata». Że taka działalność towarzystwa jest niezmiernie użyteczną, na to

chyba nie trzeba zwracać osobno uwagi; nie wyliczając już korzyści innej natury, nadmienię tylko jedną a zarazem największą, t. j. poznanie swoich najpiękniejszych krajobrazów i wzbudzenie miłości do swego kraju rodzinnego. Uczestnikowi wycieczki mimowolnie nasuwają się słowa poety: «Cudze chwalicie, swego nie znacie», gdyż rzeczywiście bardzo małą jest dopiero liczba turystów we wschodnich Karpatach, a jak wielu Galicyan zna Alpy, jak wielu z naszej inteligencyi, którzy wyliczą wszystkie nawet mniej ważne szczyty w Szwajcaryi i Tyrolu, nie zna nawet najważniejszych pasm Karpat, choćby tylko galicyjskich.

Na dwa tygodnie przed wycieczką dostali członkowie tow. drukowane zaproszenia z programem do wzięcia udziału na dzień 17-go i 18-go lipca 1898 r., nienależących do towarzystwa powiadomiono gazetami. Punktem zbornym był Dworek Czarnohorski w Worochcie.

Część turystów przyjechała 16-go wieczornym pociągiem do Worochty i zanocowała w dworku, inni przyjechali dopiero 17-go rano o 6-tej. — Pierwszy dzień ograniczył się na mniejszych przechadzkach, przedewszystkiem na Rebrowacz, górę położoną nad Worochtą obok Prutu, którego punkt tryangulacyjny znachodzi się w wysokości 1248 m. n. p. m. — Rebrowacz należy do ramienia Hordyjskiego w pasmie Czarnohorskiem i przedstawia się jako niemniej typowy okaz tego łańcucha; mimo swego stosunkowo nieznacznego wzniesienia górna granica lasów znachodzi się dość nizko około 1000 m. n. p. m., gdy zaraz inne sąsiednie wierzchołki położone bardziej na wschód są, chociaż wyższe, pokryte zupełnie lasami świerkowymi. Droga na Rebrowacz jest tem przyjemniejszą, że na sam szczyt prowadzi ścieżka sporządzona staraniem zarządu dóbr kameralnych w Worochcie, a wysłana nieprzejrzaną ilością borówek (czernic), miejscami poziomek i malin. Ze szczytu widać dobrze całe pasmo Czarnohorskie i Gorgany jak niemniej okoliczne wioski jak Tatarów i całą po pagórkach i na górach rozrzuconą Worochtę. Czas dla odbycia tej małej wycieczki trwa dla powolnego pieszochoda zaledwie trzy godziny i stanowi wprawę do dalszej wycieczki, na którą też zarząd towarzystwa następny dzień przeznaczył.

Po powrocie z Rebrowacza część turystów zwiedziła tar-

tak w Worochcie i drogę kolejki leśnej z tartaku na dolinę Ardżeluży.

Na następny dzień była przeznaczona wycieczka na Chomiak 1544 m. n. p. m., krańcowy szczyt południowego wału wschodnich Gorganów, który dawniej przedstawiał jedną z najtrudniejszych partyj w całym systemie gór Beskidu Wysokiego, a obecnie dzięki trudom i staraniom Zarządu dóbr w Tatarowie stanowi zaledwie trochę uciążliwszy spacer kilkugodzinny.

18-go o 6-tej rano wybrało się z Worochty do 40 osób koleją do sąsiedniej stacyi Tatarowa, gdzie oczekiwali turystów rannym pociągiem, w kierunku od Stanisławowa przybyli inni uczestnicy. W liczbie 52 osób z 3-ma końmi puścili się turyści o $^1/_4$7 gościńcem prowadzącym doliną rzeczki Prutec[1]) ku Jabłonicy. Po drodze, jeszcze z gościńca, widziano już cel swej wycieczki, stożkowaty Chomiak. Po krótkiem śniadaniu obok tartaku koło Jabłonicy ruszył cały pochód na prawo od «Delatyńskiego traktu» czyli drogi tatarskiej prowadzącej przez Jabłonicę do Zemiru i Körösmezö[2]) na Węgry i dostał się zaraz na ścieżkę, względnie drogę na Chomiak. Droga ta — gdyż dla swej szerokości ścieżką nazwaną być nie może — zbudowana staraniem zarządcy dóbr kameralnych, p. Maryana Małaczyńskiego, wynosi 6.7 klm. długości, a ma tak mały spad, że przejście tej drogi w porównaniu z innemi podobnemi drogami przedstawia się jako trochę dłuższy spacer, droga ta sięga prawie górnej granicy lasów, jast oznaczona słupkami kilometrowymi i hektametrowymi, a nadto ma w odpowiednich oddaleniach źródła ze znakomitą wodą do picia; przy końcu drogi tuż przed podnóżem wierzchołka znachodzi się wygodna polanka, a na niej stół i ławeczki, przeznaczone również dla wygód turystów. Po krótkim wypoczynku i popasie wybrano się na szczyt Chomiaka, mała tylko część turystów zadowolniła się widokiem rozlegającym się od podnóża tej góry.

Teraz dopiero rozpoczęła się uciążliwa partya; droga na szczyt stożkowaty stroma, porośnięta miękkim zapadającym się mchem w rodzaju płonnika lub zasypana piargami kosztowała już więcej trudu. Wkrótce potem przy słupie tryangulacyjnym

---

[1]) Poboczna rzeka Prutu, uchodząca pod Tatarowem.

[2]) Słowiańska nazwa Jasienie.

zebrało się całe towarzystwo i obliczono, że zaledwie kilka osób zostało na dole. Widok z Chomiaka prześliczny, na północy widać Delatyn, a dalej przez mgłę nawet Nadwórnę, na północny wschód prześliczną dolinę Prutu wraz z torem kolejowym i gościńcem rządowym między Mikuliczynem a Tatarowem. Na południe widać dokładnie Jabłonicę, jej przełęcz, która dochodzi do 931 m. n. p. m. i węgierskie wioski Zemir i Körösmezö. Z ważniejszych gór w Gorganach widać na zachód Doboszankę (1759 m.), Gorgan (1595), sąsiedni Siniak [1]) (1664), na południe Gorgańską Bliżnicę (1888) [2]), Czarnohorską Howerlę (2058), Pietroz (2022) i wiele innych szczytów obydwu pasm.

Ciceronem był jak zwykle wielce zasłużony sekretarz Towarzystwa Czarnohorskiego pan major Henryk Hofbauer, który z największą dokładnością oznaczył wszystkie z Chomiaka widzialne szczyty i okoliczne osady.

Gorgany po Tatrach i Czarnej Horze zasługują pod względem krajobrazowym w całym łańcuchu granicznych Karpat najbardziej na uwagę, przedstawiają bowiem najdziksze, najniedostępniejsze, a zarazem najmniej zbadane pasmo w całych Karpatach. W tej części Karpat rzadko kiedy i to tylko na ich granicznych krańcach znachodzą się osady ludzkie, zazwyczaj liczące zaledwie kilka, a najwyżej kilkanaście chat huculskich, mieszkańcy zaś tych osad odcięci od świata są materyalnie i moralnie najbiedniejszym ludem całego systemu gór karpackich.

Gorgany odróżniają się od innych pasm piaskowcowych w Karpatach swoją powierzchownością, budową i postacią swoich szczytów, górne kontury gór są tu o wiele silniej pogięte, aniżeli w innych pasmach Beskidu Wschodniego, wierzchołki są formy kopułowatej, a często jak n. p. Chomiak przedstawiają się w formie stożka, co widać najlepiej w drodze między Mikuliczynem a Tatarowem po lewej, a przez chwilę między Tatarowem a Worochtą po prawej stronie.

Szczyty Gorganów, tak stożki jak i kopuły, a nawet ich podłużne wały [3]) są zawalone piargami, na których znachodzą

---

[1]) Mylnie nazywany Sennikiem, gdyż lud tutejszy nazwał go tak od sinej barwy porostu na piargach.

[2]) Nazwana tak od swego kształtu; jest to najwyższy szczyt w całem pasmie Gorganów.

[3]) N. p. Hrebla nad dwa kilometry długi grzbiet zasypany piargami.

się prawie niedostrzegalne skoruporosty, które wskutek swej zielonej lub zielono-sinej barwy nadają całym morzom kamieni kolor zielonawy lub siny [1]).

W całych Karpatach niema nigdzie takiej olbrzymiej ilości tych kamieni i tak wielkich brył jak na Gorganach. Wróćmy teraz na szczyt Chomiaka, który da nam najlepszy obraz tych piargów, zwanych przez lud tutejszy «cekotami», a szczyty piargami obsypane «arszycami».

Każdego z turystów dziwiły te nieprzejrzane morza kamieni, które tutaj według prof. Dra A. Rehmana [2]) powstały w ten sposób, że w trzeciorzędnych osadach gór tutejszych twardy piaskowiec magórski rozwinął się w większej obfitości od miękkich i łatwo wietrzejących łupków, a dopiero przez pofałdowanie ziemi został do tak znacznej wysokości wzniesiony. Podobny piaskowiec znachodzi się jednak i w pasmie Czarnohorskim, prof. Dr. A. Rehman przypuszcza zatem, że piaskowiec Gorganów trudniej wietrzeje, a nadto ginie w nim woda w jego szczelinach i nie daje możności rozwinięciu się żadnej florze, jak chyba niekiedy nędznym mchom i słabym innym porostom, nadto jeszcze są te piargi ruchome, usuwające się przeważnie na wiosnę i nie dają dlatego żadnej roślinie rozwinąć się, mimo, że Gorgany mają w całych Karpatach najobfitsze opady wodne.

Tak więc przedstawia się szczyt Chomiaka jako morze piaskowych kamieni, porośniętych nędznymi skoruporostami, które właśnie stanowią charakterystyczną stronę całego pasma Gorganów; niekiedy między tymi kamieniami znachodzi się konglomeraty najrozmaitszych barw, w których również przeważa piaskowiec.

Jak Chomiak ubogi w rodzaje, a obfity w ilość kamieni, tak samo ma się z jego florą. Wszystkie szczeliny, doliny, stoki gór są pokryte ogromnymi lasami świerkowymi, w wyższych regionach są te świerki skarłowaciałe, obok nich jałowiec skarłowaciały, a rzadko także limba, za to lasy Gorganów przedstawiają się nieprzejrzane jak owe piargi pokrywające prawie wszystkie szczyty Gorganów.

---

[1]) Stąd nazwa Siniak.

[2]) Dr. Antoni Rehman: »Karpaty pod względem fizyczno-geograficznym«. Lwów 1895. Str. 504.

Tak więc marnieje tu ogromna ilość twardego piaskowca i doborowego drzewa dla braku przystępu, choć w ostatnich latach przez pobudowanie w okolicznych wioskach tartaków zaczyna się już systematyczna gospodarka lasowa, która nie niszczy już tak, jak pierwotnie, tych prześlicznych świerków Gorgańskich, mimo to jednak jeszcze marnieje w Gorganach ogromna ilość drzew zwalonych przez burze lub niesciętych w czasie, kiedy materyał byłby jeszcze użyteczny, na miejscach jednak mniej dostępnych równają się te lasy ciągle jeszcze nieużytkom.

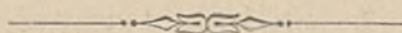
Powróćmy teraz z Chomiaka w dół na popas do naszych «rukzaków». — Niedaleko polanki zostawiliśmy zmęczonych towarzyszy i nasz prowiant, przy górnej granicy lasów znachodzi się od północno-zachodniej strony Chomiaka źródło, którego woda wynosi zaledwie 4^0 ciepłoty, tam więc przy naszych rzeczach odbył się dłuższy odpoczynek. Na tej polance następnie podzieliło się towarzystwo na dwie partye, część turystów spiesząca się do domu powróciła tą samą drogą do Tatarowa — jednak za późno, pociąg popołudniowy ruszył przed nimi, druga, większa część zgodziła się na powrót inną drogą. Przewodnikiem był p. Maryan Małaczyński, zarządca dóbr kameralnych w Tatarowie, który chcąc dać nam poznać różnicę między dawną a teraźniejszą za jego staraniem zbudowaną drogą, poprowadził nas grzbietem Chomiaka, następnie przez pokrytą zupełnie piargami Hreblę [1]), po której z trudnością opierając się na kijach lub nawet raczkując zdążali uczestnicy wycieczki do Tatarowa. Powrót taki trwał około 5-u godzin i stanowił najcięższą chwilę całej tej wycieczki. Przy silnym wietrze południowym szli turyści z Chomiaka na wschód gęsiego długim grzbietem Hrebli. Czasami przerywała jaka taka roślinność ten przez Hucułów dowcipnie nazwany «medwiediaczyj płaj» [2]) i to były miejsca odpoczynku i posiłku borówkami. Po ciężkich takich przeprawach dostaliśmy się z Hrebli na prawo [3]), a stąd na gościniec, po którym przed 11-tu godzinami ze świeżemi siłami szliśmy na Chomiak. Teraz towarzystwo dzieliło się na partye, wytrwalsi chcieli już prędzej odpocząć, słabsi przybyli ostatni na miejsce

1) Hrebla — grzbiet grzbieniowaty.
2) Płaj, droga dla koni (bez wozu).
3) Na południowy wschód.

błogiego spoczynku, na «mieszczański pilzner». Wkrótce potem rozjechało się towarzystwo po serdecznem pożegnaniu do domu, w stronę Stanisławowa, inni w stronę Worochty, a dwóch uczestników wybrało się na dalszą wycieczkę do Węgier, której celem był Inieu[1]) w pasmie Rodniańskiem.

Na zakończenie nasuwa mi się jeszcze jeden szczegół dla ruchu turystycznego bardzo korzystny, a mianowicie: wzmagająca się liczba uczestników; kiedy bowiem zeszłego roku liczba turystów na Howerlę wynosiła 22 osób, to w roku bieżącym doszła ona do 52, między tymi aż 15 osób z Tarnopola, t. j. 14 uczni z profesorem na czele. Dwie osoby były aż z Krakowa, inni z Tarnowa, ze Lwowa, z Buczacza, a najwięcej z Kołomyi i Stanisławowa, jak niemniej z pobliskich miejsc klimatycznych. Również podnieść należy, że o wiele wzmogła się liczba uczni szkół średnich, dla których podobne wycieczki stanowią najodpowiedniejszą, bo zdrową, moralną i pouczającą rozrywkę w czasie wakacyj.

[1]) Także Ineul.

WYNIKI SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH

dokonanych staraniem Tow. Tatrz. w roku 1898.

Obliczone i zestawione przez

Dra D. Wierzbickiego.

Za rok 1898 otrzymaliśmy spostrzeżenia meteorologiczne z tych samych stacyj, założonych przez nasze Towarzystwo, jak w roku zeszłym, a prócz tego także i z Kut po jednorocznej przerwie. Materyał przysyłany nam co miesiąc przez naszych obserwatorów, zestawiamy tu poniżej, prócz opadów atmosferycznych w Mogilanach, jako trochę wadliwych i niekompletnych, tudzież kilku innych małych przerw, usprawiedliwionych różnemi przeszkodami przez prowadzących te żmudne zapiski. Z samego Zakopanego mamy 2 szeregi obserwacyj, jeden ze stacyi subwencyonowanej corocznie przez Tow. Tatrz., a umieszczonej przy Muzeum tatrzańskiem na Krupówkach w lesie, drugi zaś ze stacyi prowadzonej przez W-go J. Galletha, prof. szkoły snycerskiej, przy ulicy Kasprusie. Pierwsze zestawione są w poniższych tablicach pod napisem »Zakopane I«, drugie zaś »Zakopane II«.

Na rok 1899 zyskaliśmy i w narzędzia zaopatrzyliśmy 3 nowe stacye, a mianowicie jednę stałą w Myślenicach, gdzie po kilkoletniej przerwie udało się nam zyskać chętnego obserwatora w osobie Dra Stanisława Wierzbickiego, adjunkta sądowego, — tudzież dwie letnie stacye, jednę przy Pięciu Stawach, prowadzoną przez dzierżawcę tamecznego schroniska, drugą zaś na Łysej Polanie, prowadzoną przez W-go Zinkiewicza, inżyniera Wydziału krajowego.

Wyniki spostrzeżeń z r. 1898 naszych obserwatorów, w tablicach poniżej tu zamieszczone, wzmocniliśmy, podobnie jak lat poprzedzających, spostrzeżeniami z Krynicy, Szczawnicy i Zawoji, zaczerpniętemi z aktów Komisyi fizyograficznej c. k. Akademii Umiej., a to celem umożliwienia ich porównania ze spostrzeżeniami innych sąsiednich okolic górskich, prócz tego zaś i krakowskiemi. Wszystkim naszym obserwatorom składając tu

w imieniu nauki i Towarzystwa winne podziękowanie za ich bezinteresowną pamięć o celach Towarzystwa, umieszczamy poniżej następujące wyniki tejże:

1) Pięciodniowe średnie (pentady) ciepłoty powietrza;

2) Maxima i minima ciepłoty wraz z wykazem dni, w których się one pojawiły;

3) Srednie miesięczne i roczne ciepłoty powietrza;

4) Pięciodniowe sumy opadów atmosferycznych;

5) Ich sumy miesięczne i roczne;

6) Średnie miesięczne stanu zachmurzenia nieba;

7) A nadto mając ze stacyi umieszczonej w Muzeum tatrzańskiem w Zakopanem materyał obfitszy, któregośmy w rubrykach powyższych umieścić nie mogli, podajemy wyniki jego przy końcu, tj. średnie miesięczne i roczne ciśnienia powietrza, ich maxima i minima, takież średnie prężności pary i wilgotności powietrza, kierunki wiatrów i t. p.

Nakoniec zaś podajemy:

8) Srednie dzienne ciepłoty, jej granice, tudzież codzienne ilości deszczów spadłych itd., a obserwowanych na stacyi prowadzonej gorliwie przez c. k. posterunek Żandarmeryi w pobliżu Morskiego Oka w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu.

Kraków, dnia 25 maja 1899.

Dr. D. Wierzbicki.

Pięciodniowe średnie (pentady) ciepłoty w stopniach Celsiusza.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9.	8, 1, 8.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	6, 2, 10.	7, 2, 9.	7, 1. 9.
Styczeń 1898.											
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1—5	— 3.1	— 2.2	+ 1.7	— 0.8	+ 0.7	— 1.7	— 5.1	+ 0.5	+ 1.5	— 2.2	— 3.1
6—10	— 1.1	— 1.4	1.4	+ 0.2	0.2	— 0.9	+ 0.5	— 0.8	1.9	— 1.1	+ 1.8
11—15	— 1.0	— 0.4	1.1	0.8	0.6	— 0.9	1.4	— 0.4	1.6	— 2.1	2.5
16—20	— 8.5	— 1.8	— 2.0	— 2.8	— 4.2	— 6.5	1.0	— 0.6	— 1.5	— 5.5	1.6
21—25	— 4.6	— 4.6	— 2.1	— 4.5	— 4.8	— 3.8	— 1.1	— 4.0	— 0.8	— 4.4	— 0.2
26—30	— 2.8	— 4.7	— 2.2	— 7.2	— 6.2	— 5.2	— 2.0	— 4.5	— 1.1	— 5.9	— 1.3
Luty.											
31—4	+ 1.1	— 0.6	+ 2.9	+ 1.9	+ 1.5	— 0.1	+ 4.6	— 0.2	+ 4.0	+ 0.9	+ 5.9
5—9	— 3.3	— 5.8	— 0.5	— 1.5	— 1.5	— 3.4	— 1.8	— 4.6	— 0.1	— 2.9	— 0.5
10—14	— 5.9	— 8.0	— 3.0	— 6.8	— 6.2	— 6.7	— 6.0	— 6.8	— 3.4	— 6.6	— 5.3
15—19	— 1.1	— 4.1	+ 0.1	— 1.9	— 1.8	— 2.2	+ 0.1	— 3.0	+ 1.0	— 2.3	+ 1.3
20—24	— 1.1	— 0.6	2.0	— 0.6	+ 1.5	— 0.7	— 1.1	+ 0.7	1.5	— 0.8	— 1.5
25—1	+ 0.9	+ 0.6	3.3	+ 1.1	2.1	+ 1.0	— 0.9	1.5	2.6	+ 1.2	+ 0.1
Marzec.											
2—6	1.4	— 0.2	3.4	2.3	3.0	1.7	+ 2.5	— 0.1	3.6	0.6	3.7
7—11	0.3	+ 0.6	2.4	— 3.0	— 1.3	1.8	— 4.9	+ 0.8	1.2	0.4	— 4.0
12—16	0.2	— 0.6	2.8	+ 0.6	+ 0.3	1.6	+ 0.0	— 0.4	2.2	— 0.2	+ 1.9
17—21	3.5	+ 0.7	4.9	2.8	3.4	1.7	3.0	+ 0.5	5.3	+ 2.6	4.5
22—26	3.2	1.0	3.8	2.5	3.0	3.7	2.2	1.4	3.4	2.7	3.7
27—31	5.3	3.9	8.5	7.4	8.8	6.6	6.3	4.2	7.5	6.5	8.3
Kwiecień.											
1—5	5.5	3.4	8.0	7.9	8.9	5.4	9.6	3.7	8.1	5.7	10.8
6—10	3.5	1.5	6.8	4.1	4.6	3.5	5.2	2.0	6.7	3.8	6.4
11—15	3.7	1.3	7.2	5.5	5.2	3.8	5.4	2.8	7.3	4.4	5.6
16—20	9.5	6.9	11.0	11.2	11.4	9.1	8.6	8.5	10.6	7.7	10.2
21—25	7.5	5.0	8.8	8.3	8.8	7.6	8.4	6.6	8.9	7.3	9.3
26—30	10.9	8.6	11.6	9.9	11.7	10.7	12.2	9.2	11.1	10.1	13.2
Maj.											
1—5	11.7	10.4	13.6	12.2	13.2	12.5	11.9	11.2	13.1	11.1	12.6
6—10	8.4	6.2	12.7	11.7	11.6	10.4	13.4	7.3	12.1	9.5	12.1
11—15	10.9	7.6	13.4	13.3	11.9	11.1	15.7	8.6	13.0	10.9	16.8
16—20	14.2	12.7	18.4	17.5	17.5	16.8	20.5	13.1	16.4	14.2	20.9
21—25	16.8	12.5	19.1	19.3	17.5	16.1	22.2	13.8	18.5	15.7	22.1
26—30	12.5	8.8	14.6	15.3	14.3	11,7	17.6	9.5	14.4	12.0	16.4
Czerwiec.											
31—4	11.0	9.4	13.7	14.8	14.8	12.4	17.0	8.6	13.7	11.1	17.8
5—9	13.3	11.7	17.2	15.0	14.8	14.8	15.7	10.7	15.4	11.6	16.3
10—14	14.9	12.7	17.7	16.8	16.1	16.3	18.4	11.4	17.2	14.3	18.3
15—19	12.1	10.2	14.6	12.8	14.1	13.4	14.9	9.8	14.4	11.6	16.0
20—24	14.6	12.2	16.6	16.9	15.7	14.4	16.4	12.8	16.8	14.0	15.9
25—29	18.4	17.4	19.3	25.2	22.1	19.3	24.4	17.6	19.5	17.6	24.4

Dzień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Mogilany	Nowy-targ	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9	7, 2, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 10.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9
Styczeń 1898.												
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1—5	+ 2.9	— 3.6	- 1.6	+ 3.5	— 1.0	+ 1.4	— 1.4	— 0.7	+ 1.3	+ 0.4	+ 3.2	— 0.2
6—10	1.6	— 0.9	— 0.3	1.7	+ 1.5	1.0	+ 0.6	+ 0.2	0.0	— 1.2	1.2	— 1.1
11—15	1.7	— 2.7	+ 0.8	2.0	— 1.6	0.8	1.3	— 4.0	— 1.1	— 1.2	1.0	— 1.4
16—20	— 2.2	— 8.9	— 2.4	— 1.5	— 2.6	— 1.5	— 2.8	— 6.9	— 2.6	— 5.5	— 2.3	— 3.8
21—25	— 1.7	— 4.1	— 3.4	— 1.6	— 3.4	— 2.2	— 2.5	— 2.6	— 3.8	— 3.1	— 1.8	— 3.9
26—30	— 2.9	— 5.4	— 7.1	— 1.7	— 6.3	— 2.7	— 3.3	— 4.6	— 4.2	— 4.6	— 3.0	— 4.3
Luty.												
31—4	+ 3.0	+ 2.0	+ 1.9	+ 2.9	+ 1.9	+ 2.9	+ 1.8	+ 2.2	— 0.3	+ 0.6	+ 2.3	— 0.6
5—9	— 0.6	— 3.3	— 3.2	— 1.4	— 2.4	— 0.9	— 1.8	— 1.9	— 5.1	— 4.0	— 1.5	— 5.7
10—14	— 4.4	— 7.1	— 8.5	— 3,9	— 6.5	— 5.3	— 5.5	— 7.2	— 7.6	— 6.1	— 4.5	— 7.5
15—19	+ 0.0	— 2.6	— 3.2	+ 0.3	— 0.9	— 0.4	— 1.1	— 1.3	— 3.1	— 2.1	— 0.1	— 3.8
20—24	1.9	— 4.1	— 1.5	1.9	+ 0.0	+ 1.3	— 1.7	+ 1.4	+ 1.3	— 0.1	+ 2.8	— 0.5
25—1	3.7	+ 2.1	+ 0.5	2.7	2.0	3.0	+ 2.0	3.3	0.9	+ 1.4	3.3	+ 0.8
Marzec.												
2—6	4.2	1.3	1.6	3.6	1.6	3.5	2.1	2.7	0.7	1.2	3.6	0.4
7—11	2.6	2.4	— 4.8	0.2	2.7	3.4	1.8	2.2	0.2	0.9	3.1	0.7
12—16	2.0	0.6	— 0.9	2.3	1.7	2.6	1.8	0.8	— 0.4	— 0.2	2.5	— 1.2
17—21	3.5	2.6	+ 1.9	4.7	3.3	3.7	3.0	3.8	+ 1.5	+ 2.3	3.7	+ 0.9
22—26	3.4	3.4	1.4	3.2	5.5	4.3	3.9	4.6	1.3	2.2	3.1	1.8
27—31	7.7	5.9	6.4	8.5	7.7	7.6	6.6	7.8	4.7	5.5	7.5	4.9
Kwiecień.												
1—5	7.4	6.2	8.3	10.7	8.6	7.3	6.4	7.8	4.5	5.6	6.8	4.8
6—10	5.4	4.1	3.8	6.2	5.5	5.4	5.1	5.0	1.8	—	5.6	2.3
11—15	5.7	5.0	4.5	6.0	4.9	5.8	5.5	5.2	2.0	—	5.0	2.6
16—20	10.4	9.2	9.1	11.0	9.0	10.6	5.0	10.7	8.2	—	11.0	7.9
21—25	8.4	8.6	7.5	8.2	9.2	8.7	8.6	9.2	6.2	—	7.8	7.1
26—30	10.0	11.1	10.3	10.3	12.0	11.3	11.1	12.0	8.7	—	10.5	8.9
Maj.												
1—5	12. 8	13.2	11.2	14.3	13.0	13.3	13.0	13.9	10.1	10.7	13.5	10.8
6—10	10.7	9.7	9.9	12.4	11.4	11.0	11.0	10.8	6.8	8.1	11.2	7.3
11—15	12.0	10.8	12.4	13.4	11.8	12.1	12.8	11.8	8.2	9.6	12.0	8.9
16—20	14.9	15·9	16.7	18.6	18.1	16.1	16.9	15.4	13.2	14.2	17.2	11.0
21—25	15.8	15.9	18.1	20.1	19.5	16.2	16.8	17.5	13.8	14.7	17.7	12.6
26—30	12.2	11.9	15.0	13.9	12.6	12.2	13.1	13.4	9.2	10.2	12.6	10.2
Czerwiec.												
31—4	12.1	11.9	14.8	14,2	11.9	11.9	12.2	12.7	8.9	10.4	12.7	8.1
5—9	13.5	13.5	12.6	16.8	14.5	13.9	14.2	13.8	11.1	12.1	15.1	11.2
10—14	15.4	14.9	15.0	18.4	16.0	14.6	16.2	15.3	12.6	13.4	17.1	11.8
15—19	13.4	12.4	12.4	15.0	12.9	12.4	13.8	13.2	10.2	11.1	13.7	10.0
20—24	15.0	14.9	14.6	16.8	14.8	14.9	16.5	15.4	12.5	13.4	16.2	12.6
25—29	18.6	18.4	20.6	21.0	19.5	18.7	19.2	19.4	16.7	17.5	20.2	16.3

Pięciodniowe średnie (pentady) ciepłoty w stopniach Celsiusza.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaśmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9.	8, 1, 8.	7, 1, 9.	7. 1, 9.	6, 2, 10.	7, 2, 9.	7, 1, 9.
Lipiec.											
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
30—4	16 5	14.3	18.5	18.8	18.2	17.1	22.0	14.8	18.4	16.1	22.9
5—9	12.4	10.6	14.3	14.8	13.9	11.1	17.6	10.3	14.6	11.5	18.0
10—14	12.8	11.8	14.2	15.9	14.7	12.5	19.3	10.6	14.8	13.6	19.6
15—19	15.7	12.9	16.1	17.2	16.0	14.0	18.1	14.6	16.6	14.0	18.4
20—24	15.6	13.6	17.2	18.3	16.3	15.4	20.5	13.7	17.3	14.3	19.3
25—29	16.0	14.7	17.6	18.7	17.1	15.0	22.4	16.3	16.9	15.0	21.3
Sierpień.											
30—3	13.9	13.3	15.9	17.9	16.2	13.8	18.5	12.5	16.0	14.0	18.6
4—8	18.1	16.7	21.2	23.1	19.7	18.3	23.4	15.9	19.9	15.8	22.9
9—13	16.7	13.7	19.5	20.9	19.7	15.4	22.5	13.9	18.5	16.6	23.1
14—18	18.4	17.9	22.7	20.8	21.0	19.8	22.0	18.9	21.5	18.0	22.3
19—23	14.9	15.2	18.7	16.7	16.1	14.9	19.7	13.6	16.1	13.5	19.9
24—28	16.0	15.2	18.4	16.6	16.2	15.2	20.4	12.9	17.3	14.1	20.4
Wrzesień.											
29—2	12.2	10.5	15.3	13.8	13.9	10.9	17.4	10.1	14.6	10.8	16.9
3—7	10.8	8.0	13.3	11.6	11.3	10.7	13.2	8.2	13.2	11.2	12.6
8—12	15.2	15.8	18.8	17.5	16.6	16.2	19.3	14.1	18.1	13.2	19.3
13—17	11.1	9.6	15.3	14.1	12.7	11.6	16.2	9.3	14.0	11.4	16.8
18—22	11.2	9.9	13.3	12.4	11.1	11.6	14.3	9.7	12.7	9.5	14.4
23—27	4.8	5.3	9.1	8.7	7.6	5.3	11.7	2.9	7.8	5.9	12.3
Październik.											
28—2	12.8	8.0	14.8	15.2	14.4	12.7	16.3	11.9	14.4	12.4	16.3
3—7	9.5	10.6	13.0	11.9	10.9	10.7	13.8	9.1	12.0	10.2	14.1
8—12	3.2	3.0	7.6	4.4	5.2	3.7	6.0	1.4	6.4	4.4	6.4
13—17	3·9	6.2	5.7	5.9	6.6	5.6	7.1	4.6	5.9	3.9	7.6
18—22	7.4	7.7	5.5	7.4	6.4	6.8	8.0	5.8	5.6	6.6	8.4
23—27	8.3	6.7	10.7	11.1	9.8	8.1	10.0	6.0	10.0	6.0	10.4
Listopad.											
28—1	7.4	8.0	11.5	12.0	11.4	8.7	13.5	9.4	9.6	8.4	14.5
2—6	6.8	6.8	9.1	12.5	10.7	7.5	11.6	7.5	9.3	8.3	12.0
7—11	3.0	3.6	5.3	5.3	4.8	2·8	7.4	2.7	2.8	2.0	7.7
12—16	2.9	2.7	4.5	4.1	3.5	3.5	4.3	2.7	3.9	2.3	4.7
17—21	— 0.2	0.5	3.3	2.4	2.6	0.2	2.2	1.7	3.0	0.0	2.4
22—26	+ 1.9	3.0	5.5	7.9	6.9	4.4	4.3	4.7	5.3	3.6	4.8
Grudzień.											
27—1	5.4	5.6	8.0	10.7	9.1	5.6	9.3	5.4	8.0	7.1	9.8
2—6	0.4	3.2	5.7	7.5	4.3	3.7	9.1	3.7	5.5	3.0	9.4
7 - 11	0.9	0.3	4.2	4.6	2.5	1.5	6.9	2.6	4.5	0.8	6.4
12—16	0.4	— 2.4	3.0	1.5	1.3	0.1	3.2	— 1.4	3.5	2.5	3.0
17—21	0.5	— 1.9	1.4	— 1.5	— 1.2	— 1.3	3.6	— 1.9	2.6	— 1.5	3.3
22—26	— 7.2	— 7.3	— 2.5	— 3.0	— 3.7	— 6.0	— 1.9	—10.4	— 2.0	— 5.6	— 0.8
27—31	— 5.8	— 3.5	— 0.9	+ 2.3	+ 0.2	— 3.8	+ 4.5	+ 0.3	— 1.2	— 2.9	+ 4.3

Dzień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Mogilany	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
	7, 1. 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9	7, 2, 9.	7, 2. 9.	7, 1, 9.	7, 2, 10.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
Lipiec.												
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
30—4	16.7	18.2	18.3	19.5	17.4	16.3	17.5	17.7	14.1	15.3	17.6	14.1
5—9	12.7	13.9	15.4	13.8	12.6	12.4	14.4	13.4	9.4	10.2	12.3	10.0
10—14	13.4	13.8	15.7	14.8	13.1	14.1	14.6	14.6	11·4	12.3	13.9	11.8
15—19	15.0	15.8	15.0	17.8	15.4	16.0	16.3	16.1	13.7	14.1	16.6	13.8
20—24	15.8	14.6	16.8	18.3	16.0	16.1	17.4	16.2	13.5	14.1	16.8	14.2
25—29	14.5	16.4	18.4	18.2	15.9	15.7	17.5	15.5	13.9	14.6	16.9	14.4
Sierpień.												
30—3	14.0	15.6	15.5	15.9	14.5	14.3	17.1	15.1	12.3	13.5	15.0	12.9
4—8	18.3	19.4	18.8	21.2	17.6	18.7	19.0	18.7	15.8	16.9	19.5	16.0
9—13	16.6	18.7	19.6	18.4	17.1	16.7	17.8	18.2	15.1	14.4	17.7	15.0
14—18	19.3	21.3	16.7	23.2	19.8	19.9	20.0	20.2	17.1	18.2	20.4	18.1
19—23	15.6	16.7	16.6	18.3	15.4	15.1	16.5	16.0	13.0	13.5	16.4	14.0
24—28	16.3	16.4	15.7	19.1	15.6	16.1	16.4	16.4	13.9	14.4	17.2	13.5
Wrzesień.												
29—2	12.7	11.3	14.5	14.5	12.8	13.0	13.2	12.9	9.4	10.7	12.6	10.6
3—7	12.2	11.6	9.8	12.5	10.9	12.2	12.5	13.0	9.1	10.2	12.0	9.1
8—12	16.5	14.8	13.9	18.6	15.2	16.9	16.6	16.7	14.0	14.0	18.0	12.8
13—17	12.3	13.4	12.2	15.3	12.0	12.2	13.0	12.7	9.8	10.0	13.2	9.8
18—22	11.2	8.6	10.9	12.9	9.9	11.5	12.1	11.3	9.2	9.8	12.2	8.4
23—27	7.5	5.7	8.5	8.5	6.5	6.5	8.0	7.7	3.6	4.5	6.9	3.3
Październik.												
28—2	13.2	13.1	14.2	14.1	13.2	13.4	13.2	14.4	11.3	12.1	—	12.0
3—7	11.7	10.5	10.5	11.9	11.5	11.4	11.1	11.9	8.5	9.2	—	9.1
8—12	5.6	4.6	3.7	5.6	4.3	5.8	6.0	5.6	1.8	2.7	—	3.1
13—17	6.7	5.4	6.5	5.7	5.4	6.9	5.5	6.4	4.0	5.0	—	5.0
18—22	6.8	7.8	8.1	4.9	8.1	6.8	6.9	8.7	7.1	7.7	—	7.2
23—27	8.8	6.9	9.3	10.4	7.4	8.7	8.3	8.2	5.8	5.9	—	5.7
Listopad.												
28—1	9.4	7.7	10.8	11.5	7.5	10.7	9.0	10.6	7.1	6.4	—	6.7
2—6	8.9	7.6	11.9	9.9	7.2	9.5	9.6	9.6	6.5	6.5	—	6.9
7—11	4.5	—	3.1	4.7	2.0	4.3	3.8	2.9	2.2	1.1	—	1.7
12—16	4.6	3.0	2.1	3.4	2.9	4.1	4.3	4.5	2.2	2.0	—	2.7
17—21	2.3	— 0.5	1.1	2.0	0.8	2.1	1.5	1.1	— 0.4	— 0.6	—	0.5
22—26	6.6	+ 3.5	6.3	5.7	3.9	6.4	4.7	6.7	+ 5.0	+ 5.7	—	4.2
Grudzień.												
27—1	8.8	4.5	11.0	8.4	5.1	8.3	6.6	8.9	6.6	6.9	—	5.2
2—6	4 9	5.2	7.8	5.6	3.2	5.4	5.9	3.5	2.5	1.6	—	2.4
7 - 11	4.0	2.6	4.7	3.4	1.6	4.2	3.8	2.8	1.2	0.5	—	0.2
12—16	2.7	2.4	0.8	2.5	1.1	2.2	2.2	1.9	— 1.2	— 0.8	—	— 0.4
17—21	1.3	0.5	— 2.3	1.3	— 0.8	1.1	— 0.2	— 0.4	— 1.2	— 0.9	—	— 5.4
22—26	— 3.8	— 6.9	— 4.3	— 3.3	— 6.0	— 4.6	— 4.6	— 6.2	— 6.2	— 6.7	—	— 6.7
27—31	— 0.8	— 6.7	+ 2.1	+ 0.8	— 6.2	+ 1.4	— 0.6	— 1.9	— 2.1	— 3.2	—	— 4.5

Najwyższa obserwowana temperatura miesiąca w r. 1898.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaśmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9.	8, 1, 8.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	6,2,10.	7, 2, 9.	7, 1, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	+ 6.4	+ 4.7	+ 6.4	+ 7.6	+ 5.5	3.1	+ 9.2	+ 7.6	+ 8.0	+ 5.6	+11.4
	30	30	2	1	2	15	15	15	30	31	30
Luty	9.0	8.6	9.4	9.4	10.5	8.2	12.0	13.2	11.0	6.0	13.2
	24	24	23	28	26	24	2	25	23	25	2
Marzec	11.6	8.8	15.0	14.4	13.4	11.3	16.7	12.0	16.5	11.0	19.2
	30	30	29	30	6	31	20	28	30	31	31
Kwiecień	17.2	13.3	17.6	20.6	22.1	15.3	17.4	16.0	18.8	14.6	24.1
	20	18	20	20	2	20	1	26	20	30	20
Maj	24.0	18.9	26.0	28.6	29.2	23.8	28.6	24.4	27.0	21.5	29.3
	25	19	20	20	20	24	24	24	20	21	24
Czerwiec	26.0	23.2	26.4	31.8	30.4	24.3	33.5	24.8	28.8	25.3	34.6
	23	25	23	27	28	28	28	26	23	27	30
Lipiec	25.3	23.4	26.0	29.6	28.4	23.0	32.9	22.8	27.4	22.0	33.7
	19	27	23	20	28	23	20	23	19, 23	19	20
Sierpień	28.0	25.2	31.0	32.4	30.1	27.1	33.1	28.0	31.6	26.4	34.6
	9	8	8	8	7	8	10	9	9	9	10
Wrzesień	24.0	23.2	28.4	29.0	26.0	25.6	32.2	24.0	28.5	21.0	33.7
	11	10	12	12	13	11	13	11	12	9	13
Paździer.	17.2	16.5	24.0	21.4	17.0	18.6	24.2	17.1	18.8	16.4	25.1
	1	1	29	2	29	4	4	30	4	4	4
Listopad	13.7	14.1	20.0	20.4	17.3	17.0	22.5	18.4	16.5	12.3	23.5
	1	1	10	1	2	1	1	1	27	1	1
Grudzień	8.0	6.6	10.0	12.4	9.4	8.8	13.0	14.2	12.3	6.5	14.5
	4	5	4	1	3	6	1	7	4	2	6

Miesiąc	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Mogilany	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
	7,1. 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7,2,10.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	+ 8.2	+ 5.1	+ 8.4	+ 8.0	+ 4.2	+ 6.7	+ 5.1	+ 6.3	+ 6.4	+ 7.6	+ 8.0	+ 6.4
	1	31	1	2	31	1	31	1	2	1	2	30
Luty	9.0	7.8	9.0	9.0	10.2	11.3	6.3	11.1	10.4	10.8	9.6	10.0
	26	26	27	23	24	26	25	25	24	24	23	24
Marzec	13.2	12.5	16.0	15.0	12.4	15.7	12.8	13.2	11.5	12.4	12.1	11.8
	30	31	30	30	31	30	31	30	26	26	31	6
Kwiecień	15.0	17.8	19.6	17.2	16.2	16.2	16.8	18.3	15.9	—	15.4	16.3
	20	20	2	1	21	25	20	20	18		20	18
Maj	21.8	25.2	25.0	26.2	28.5	24.9	22.8	24.2	20.7	21.2	24.4	21.1
	24	24	20	23	23	23	24	17	24	19	24	23
Czerwiec	24.8	26.4	29.4	27.6	26.8	27.0	24.2	27.6	23.5	24.0	25.0	26.5
	23	30	28	26	26	26	23	27	27	27	26	23
Lipiec	23.4	25.4	26.0	26.7	25.2	25.3	24.5	25.4	23.6	21.6	25.0	25.4
	24	19	20	23	19	19	19	19	19	19	19	19
Sierpień	28.1	31.8	25.4	30.5	26.4	28.7	27.6	29.2	26.2	26.2	29.2	26.6
	9	9	9	8	9	8	9	9	9	9	9	8
Wrzesień	24.3	25.4	24.0	26.0	24.8	27.6	23.7	27.3	23.0	23.4	26.4	23.1
	12	10	13	12	11	12	12	10	12	11	12	10
Paździer.	16.0	17.4	18.0	17.2	16.0	19.0	15.0	18.1	15.1	16.2	—	15.8
	4	4	30	4	5	30	4	5	6	4		18
Listopad	14.8	15.1	18.4	16.0	13.2	16.0	13.7	18.1	13.8	14.0	—	12.7
	1	2	1	26	26	1	1	1	1	1		1
Grudzień	10.4	12.5	12.6	11.0	8.8	10.8	9.6	9.9	7.1	8.2	—	9.0
	4	4	1	4	4	4	4	4	4	4		1

Najniższa obserwowana temperatura miesiąca w r. 1898.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaśmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	—19.0	—15.5	—13.0	—24.4	—20.0	—17.3	—17.5	—17.6	—14.0	—19.7	—17.2
	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Luty	—12·0	—12.7	—10.0	—16.6	—11.4	—15.4	—13.3	—12.8	— 9.2	—15.0	—12.9
	14	13	13	14	14	13	14	12	13	20	14
Marzec	— 6.4	— 5.6	— 4.8	—14.6	— 8.0	— 6.0	—13.1	— 6.4	— 5.9	— 8.0	—11.2
	9	10	11	10	12	4	10	22	11	11	10
Kwiecień	— 3.1	— 4.3	+ 0.8	0.0	— 0.2	— 1.4	+ 0.2	— 6.0	+ 0.2	— 1.8	+ 1.9
	6	6	6	6	6	6	6	6	16	6	6
Maj	+ 4.5	+ 2.3	7.8	+ 4.4	+ 4.0	+ 5.0	6.8	+ 2.4	4.5	+ 4.8	7.1
	10	11	10	3	11	8	2	11	11	2	2
Czerwiec	7.8	3.3	10.7	8.6	8.6	8.0	10.0	4.4	6.0	6.8	10.4
	4	4	1	17	1	4	17	4	1	5	18
Lipiec	8.1	6.5	11.0	9.6	9.2	8.4	12.0	5.0	8.2	6.6	13.3
	22	6	22	22	22	26	22	22	22	22	9
Sierpień	8.9	5.3	11.8	7.6	9.8	9.4	12.8	5.0	8.4	7.0	12.9
	27	21	1	28	27	1	1	20	28	23	1
Wrzesień	— 0.7	— 2.4	3.9	2.0	3.0	— 1.6	5.4	— 1.0	— 1.4	0.4	5.4
	26	27	27	18	27	27	26	26	27	27	26
Paździer.	— 1.0	— 3.0	0.0	— 4.0	— 3.8	— 2.0	— 0.4	— 2.1	— 2.4	— 5.0	0.2
	15	11	15	15	15	15	11	14	15	15	11
Listopad	— 6.8	— 5.3	— 1.2	— 5.2	— 3.0	— 5.0	— 6.8	— 4.3	— 4.3	— 5.4	— 6.8
	22	22	22	22	14	22	22	21	22	20	22
Grudzień	—18.0	—12.0	— 7.2	—13.0	—12.2	—13.6	—11.6	—15.0	— 8.6	—12.4	—11.6
	26	22	21	17	16	26	17	21	28	25	17

Miesiąc	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Mogilany	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	—19.2	—21.6	—26.0	—13.0	— 20.4	—22.7	—21.0	—22.3	—18.4	—20.0	—17.0	—20.0
	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Luty	—11.5	—16.8	—21.0	—10.9	—15.0	—20.8	—19.0	—16.3	—14.9	—19.8	—15.6	—18.0
	13	13	14	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Marzec	— 3.6	— 5.6	—14.0	— 7.0	— 4.0	— 3.3	— 4.6	— 8.3	— 7.2	— 7.4	— 4.1	— 9.8
	13	12	10	11	11	12	13	13	11	11	11	11
Kwiecień	+ 1.0	— 0.6	— 2.0	+ 0.0	+ 2.8	+ 0.0	— 1.3	— 1.6	— 5.7	—	— 0.4	— 5.8
	6	6	6	6	6	6	6	6	6		6	6
Maj	5.0	+ 5.0	+ 5.6	8.5	5.6	5.3	+ 7.4	+ 2.3	+ 1.9	+ 3.2	+ 7.1	+ 1.8
	1	8	11	10	15	14	14	9	11	2	11	14
Czerwiec	9.4	7.5	8.0	11.5	7.0	7.5	8.7	8.0	4.3	5.2	8.4	4.1
	4	4	17	4	4	17	1	4	4	4	4	4
Lipiec	9.8	9.3	9.6	10.6	9.2	8.3	11.1	9.0	6.4	7.2	10.0	5.4
	22	21	15	9	15	21	15	22	21	15	9	30
Sierpień	9.4	5.8	10.0	11.8	8.8	7.5	10.3	10.1	5.0	7.2	11.0	5.8
	27	28	2	1	20	27	28	22	27	27	1	30
Wrzesień	1.4	0.0	1.4	4.0	1.2	0.1	0.5	1.7	— 2.3	— 3.2	0.4	— 3.8
	27	27	18	27	26	27	27	27	27	27	27	27
Paździer.	1.1	— 1.0	— 1.4	— 2.4	— 1.8	0.1	— 0.6	— 4.2	— 3.2	— 4.2	—	— 3.6
	14	15	11	15	15	9	15	15	15	15		14
Listopad	— 3.0	— 7.5	— 6.4	— 4.0	— 5.6	— 3.0	— 3.4	— 4.8	— 3.8	— 6.3	—	— 4.8
	20	22	21	22	22	20	20	20	19	9		8
Grudzień	— 9.8	—16.0	—15.2	— 8.8	—13.4	—12.5	—11.8	—14.2	—12.6	—14.4	—	—15.2
	26	26	17	21	26	26	26	26	22	22		22

Średnie miesięczne i roczne temperatury w r. 1898 w stopniach Celsiusza.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9.	8, 1, 8.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	6,2,10.	7, 2, 9.	7, 1, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	— 3.3	— 2.1	— 0.2	— 2.2	— 2.1	— 3.0	— 0.5	— 1.5	+ 0.4	— 3.3	+ 0.5
Luty	— 1.7	— 3.3	+ 0.6	— 1.6	— 0.9	— 2.2	— 0.8	— 2.2	0.7	- 2.0	0.1
Marzec	+ 2.3	+ 0.8	4.3	+ 1.9	+ 2.4	+ 2.7	+ 1.6	+ 1.1	3.8	+ 2.1	3.0
Kwiecień	6.8	4.4	8.9	7.8	8.4	6.8	8.2	5.5	8.8	6.5	9.3
Maj	12.5	9.5	15.2	14.8	14.2	13.0	16.8	10.4	14.5	12.2	16.8
Czerwiec	14.4	12.6	16.8	17.2	16.2	15.4	18.2	12.2	16.4	13.7	18.5
Lipiec	14.7	12.8	16.1	17.1	15.9	14.0	19.7	13.1	16.3	13.9	19.6
Sierpień	16.4	15.3	19.5	18.4	18.0	16.0	21.0	14.4	18.2	15.1	21.0
Wrzesień	10.9	9.2	14.1	12.7	12.2	11.2	15.0	9.1	13.3	10.4	15.3
Paździer.	6.8	7.3	9.3	8.8	8.5	7.4	10.0	6.3	8.5	6.9	10.5
Listopad	3.5	4.0	6.1	7.4	6.6	4.3	6.2	4.5	5.5	4.1	6.9
Grudzień	— 1.7	— 1.9	1.9	3.4	0.7	— 0.8	4.2	— 1.0	2.3	— 0.4	4.6
Średnia roczna	6.8	5.7	9.4	8.8	8.3	7.1	10.0	6.0	9.1	6.6	10.5

Miesiąc	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Mogilany	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 7.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7,2,10.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	+ 0.0	— 4.0	— 2.1	+ 0.5	— 2.0	— 0.4	— 1.2	— 2.3	— 1.7	— 2.3	— 0.2	— 2.3
Luty	0.5	— 2.4	— 2.6	0.1	— 1.2	— 0.1	— 1.3	— 0.7	— 2.5	— 2.2	+ 0.2	— 3.1
Marzec	3.8	+ 2.6	+ 0.9	2.4	+ 3.6	+ 4.1	+ 3.1	+ 3.5	+ 1.3	+ 2.2	3.9	+ 1.1
Kwiecień	7.9	7.4	7.2	8.6	8.2	8.2	7.8	8.3	5.2	—	7.8	5.6
Maj	13.9	12.8	13.9	15.1	14.2	13.3	13.8	13.7	10.1	11.1	13.9	10.0
Czerwiec	14.9	14.8	15.3	17.3	15.2	14.7	15.6	15.3	12.3	13.3	16.1	12.0
Lipiec	14.5	15.3	16.4	16.8	14.8	14.9	16.3	15.3	12.5	13.3	15.5	12.7
Sierpień	16.6	17.6	17.0	19.3	16.6	16.8	17.5	17.3	14.4	15.0	17.6	15.0
Wrzesień	12.0	10.8	11.4	13.7	11.2	12.0	12.4	12.4	9.3	9.8	12.4	9.0
Paździer.	8.4	7.4	8.4	8.8	7.7	8.5	8.1	8.8	6.2	6.3	—	6.4
Listopad	6.1	3.3	5.6	5.9	3.8	6.0	5.3	5.9	4.0	4.0	—	3.7
Grudzień	1.5	— 0.3	1.8	1.8	— 1.0	1.7	1.2	0.1	— 1.1	— 1.5	—	— 1.4
Średnia roczna	8.4	7.1	7.8	9.2	7.6	8.3	8.2	8.1	5.8	—	—	5.7

Średnie miesięczne stanu zachmurzenia nieba w r. 1898.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty
Styczeń	6.3	5.4	7.0	6.3	6.6	6.2	3.8	5.2	7.6	7.9	5.8
Luty	6.7	5.9	7.0	6.3	6.7	5.5	6.4	6.2	7.9	6.6	7.1
Marzec	6.3	5.8	6.0	5.2	5.6	5.0	4.3	5.6	6.5	6.8	5.8
Kwiecień	8.3	8.1	8.1	7.8	8.5	7.3	6.1	7.5	8.7	8.8	7.0
Maj	5.9	5.7	5.6	5.3	6.1	5.1	3.4	6.3	5.8	6.6	5.5
Czerwiec	5.8	5.8	4.4	4.6	4.8	4.3	2.5	4.7	5.2	5.0	5.4
Lipiec	6.2	7.0	6.2	5.5	6.5	5.6	2.7	6.3	6.8	6.2	4.8
Sierpień	4.9	4.5	2.5	3.7	3.6	3.1	2.6	4.5	3.5	3.5	3.0
Wrzesień	4.6	5.9	4.8	4.7	5.6	5.0	2.6	5.5	5.3	5.5	5.0
Paździer.	6.3	6.3	7.0	5.3	7.3	5.6	3.7	4.9	7.1	6.6	5.0
Listopad	5.0	4.0	6.5	4.3	5.3	4.1	2.8	4.9	8.3	6.0	5.7
Grudzień	6.1	5.2	7.0	5.8	6.9	5.4	3.2	5.2	7.3	8.5	4.4

Miesiąc	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Mogilany	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
Styczeń	6.2	6.4	5.7	6.2	4.9	6.5	6.9	6.2	5.2	4.9	6.3	5.6
Luty	6.8	3.8	7.0	5.8	6.5	6.8	7.5	6.1	6.9	5.6	7.0	6.7
Marzec	5.7	4.1	6.2	5.1	5.8	6.0	7.0	6.4	6.1	5.4	6.6	5.7
Kwiecień	8.0	7.5	8.3	7.6	8.1	8.2	9.0	8.3	8.0	–	9.0	8.5
Maj	6.2	4.7	6.5	3.8	5.4	6.4	6.7	6.1	6.0	5.3	6.5	5.9
Czerwiec	4.6	3.7	6.6	3.3	4.8	5.1	5.3	5.6	5.3	4.9	5.0	5.4
Lipiec	6.4	5.3	6.1	5.1	6.2	6.6	6.3	6.3	6.5	5.9	6.5	6.7
Sierpień	3.8	4.0	5.2	3.0	3.2	3.9	4.2	4.2	4.1	3.6	3.8	4.3
Wrzesień	5.3	5.8	5.4	4.3	4.9	5.4	5.7	5.4	5.0	4.4	5.7	5.5
Paździer.	6.3	6.9	6.6	5.3	4.7	6.2	7.2	6.6	6.1	5.3	5.7	6.2
Listopad	5.3	6.3	4.2	6.3	3.8	4.8	5.3	5.8	4.6	3.9	5.4	5.3
Grudzień	6.2	6.5	5.4	5.8	5.8	6.3	6.6	6.8	5.3	5.1	5.2	5.6

Pięciodniowe sumy opadu atmosferycznego w milimetrach w r. 1898.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
Styczeń 1898.										
1—5	0.0	3.2	2.3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	3.3
6—10	0.0	12.5	1.3	10.0	10.9	6.4	4.7	0.0	5.8	4.4
11—15	2.6	11.6	4.9	7.2	6.1	9.2	5.7	12.6	0.9	7.2
16—20	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
21—25	18.2	23.4	1.8	7.9	9.6	18.9	5.0	26.5	8.2	20.2
26—30	21.2	15.0	4.4	3.7	12.0	6.0	0.8	10.0	3.7	5.5
Luty.										
31—4	16.5	24.3	23.6	34.3	9.8	23.5	5.3	29.6	31.0	28.9
5—9	1.3	3.2	0.2	17.9	0.3	7.2	14.5	2.0	1.0	0.4
10—14	8.3	19.6	8.5	1.8	3.2	14.2	2.2	12.2	7.1	5.8
15—19	13.4	17.9	9.5	3.7	10.7	16.5	0.0	21.6	12.4	24.2
20—24	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25—1	0.0	1.2	0.4	0.0	0.0	0.0	1.7	0.0	0.2	0.0
Marzec.										
2—6	2.1	3.7	1.9	1.2	4.4	3.5	—	4.3	0.1	3.2
7—11	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	—	0.0	0.0	0.0
12—16	3.6	3.6	6.5	1.3	6.7	0.8	—	0.0	2.4	5.8
17—21	20.4	10.4	15.2	18.6	11.6	17.2	—	22.0	8.4	28.6
22—26	0.4	5.7	2.6	0.2	0.4	1.2	—	14.8	0.1	2.9
27—31	6.9	10.8	12.4	2.9	3.6	7.3	—	20.1	4.9	12.4
Kwiecień.										
1—5	33.0	21.8	19.9	27.1	47.8	42.1	21.5	70.0	29.1	33.6
6—10	55.4	41.8	35.2	21.6	39.9	53.0	15.4	56.3	26.7	39.8
11—15	39.3	31.4	14.8	24.8	20.5	50.2	63.6	62.3	36.9	50.4
16—20	0.0	0.0	15.8	3.0	1.5	0.0	0.0	0.0	1.0	0.4
21—25	11.4	3.3	6.2	8.7	2.5	0.1	23.0	1.6	1.3	5.0
26—30	31.2	31.5	16.4	26.9	29.7	28.8	6.2	27.2	15.5	30.4
Maj.										
1—5	43.4	7.5	9.1	4.4	2.4	28.0	3.5	24.2	7.9	14.1
6—10	39.6	48.5	5.2	9.2	28.7	22.3	11.8	24.2	7.3	25.3
11—15	0.0	15.5	2.6	25.3	21.8	0.0	15.3	8.6	0.5	6.7
16—20	19.4	21.0	10.5	21.2	4.9	2.5	15.0	12.6	7.0	0.1
21—25	13.2	53.2	37.7	10.5	8.1	3.6	0.3	6.7	4.2	13.6
26—30	39.9	69.4	15.7	30.6	20.2	13.7	2.8	61.8	8.0	28.8
Czerwiec.										
31—4	30.3	92.5	17.7	0.6	6.1	48.0	24.2	46.1	36.3	57.4
5—9	0.7	6.4	1.0	4.4	1.7	1.8	12.7	12.5	0.0	0.1
10—14	1.4	1.2	23.4	8.9	7.3	0.0	10.5	1.8	13.1	3.6
15—19	7.0	1.5	2.7	17.4	4.8	3.6	43.1	4.6	1.0	3.6
20—24	11.6	14.8	19.9	7.3	11.0	20.4	21.3	14.0	20.0	7.9
25—29	35.9	73.2	13.2	29.6	42.0	21.0	0.0	74.1	15.4	32.2

Dzień	Kuty	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowy-targ	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
Styczeń 1898.												
1—5	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	3.0	2.5	0.7	2.3	0.0	0.6	0.0
6—10	1.8	9.3	10.1	3.6	5.0	3.2	6.4	3.1	10.6	13.3	5.4	5.6
11—15	17.6	5.0	8.0	2.9	10.0	6.9	4.8	3.6	3.0	4.2	0.4	3.3
16—20	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0
21—25	0.0	14.6	13.2	6.8	23.2	18.5	12.8	24.3	19.2	26.7	19.9	17.7
26—30	7.4	1.8	8.9	0.0	9.6	6.0	8.6	4.7	6.4	7.3	1.4	3.0
Luty.												
31—4	1.2	26.7	29.3	5.9	28.8	25.4	17.8	14.7	27.6	43.6	53.9	14.6
5—9	13.3	1.7	1.0	15.9	0.1	2.1	0.0	2.4	1.8	2.2	2.1	7.5
10—14	11.4	13.8	11.3	3.5	21.3	11.8	15.0	12.8	17.9	27.7	16.1	19.4
15—19	6.0	10.1	24.0	1.6	21.3	19.6	19.2	20.2	19.5	32.1	23.0	12.1
20—24	0.0	7.0	0.0	2.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25—1	0.0	0.0	0.0	3.6	0.0	0.0	0.0	0.0	3.6	0.0	0.0	0.0
Marzec.												
2—6	2.1	0.0	0.0	0.4	2.6	1.4	0.0	2.1	0.6	7.4	0.9	1.6
7—11	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
12—16	1.5	0.7	4.7	3.2	3.4	6.9	3.9	2.4	4.3	1.6	4.1	1.6
17—21	17.4	5.9	16.3	9.1	34.0	30.8	28.2	16.6	24.1	42.6	23.8	9.3
22—26	0.0	0.4	2.1	4.4	0.7	1.9	0.0	0.4	10.6	1.0	3.5	5.5
27—31	0.9	14.4	7.0	0.6	1.3	11.2	6.9	0.0	19.8	37.2	10.3	1.9
Kwiecień.												
1—5	22.8	53.8	30.3	11.9	46.7	32.8	39.2	60.0	67.2	64.1	46.0	27.1
6—10	17.4	31.8	40.7	9.8	57.3	54.8	54.2	29.4	39.3	76.0	67.9	45.2
11—15	77.8	44.3	27.3	39.2	30.1	33.2	45.7	31.6	69.0	—	57.5	41.3
16—20	3.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	—	0.9	0.0
21—25	31.9	1.7	0.0	12.5	0.0	2.2	2.0	0.7	0.2	—	10.4	2.4
26—30	11.2	34.1	26.9	7.0	25.4	30.7	34.4	23.5	10.9	—	32.5	13.3
Maj.												
1—5	4.5	13.1	35.6	6.7	25.3	20.8	12.1	22.1	1.6	1.2	17.9	6.7
6—10	16.6	24.1	23.9	14.5	15.1	10.3	13.4	44.5	59.6	99.6	13.5	21.3
11—15	19.5	0.0	0.4	31.8	0.0	0.4	0.0	0.9	17.6	12.5	1.3	3.6
16—20	21.7	28.0	8.8	38.5	14.3	17.6	5.2	14.9	21.0	9.5	5.2	2.4
21—25	6.2	29.5	13.3	0.4	5.5	29.4	10.7	9.2	9.0	17.4	15.2	2.5
26—30	11.0	9.7	26.9	21.0	25.3	35.5	38.0	38.0	46.4	76.5	28.6	21.9
Czerwiec.												
31—4	30.4	61.1	35.8	34.2	27.5	42.1	38.4	33.7	74.1	145.3	33.0	57.4
5—9	16.0	0.0	1.7	8.8	0.3	0.0	2.1	1.4	2.9	7.8	0.7	0.2
10—14	16.0	1.7	0.4	11.7	2.8	4.1	0.9	2.9	6.9	18.9	10.7	1.9
15—19	60.8	0.0	7.0	31.6	9.7	5.4	4.7	3.6	15.1	0.3	7.8	9.5
20—24	33.4	14.6	19.5	27.0	14.9	5.6	6.7	7.6	20.0	57.6	18.0	5.0
25—29	0.0	31.5	30.9	1.1	35.2	44.0	36.0	14.1	63.2	96.9	32.0	29.6

Pięciodniowe sumy opadu atmosferycznego w milimetrach w r. 1898.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
Lipiec.										
30—4	4.3	13.8	7.1	11.3	0.4	2.9	13.3	12.6	2.5	8.5
5—9	21.5	16.5	33.0	19.5	45.7	23.2	94.1	81.4	16.6	24.5
10—14	16.7	19.0	30.1	24.3	57.5	24.8	5.4	15.4	21.6	10.2
15—19	0.0	0.0	4.6	0.4	13.3	0.0	0.1	4.2	2.2	3.9
20—24	10.2	11.1	1.5	13.7	19.3	3.5	15.7	9.1	2.5	21.9
25—29	2.2	5.3	9.8	3.9	10.5	1.4	0.6	0.0	62.0	17.4
Sierpień.										
30—3	2.0	3.5	8.7	1.7	7.0	19.2	6.9	5.5	2.4	5.4
4—8	1.1	1.3	1.3	0.0	0.0	0.6	1.8	6.4	3.7	0.0
9—13	41.9	42 5	47.9	70.6	40.5	28.1	44.8	32.8	18.4	24.1
14—18	0.0	0.0	0.0	13.3	0.0	0.0	1.3	0.0	0.1	0.0
19—23	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.6	0 0
24—28	13.8	13.9	10.8	7.0	9.2	12.1	4.8	13.7	20.7	17.9
Wrzesień.										
29—2	20.5	22.6	12.3	5.6	11.9	18.7	5.1	19.9	28.3	25.8
3—7	8.9	9.2	3.3	32.3	4.0	6.3	28.0	18.2	0.6	3.6
8-12	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
13—17	12.0	11.8	7.0	17.7	20.2	2.5	7.7	15.3	2.6	17.4
18—22	0.0	9.7	9.6	1.1	5.1	1.4	0.0	0.8	5.8	8.2
23—27	23.0	17.3	3.6	6.4	12.8	23.3	7.5	23.0	5.2	11.8
Październik.										
28—2	18.6	27.0	6.5	11.4	9.5	18.1	7.8	46.3	8.4	30.8
3—7	0.0	0.0	0.6	0.9	1.2	0.0	1.8	1.4	0.7	1.2
8—12	0.0	2.1	2.5	2.6	1.0	1.5	6.5	0.0	0.8	3.7
13—17	14.3	10.6	26.1	12.0	17.3	6.7	7.7	9.9	18.4	12.8
18—22	19.7	11.2	13.2	16.2	11.8	9.3	8.3	24.7	22.0	15.6
23—27	0.0	0.0	1.9	2.4	1.7	0.0	0.3	0.0	3.7	1.2
Listopad.										
28—1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.9	0,0
2—6	1.8	6.0	8.4	27.2	4.0	3.6	6.0	3.9	8.0	3.4
7—11	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.3	1.4	1.2
12—16	7.5	5.3	8.7	1.2	2.9	4.8	0.5	2.2	9.2	5.6
17—21	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	5.8	0.6	0.0
22—26	2.2	1.9	1.2	6.7	3.7	0.2	0.0	3.2	2.4	3.3
Grudzień.										
27—1	4.4	2.0	6.9	7.3	0.0	0.1	0.3	27.4	6.1	0.0
2—6	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0
7—11	1.2	9.0	7.1	4.8	2.0	3.6	0.0	0.4	1.6	10.1
12—16	22.4	46.9	12.9	13.0	15.1	34.2	12.9	28.3	13.9	25.2
17—21	16.5	15.5	19.1	5.1	9.7	15.9	3.5	13.8	13.7	14.6
22—26	1.5	3.1	0.8	0.0	1.4	3.9	0.5	7.6	1.8	1.2
27—31	0.0	1.5	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0

Dzień	Kuty	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
Lipiec.												
30—4	23.1	12.6	0.6	13.9	5.2	9.3	0.0	9.6	12.4	88.5	13.2	5.4
5—9	104.0	80.9	15.7	35.6	21.2	41.8	34.3	19.2	58.2	99.9	41.1	48.8
10—14	4.7	15.5	8.7	4.1	24.5	26.0	21.0	26.8	28.3	29.0	18.7	36.1
15—19	0.0	0.3	0.0	0.4	2.6	0.7	2.0	1.4	0.5	12.4	0.2	0.0
20—24	16.3	16.3	4.0	25.1	1.8	14.6	9.3	2.7	12.8	19.7	6.0	13.3
25—29	0.0	0.5	8.1	2.4	9.8	6.2	11.3	9.3	3.2	0.0	2.9	5.0
Sierpień.												
30—3	11.8	15.5	4.2	21.4	8.2	15.4	10.6	33.2	8.4	22.1	19.3	10.7
4—8	10.4	4.2	0.0	2.2	0.8	5.6	0.0	1.2	3.8	0.8	3.5	4.1
9—13	17.2	50.9	44.5	100.3	26.0	31.5	28.3	50.9	63.5	94.6	39.5	48.7
14—18	33.1	0.0	0.0	9.6	0.0	0.0	1.7	0.0	2.0	10.5	0.5	1.8
19—23	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.4
24—28	48.2	16.2	26.0	7.7	5.5	9.5	21.2	11.1	11.0	23.9	8.6	17.6
Wrzesień.												
29—2	4.7	20.5	9.1	15.3	23.1	27.9	25.4	10.5	36.7	63.8	25.6	21.4
3—7	2.6	2.0	0.0	21.0	4.4	2.8	5.7	1.6	12.8	16.1	5.7	9.5
8-12	38.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.6	0.0	0.0
13—17	9.2	22.4	1.4	17.6	3.2	24.0	8.0	8.7	27.6	47.2	12.0	31.9
18—22	0.0	5.9	0.2	0.0	1.6	5.6	2.4	1.8	7.5	16.1	9.4	12.9
23—27	6.7	31.7	17.3	2.9	22.0	21.9	24.7	13.2	21.8	40.3	20.4	28.2
Październik.												
28—2	14.4	25.8	18.8	15.6	19.1	14.2	16.2	16.9	43.8	77.7	14.0	52.8
3—7	4.1	5.8	0.0	3.2	0.0	0.8	0.0	0.0	0.3	9.5	10.4	0.0
8—12	8.4	1.5	1.5	5.1	1.1	1.2	2.4	0.5	0.6	0.0	0.0	0.0
13—17	10.1	16.2	6.3	9.3	6.2	16.7	11.0	6.3	10.2	13.3	0.0	3.4
18—22	9.9	17.9	4.6	14.7	7.9	15.6	13.3	10.3	18.4	31.0	5.8	33.2
23—27	1.6	0.7	1.0	0.0	1.8	1.6	2.2	0.7	0.4	0.2	0.9	0.0
Listopad.												
28—1	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
2—6	3.4	18.0	0.0	7.4	2.2	5.0	4.5	1.3	12.3	6.3	0.0	4.6
7—11	0.1	0.3	0.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	12.5	0.8	0.0
12—16	1.1	7.3	6.7	0.0	6.6	8.6	9.4	8.4	8.6	3.5	5.4	3.6
17—21	0.4	2.6	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	10.0	0.3	0.0
22—26	0.0	0.0	0.4	5.4	2.2	0.3	1.8	0.6	10.1	4.1	9.6	7.0
Grudzień.												
27—1	4.3	7.0	0.0	1.0	1.7	3.6	4.7	0.0	12.8	6.0	4.6	9.8
2—6	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7—11	0.0	0.1	4.7	0.3	21.2	9.2	7.1	4.9	6.1	0.1	9.0	0.0
12—16	10.3	30.6	18.8	7.6	24.1	21.0	16.4	23.7	31.9	41.2	0.6	29.1
17—21	2.3	24.0	11.2	4.7	16.1	23.1	11.7	14.6	17.0	26.1	12.8	11.8
22—26	0.0	4.8	0.4	1.0	2.3	4.2	3.5	1.9	4.3	10.4	5.8	10.4
27—31	0.5	0.0	0.0	0.0	2.8	2.1	1.9	1.1	1.5	0.0	0.0	0.0

Miesięczne i roczne sumy opadu atmosferycznego w milimetrach tudzież dni słotnych w r. 1898.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Klikuszowa	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
Styczeń	51.7	82.6	28.2	41.6	38.6	49.6	16.4	57.1	32.0	54.2
	12	19	11	15	11	14	7	8	16	16
Luty	29.9	50.5	28.7	45.1	24.0	52.3	23.5	57.4	38.8	46.2
	15	9	13	12	11	10	9	8	15	12
Marzec	33.4	34.2	35.1	24.2	26.7	26.5	—	56.9	16.0	52.9
	12	12	8	12	10	10		10	12	11
Kwiecień	170.3	129.8	108.3	112.1	141.9	174.2	129.7	217.4	110.4	159·6
	22	23	19	19	20	17	14	15	22	18
Maj	165.3	243.7	81.9	101.2	86.9	97.6	62.7	170.1	60.7	101.0
	17	22	16	15	18	13	14	16	21	15
Czerwiec	77.1	169.5	76.8	78.9	72.5	70.2	110.0	126.9	60.2	94.8
	13	13	11	15	18	15	15	15	15	15
Lipiec	56.3	68.8	94.8	64.1	153.3	71.0	123.7	122.4	109.2	89.3
	14	14	17	15	13	13	13	12	17	16
Sierpień	67.9	71.5	72.3	91.4	60.3	51.2	54.1	60.4	71.3	67.9
	8	8	7	8	7	8	9	8	12	9
Wrzesień	65.3	77.3	24.1	69.5	51.4	53.7	49.6	78.9	69.9	27.1
	13	13	9	10	14	11	9	11	11	13
Paździer.	41.2	31.3	50.2	38.6	35.5	24.8	29.7	73.1	47.7	36.4
	8	11	13	14	12	9	16	7	17	13
Listopad	15.9	15.2	25.2	42.4	10.6	8.7	7.2	41.3	26.1	13.5
	8	8	9	6	7	5	11	9	11	9
Grudzień	46.0	76.0	41.2	22.9	29.4	57.6	17.0	58.0	33.1	51.1
	11	15	15	8	14	9	6	15	17	14
Suma roczna	820.3	1050.4	666.8	732.0	731.1	737.4	—	1119.9	675.4	794.0

Miesiąc	Kuty	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane I	Zakopane II	Zawoja	Zazadnia
Styczeń	26.8	35.1	48.2	13.8	67.1	51.6	45.0	48.7	59.2	51.5	65.4	34.4
	5	14	17	9	13	14	13	15	19	13	13	13
Luty	31.9	53.9	58.0	29.0	53.2	44.9	42.1	37.8	51.0	105.6	57.4	45.1
	13	13	14	11	13	17	10	13	16	13	14	13
Marzec	25.5	21.4	30.1	21.6	42.0	52.2	39.0	21.5	63.0	89.8	42.6	19.9
	8	10	8	11	8	14	8	7	13	13	14	10
Kwiecień	164.2	165.7	133.2	80.4	159.5	154.3	175.5	145.2	186.6	—	215.2	129.3
	23	17	17	18	17	19	19	17	19		20	19
Maj	96.3	128.4	112.1	123.7	96.8	123.0	88.9	141.0	189.6	287.5	94.9	75.2
	17	16	16	19	15	25	15	18	22	18	19	21
Czerwiec	156.6	93.9	92.1	103.6	79.1	92.2	79.3	51.9	147.8	281.1	89.0	86.8
	18	12	11	19	13	13	12	14	17	15	14	14
Lipiec	129.4	127.8	41.3	101.2	72.4	113.4	87.1	101.5	123.6	245.1	101.4	119.3
	12	15	13	13	13	17	14	14	19	17	16	18
Sierpień	120.7	87.7	79.6	122.2	56.0	69.4	78.0	74.4	117.0	168.2	77.7	90.2
	8	12	6	11	9	11	9	9	14	11	9	11
Wrzesień	70.1	82.8	32.5	64.5	46.4	60.0	49.0	40.0	97.4	165.9	54.9	119.7
	8	13	9	11	14	14	13	11	15	13	15	11
Paździer.	39.8	56.1	18.6	39.5	21.2	44.4	36.9	20.0	46.6	118.9	23.7	56.0
	17	14	12	12	10	13	10	10	14	10	8	8
Listopad	10.1	30.6	7.1	15.8	12.7	17.4	20.9	10.3	43.8	41.2	20.7	25.0
	12	13	3	5	9	9	8	5	11	9	10	7
Grudzień	15.2	64.1	38.1	14.6	68.2	60.0	40.6	46.2	50.8	79.0	28.2	51.3
	7	14	12	9	15	16	12	16	16	13	9	9
Suma roczna	886.6	947.5	690.9	729.9	774.6	882.8	782.3	738.5	1176.4	—	871.1	852.2

Zakopane. Obserwator: Muzeum tatrzańskie.

Miesiąc	Ciśnienie powietrza w Mm.							Sumy dni		
	Średnia 7,2,10.	Max.	dnia	Min.	dnia	Prężność pary w mm.	Wilgotność w %	pogodnych	½ pogodn.	pochmur.
Grudz. 1897	685.8	694.2	17	672.5	9	3.2	90.9	15	9	7
Stycz. 1898	89.2	99.5	14	73.8	31	3.7	88.6	13	4	14
Luty „	79.0	89.9	25	57.9	4	3.4	89.9	5	9	14
Marzec „	78.8	86.4	9	70.0	27	4.1	82.9	7	11	13
Kwiec. „	80.8	87.5	8	70.4	2	5.6	85.4	1	8	21
Maj „	81.1	87.3	15	70.8	13	7.2	80.0	7	15	9
Czerw. „	84.0	88.9	30	78.9	1	7.8	74.8	9	11	10
Lipiec „	83.8	88.9	1	77.2	14	8.6	81.7	9	3	19
Sierp. „	87.7	93.3	22	79.9	9	9.4	78.8	15	9	7
Wrzes. „	87.0	93.9	16	79.2	30	7.0	80.8	12	5	13
Paźdz. „	83.3	93.0	23	66.9	16	6.1	87.3	8	10	13
Listop. „	84.9	96.3	19	66.6	26	5.0	82.8	13	6	11
Grudz. „	84.7	96.0	24	69.1	15	3.8	87.7	10	8	13
Zima „	684.7	699.5	14/1	657.9	4/2	3.4	89.8	33	22	35
Wiosna „	80.2	88.9	30/6	70.4	2/4	5.6	82.8	15	34	43
Lato „	85.2	93.9	16/9	77.2	14/7	8.6	78.4	33	23	36
Jesień „	85.0	96.3	19/11	66.6	26/11	6.0	83.6	33	21	37
Śred. rocz.	683.7	699.5	14/1	657.9	4/2	5.9	83.4	—	—	—
Sumy rocz.	—	—	—	—	—	—	—	109	99	157

Miesiąc	Sumy dni				Kierunki wiatru w odsetkach								
	ze śniegiem	ze mgłą	z wiatrem halnym	z burzą	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza
Grudz. 1897	6	8	—	—	3	12	11	17	17	7	32	1	—
Stycz. 1898	8	16	—	—	9	5	18	3	13	12	31	8	1
Luty „	12	14	—	—	12	4	8	2	12	12	38	12	—
Marzec „	10	11	2	—	9	13	9	5	24	11	25	4	—
Kwiec. „	5	14	1	2	11	14	9	2	25	11	25	2	1
Maj „	—	3	2	4	13	16	9	6	24	14	15	3	—
Czerw. „	—	—	1	5	13	11	14	7	15	11	17	12	—
Lipiec „	—	13	—	1	13	16	6	3	6	18	32	6	—
Sierp. „	—	3	—	2	17	24	17	8	12	6	10	6	—
Wrzes. „	1	2	—	1	28	1	8	2	14	10	30	7	—
Paźdz. „	1	11	—	—	23	23	18	0	6	11	17	2	—
Listop. „	—	6	4	—	12	9	18	8	32	19	2	0	—
Grudz. „	11	13	1	—	8	5	8	0	15	13	47	3	1
Zima „	30	41	2	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wiosna „	5	17	4	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lato „	1	18	0	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jesień „	12	30	5	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Śred. rocz.	—	—	—	—	14.0	11.8	11.8	3·8	16.5	12.3	24.1	5.4	0.3
Sumy rocz.	47	106	11	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Morskie Oko. Obserwator: c. k. Posterunek Żandarmeryi.

1898 Dnia	Średnie dzienne ciepłoty Lipiec	Sierp.	Wrześ.		Sumy dzienne opadów atm. Lipiec	Sierp.	Wrześ.		Lipiec	Sierp.	Wrześ.
	o	o	o								
1	+14.2	+10.4	+ 7.8		—	—	1.7	Dni pog.	9	19	16
2	12.7	11.7	6.9		7.7	—	—	„ ½ pog.	5	4	5
3	10.2	13.0	8.8		5.6	—	1.3	„ pochm.	17	8	9
4	11.3	14.9	6.8		2.7	—	5.2	„ z deszcz.	19	9	11
5	8.8	10.2	6.1		17.1	7.0	—	„ z śnieg.	0	0	3
								„ ze mgłą	19	13	18
6	6.4	12.6	5.4		16.2	—	—	„ z burzą	1	1	0
7	7.1	16.2	8.0		1.7	—	5.4	„ z wichr.	0	0	0
8	8.5	17.8	8.3		5.8	—	—	„ z gradem	0	1	1
9	6.0	18.5	11.9		3.8	—	—				
10	7.2	10.6	12.4		5.9	33.7	—	Śred. zachm.	6.0	3.5	4.5
11	10.4	10.0	14.5		8.3	20.6	—	Śnieg dnia	—	—	24, 25
12	9.8	11.6	14.0		13.0	—	—				i 26.
13	9.0	14.5	13.1		6.7	1.3	2.5				
14	9.8	13.9	7.0		6.9	—	9.0				
15	6.6	16.0	7.8		0.6	—	—				
16	9.8	14.5	5.4		—	7.3	—				
17	13.6	15.1	4.2		0.2	—	—				
18	11.8	16.0	5.6		—	—	—				
19	17.3	13.0	9.1		—	0.2	11.5				
20	13.5	12.4	4.2		—	—	14.7				
21	5.8	11.9	8.1		2.3	—	—				
22	9.3	11.9	9.9		—	—	—				
23	14.6	13.1	4.5		—	—	—				
24	15.3	14.3	1.7		—	—	4.2				
25	12.5	13.5	0.0		—	—	2.4				
26	10.5	9.0	— 0.3		—	4.9	12.7				
27	12.1	9.0	+ 4.2		—	—	—				
28	14.1	11.6	10.9		1.2	—	1.5				
29	11.8	8.5	11.1		12.1	12.2	5.9				
30	9.6	6.9	—		8.3	4.8	4.0				
31	7.9	10.4	—		—	—	—				
	o	o	o								
Śred.	+10.6	+12.7	+ 7.5	Sumy miesięcz.	126.1	92.0	82.0				
Max.	+21.3	+23.1	+20.0								
d.	19	7	11								
Min.	+ 4.0	+ 4.3	— 3.1								
d.	21	30	27								

ZAPISKI TERMOMETRYCZNE Z TATR.

CIEPŁOTA ŹRÓDEŁ I WYWIERZYSK

(por. Pam. Tow. Tatrz. Tom XVIII, str. 97)

przez

Leopolda Świerza.

Nazwa źródła, wznies. n. poz. m.	Ciepłota źródła	Ciepłota powietrza	Rok	Dzień	Godzina	Uwaga
	C.					
Wywierzysko nad Jaszczurówką, 915·2 m. n. p. m.	5·2	18·0	1897	13/8	4^{30} pop.	
	5·2	9·0	1898	1/4	10 pdp.	
	5·2	15·3	1898	9/9	12	
	5·25	—	1897	12/6	3 pop.	
	5·25	—	1898	18/6	—	
	5·25	5·4	1897	21/9	8^{15} pdp.	
	5·25	1·7	1897	28/11	10^{15} pd.	
Wywierzysko w Olczysku, 1073·2 m.	4·2	13·8	1898	5/6	6 pop.	
	4·4	—	1897	30/6	5^{10} pop.	
	4·7	13·8	1898	9/9	10^{15} pd.	
	4·8	17·2	1897	22/8	12^{15} pop.	
Zdrój Goszczyńskiego (w dolinie Kościeliskiej) 977.6 m.	4·1	17·2	1897	14/6	4^{30} pop.	potok przy Bramie Kr. 6 6 o 4^{45} pop.
	4·2	—	1898	10/6	2^{45} pop.	potok przy Bramle Kr. 6·9
	4·3	—	1898	22/7	4 pop.	
	4·4	12·2	1898	19/9	10^{30} pd.	
	4·4	13·0	1897	20/9	1^{47} pop.	» » » » 8.1
	4·4	—1·6	1897	27/11	3 pop.	» » » » 3·3 o 3^{12}
Źródło pod Opalonem (przy kasarni Żandarmów) 1369 m.	3·65	15·0	1898	23/6	5^{30} pop.	
	4·0	16·1	1898	18/8	6 pop.	
	4·2	21·8	1897	25/6	12^{34} pop.	
	4·2	10·1	1897	24/7	7 r.	
	4·2	—	1898	14/9	8^{40} pd.	
	4·2	—0·4	1898	14/10	10^{32} pd.	
	4·45	7·6	1897	22/9	9^{15} pd.	

Nazwa źródła, wznies. n. poz. m.	Ciepłota źródła	Ciepłota powietrza	Rok	Dzień	Godzina	Uwaga
	C.					
Źródło przy Morskiem Oku	3·7	—	1898	24/6		
	3·7	21·8	1897	25/6	9^{15} pd.	
	4·1	—	1897	24/7	9^{40} pd.	
	4·4	14·2	1897	21/9	2^{18} pop.	
	4·5	1·6	1898	14/10	12^{30} pop.	
Wywierzysko na Kalatówkach, 1175 m.	4·0	15·8	1897	6/6	9^{15} pd.	
	4·3	13·2	1897	30/9	2^{5} pop.	
	4·4	19·0	1898	11/9	9^{30} pd.	
Źródełko pod Małym Kościelcem	2·6	6·4	1898	13/9	6^{10} r.	
	2·7	7·6	1897	21/8	10^{45} pd.	
Źródełko na Buńdówkach	6·75	9·6	1897	19/9	10 r.	
Źródełko na Capkówkach pod reglami w Zakopanem, 924·8 m.	5·6	15·0	1898	9/9	8^{40} pd.	(źr. zachodnie)
	5·7	—	1898	10/6	11^{5} pd.	»
	5·7	8·5	1897	17/9	8^{10} r.	»
Źródełko powyżej Kuźnic przy drodze do Kalatówek	5·5	0·9	1897	29/11	9 pd.	
	5·6	17·6	1897	6/6	10^{15} pd.	
	5·6	12·6	1898	11/9	8^{50} pd.	
	5·6	12·5	1897	30/9	2^{50} pop.	
Źródełko w pobliżu schroniska na hali Gąsienicowej ok. 1508 m.	4·0	16·8	1897	20/8	1^{15} pop.	
	4·0	8·1	1897	21/8	2^{30} pop.	
	4·0	18·0	1898	12/9	12^{30} pop.	
Wypływ potoku pod Pisaną w dol. Kościeliskiej, 1014·1 m.	5·0	—	1898	10/6	3^{50} pop.	
	5·0	—	1898	22/7	4^{30} pop.	
	4·6	11·0	1898	19/9	12^{10}	
Cieplica w Jaszczurówce, 901·2 m.	19·3	—	1898	18/6	5 pop.	
	19·4	—	1898	9/9	11 pdp.	potok Olczysko 7·7
	20·6	22·1	1896	27/7	4^{15} pop.	

